

Jesenice, dne 26. marca 1971

ŽELEZAR — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE

— Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo »Železarske«, združeno podjetje SLOVENSKE ŽELEZARNE Ljubljana — Železarna Jesenice. Telefon int. uredništvo 483, administracija 484 — Tisk CP »Gorenjski tisk«

19. REDNI OBČNI ZBOR SINDIKATA ŽELEZARNE

V torek, 30. marca bo v dvorani gledališča Tone Čufar na Jesenicah 19. redni občni zbor osnovne organizacije sindikata Železarne. Poleg že ustaljenih točk dnevnega reda bodo na zboru delegati poslušali še poročilo predsednika in blagajnika tovarniškega odbora ter predsednika nadzornega odbora. Po razpravi o poročilih bodo glasovali o razrešnici tovarniškega odbora osnovne organizacije sindikata Železarne in potrdili novoizvoljeni tovarniški odbor in izvolili predsednika.

Na občni zbor je vabljenih 204 delegatov, ki so bili izvoljeni na občnih zbora in gostje. Delegati in gostje so že z vabilom prejeli pismo poročilo o delu tovarniškega odbora in komisij ter ugotovitve nadzornega odbora vključno s finančnim poročilom za leto 1969 in 1970.

Glede na zelo dobre priprave na občni zbor in obsežno pismo gradivo, ki so ga delegati prejeli, lahko pričakujemo, da bo občni zbor zelo uspešen. Delegati bodo morali spregovoriti tako o delu organizacije in njenih bodočih nalogah v duhu »Političnih ciljev in nalog slovenskih sindikatov«, kakor tudi o vseh vprašanih življenja in dela članov delovnega kolektiva ter o položaju in nalogah podjetja kot celote.

Obvestilo članom delovne skupnosti

V današnji številki objavljamo v prilogi usnutek pravilnika o delovnih razmerjih v ZPSŽ-Železarna Jesenice, ki je namenjen javni razpravi.

Priporočamo vsem članom delovne skupnosti, da osnutek proučijo in sporočijo morebitne pripombe. Poudarjamo, da je nujno potrebno, da se osnutek prouči na sestankih delovnih skupin.

Pripombe naj se v pisni obliki pošljejo na kadrovske sektor do vključno 26. 4. 1971.

ŽELEZAR

Uspešni poslovni dogovori v Sovjetski zvezi

V preteklem mesecu so bili sklenjeni izredno ugodni poslovni dogovori med našo Železarno, ki jo je zastopala vodja oddelka za uvoz dipl. oec. Nada Gostinčar in sovjetskimi poslovnimi partnerji.

Ob tem pomembnem poslovnem stiku so predstavniki ZJŽ, železarne Nikšič in predstavnica naše Železarne sklenili zelo ugoden aranžma za uvoz 71000 ton surovega železa oziroma grodlja iz Sovjetske zveze za potrebe jugoslovanskih železarn. Od celotne količine predvidevamo, da bomo najmanj eno tretjino grodlja dobili na Jesenice. Po dogovoru bodo iz Sovjetske zveze dobavili v drugem četrtletju 30.000 ton, v tretjem 25.000 ton in v četrtem četrtletju 16.000 ton grodlja. Zelo ugodna je tudi uvozna cena, saj znaša cena za tona grodlja 871,80 din franko Jesenice. Če primerjamo dogovorjeno uvozno ceno iz Sovjetske zveze s cenami ostalih tako imenovanih čvrstih ponudnikov, potem lahko ugotovimo, da je za 72,85 din nižja od ponujene cene Metalservisa, oziroma za 229,30 din nižja od indijske ponudbe in za 347,70 din nižja od ponujene cene iz zahodne-

ga trga. V primerjavi s temi cenami je nakup v Sovjetski zvezi ugodnejši oziroma cenejši za 6.170.000 din od najboljše omenjene ponudbe oziroma za 24.000.000 din cenejši od ponudbe iz zahodnega trga.

Za našo Železarno še bolj pomemben dogovor pa je v pogledu menjave naših elektrod za staro železo. V okvi-

ru tega dogovora bo Železarna izvozila v Sovjetsko zvezo 2000 ton elektrod in sicer po 300 ton mesečno od aprila dalje. V zamenjavo pa bomo iz Sovjetske zveze prejeli 10.470 ton prvovrstnega starega železa po 836 din za tona franko Jesenice, medtem ko je cena istega iz zahodnega tržišča franko Jesenice 937 din za tona. Cene elektrodam so zaključili za 13 oziroma 25 dolarjev po toni višje kot so prvotno predvidevali in (Nadalj. na 3. str.)

Kako izboljšati položaj valjarne 2400?

V petek 19. marca po končani dopoldanski izmeni je bil v jedilnici proge valjarne 2400 razgovor o problemih, s katerimi se že dalj časa srečuje kolektiv valjarne 2400. Na razgovoru, ki je trajal več kot eno uro, so bili poleg delavcev in vodij delovnih skupin prisotni: direktor proizvodnje dipl. inž. Karba, direktor SEP dipl. inž. Arzenšek, šef DE valjarn Ciril Odlasek, predsednik sveta DE valjarn Valodij Stojan, obratovodja dipl. inž. Bartelj ter predstavniki samoupravnih organov in organizacij iz valjarne 2400.

Tov. Kambič je v kratki uvodni besedi opozoril na probleme, ki nastajajo v va-

ljarni 2400 zaradi pomanjkanja vložka in v zadnjem času tudi goriva. Vzporedno s tem je v valjarni že dalj časa prisotno vprašanje nagrajevanja, ki po mnenju delavcev, ki so sodelovali v razpravi, ne ustreza.

Direktor proizvodnje inž. Karba je zbranim delavcem spregovoril o problematiki, ki je v zadnjem času aktualna za celotno tovarno in ne samo za posamezni proizvodni obrat. Značilno za sedanje obdobje je, da delamo z minimalnimi zalogami. Zaloge so majhne in če delo poteka nemoteno, je to več ali manj v redu, toda že ob najmanjšem zastoj ali motnji lahko pride do težav. Lani smo proizvedli 346.000 ton izdelkov, letošnji plan predvideva povečanje na 365.000 ton, torej 20.000 ton več. V začetku leta smo slabo startali, toda v februarju je bilo že bolje in tudi marec kaže na izboljšanje stanja. Težave so v tem, ker manjka butana, razen tega pa imajo v rafineriji na Reki, ki nas oskrbuje s tem gorivom, tudi remont naprav. Situacija se izboljšuje v valjarni Bela, kjer pripravljajo vložek za valjarno 2400, pa bodo v kratkem dobili nov stroj za flemanje. Inž. Karba pripisuje valjarni 2400 velik pomen, saj je velik potrošnik izdel-

(Nadalj. na 3. strani)

Zbor mladih samoupravljalcev Gorenjske so pozdravili tudi naši sodelavci — mladinci iz martinarne

Delo komisij pri tovarniškem odboru sindikata

V torek 30. marca, bo ob 16. uri v dvorani gledališča na Jesenicah redni občni zbor osnovne organizacije sindikata Železarne. V današnjem nadaljevanju v povzetkih predstavljamo delo posameznih komisij pri tovarniškem odboru v obdobju 1969—1970 in povzetek iz poročila nadzornega odbora.

KOMISIJA ZA DELO S SINDIKALNIMI ODBORI

Osnovna naloga komisije za delo s sindikalnimi odbori je bila, da skupaj s tovarniškim odborom naveže kar najtesnejše stike s sindikalnimi odbori, predvsem pa da pomaga pri razreševanju posebnih vprašanj, ki so se pojavljala na sejah sindikalnih odborov in delovnih skupin. Komisija je delala po sprejetem programu, izdelala pa je tudi analizo vsebinskih razprav na sestankih sindikalnih odborov. Le-ta je pokazala, da se nekateri odbori dokaj redno sestajajo in obravnavajo aktualne probleme, drugi pa v glavnem izlete, sindikalne podpore ali vprašanja nagajevanja. Dokajšnje pomanjkljivosti so ugotovili pri obravnavanju problemov in težav kot so: proizvodnja in materialni stroški, kadrovska politika, samoupravljanje v obratu in delovni enoti, disciplina — osebna in tehnološka, medsebojni odnosi, povečana potrošnja zaščitnih sredstev, higienske razmere (garderobe, sanitarije), red v obratu in okolici in sploh okolje, v katerem delavci živijo in delajo.

Ko so s predstavniki odborov obravnavali vzroke nedelavnosti nekaterih odborov, so med drugim ugotovili tudi premajhno sodelovanje in pomoč s strani vodstev nekaterih obratov, oziroma nekaterih organizatorjev proizvodnje. Pozitivno pa so ocenili pomoč tovarniškega odbora oziroma predsedstva in predsednikov komisij, kadar jim je njihova pomoč potrebna. Zavedajo se namreč, da brez dobrega sodelovanja z vodstvi obratov, samoupravnimi organi in političnimi organizacijami ni uspešnega dela sindikalne organizacije. Ugotovili so tudi, da del krivde za neaktivnost posameznih organizacij nosijo tudi posamezniki, ki so proti svoji volji izbrani v sindikalne odbore, ali ki jim to delo ne leži. Poleg sodelovanja v obratu je zelo pomembno za uspešno delo odborov preudaren izbor kadra, tekoča informiranost vseh, ki v samoupravnem procesu sodelujejo in trajno usposabljanje članov delovnega kolektiva za njihovo aktivno udeležbo v delu političnih organizacij in samoupravnih organih.

Delo v sindikalnih organizacijah se je bistveno izboljšalo z uvedbo delovnih skupin. Za nadaljnjo kakovostno izboljšanje dela odborov pa bo potrebno še več načrtnega dela in sodelovanja, predvsem pa še večjo pozornost posvetiti

reševanju vprašanj, ki so se pojavljala predvsem na zadnjih sejah sindikalnih odborov, še posebno pa na občnih zbora sindikalnih odborov:

- hitrejša reševanja osebnega in družbenega standarda, zlasti stanovanjskih problemov,

- izdelana merila za napredovanje nižjih kvalifikacijskih struktur so pomanjkljiva, v nekaterih obratih pa jih niti nimajo,

- potrebno bo stalno izpopolnjevanje način nagajevanja, zlasti razne stimulacijske oblike ter okrepiti pristojno strokovno službo,

- izboljšati in urediti higienske prostore, kakovostno izboljšati zaščitna sredstva ter okrepiti delovno varnost,

- pospešeno rešiti zahtevani predlog po skrajšani delovni dobi iz leta 1968,

- izpopolnjevati organizacijo proizvodnje in spoštovanje regulativov,

- poglobljati in iskati učinkovitejših vsebinskih metod samoupravljanja (racionalizacija).

Razumljivo, da reševanje vseh teh vprašanj ni odvisno samo od sindikalne organizacije, temveč od vseh dejavnikov v tovarni. Na teh vprašanjih je že mnogo zamujene, vendar pa je mogoče z intenzivnejšim delom to tudi nadoknaditi. S krepitvijo zaupanja v Železarno in njeno prihodnost bodo tudi zaposleni videli večje jamstvo za svojo prihodnost.

Komisija ob koncu svojega poročila poudarja, da bo le s stalnimi stiki med fizičnimi in umskimi delavci v podjetju možno uspešno razreševati množico problemov s ciljem nadaljnega napredka podjetja. Tudi organizatorji proizvodnje na vseh nivojih so po statutu podjetja dolžni skrbeti za razvoj in vsebinsko kakovost samoupravljanja in nuditi predvsem vsebinsko pomoč pri delu mladinske in sindikalne organizacije. Komisija za delo s sindikalnimi odbori je v vsakem pogledu precej pripomogla k uspešnejšemu delu sindikalnih odborov in dobri izvedbi sindikalnih občnih zborov.

KOMISIJA ZA PROŠNJE, PRITOŽBE IN SOCIALNA VPRAŠANJA

Poleg tekočega reševanja prošenj je komisija tudi sama prek sindikalnih aktivstov in socialne službe ugotavljala člane, ki jim je po-

trebna socialna pomoč. Pri reševanju prošenj je komisija ravnala po obstoječem pravilniku o dodeljevanju podpor članom kolektiva in kartoteke prosilcev, ki predstavlja že 730 osebnih kartic, ali 12,8 % vsega članstva. Poleg osebnih kartic ima komisija tudi 25 evidenčnih kartic raznih društev in organizacij, ki občasno prosijo komisijo za pomoč pri izvedbi raznih prireditvev. Komisija je v letu 1969 prejela 131, v letu 1970 pa 110 prošenj za podporo. Poleg prošenj za socialno podporo so se člani obračali na komisijo tudi z različnimi drugimi prošnjami (za posojilo, posredovanje za premestitev na drugo delo, za pomoč pri priznanju beneficirane zavarovalne dobe, za posredovanje pri nakupu betonskega železa, za posredovanje pri uveljavljanju višje skupine pri osebnem dohodku, za pomoč pri uveljavljanju regresa za letni oddih in podobno). V letu 1969 je komisija ugodno rešila 109 prošenj, sicer pa so odobrili in nakazali 148 podpor v višini od 50 do 300 N dinarjev. Podpore so v večini primerov dobili člani z več članskimi družinami oziroma od člana samca, do člana z osemčlansko družino. Poprečen dohodek na člana družine je bil 203,03 N din mesečno, prejemniki podpor pa so poprečno imeli štiričlanske družine.

V letu 1970 je komisija ugodno rešila 97 prošenj, 13 pa je zavrnila, skupaj pa je podelila 219 podpor v enaki višini kot v letu 1969, upravičencem s poprečno štiričlanskimi družinami. Poprečni dohodek na člana družine je bil 245,85 N din. Prosilci, ki jim je komisija zavrnila prošnje, so imeli poprečno tričlanske družine s poprečnim mesečnim dohodkom na člana družine 531,54 N din. Med člani, ki so prejeli podporo, je bilo v letu 1969 40, leto kasneje pa 46 delovnih invalidov.

Utemeljite prošnje oziroma podelitev podpor so bile predvsem v nizkih osebnih dohodkih za številčno večje družine, daljše bolovanje ali zdravljenje v bolnici, večji izdatki za otroke v višjih razredih šole in podobno.

Posebno vprašanje pomenijo novospregjeti delavci iz oddaljenih krajev, ki pridejo v tovarno brez denarja in jim do ureditve osebnih dohodkov zmanjka denarja za redno prehrano. V takih primerih komisija ni mogla odkloniti podpore, čeprav je zaposlitev takih delavcev včasih zelo kratkotrajna. To vprašanje bo potrebno v bodoče rešiti s kadrovske službe.

Člani komisije so ob večjih praznikih obiskali tudi vse naše člane in upokojece, ki so na zdravljenju v bolnici na Golniku, nekatere bolne

člane pa so obiskali tudi na domu. Vsem sodelavcem — članom, ki bolujejo zaradi težje nezgode pri delu, so ob novem letu in prvem maju poslali čestitke.

V letu 1969 je komisija od planiranih 30.000,00 N din izplačala 38.977,75 N din, sindikalni odbori v obratih so iz sredstev članarine izplačali 45.239,20 N din in iz nabiralnih akcij 22.463,50 N din, skupaj 106.680,45 N din vseh pomoči članom. V letu 1970 pa je komisija od planiranih 40 tisoč N din izplačala 44.431,00 N din, sindikalni odbori iz članarine 44.466,10 N din in iz nabiralnih akcij 13.401,10 N din, skupaj 102.298,20 N din vseh pomoči članom. Po sindikalnih odborih v obratih je bilo v letu 1969 iz sredstev tovarniškega odbora izplačanih 148, v letu 1970 pa 219 podpor svojim članom. Največ podpor je bilo izplačanih martinarni (1969 — 29, 1970 — 26), HVZ (19 — 25), plavžu (15 — 22), transportu (13 — 20), Javorniku (6 — 21), elektrotehnikarji (8 — 12), zaščitni službi (12 — 8), upravnim službam (2 — 12) itd. Vrstni red ni posledica najnižjih osebnih dohodkov v absolutnem znesku, pač pa tega, da je v obratih, ki so pri vrhu, zaposlenih največ delavcev s številnejšimi družinami (5, 6, 7 in celo osem članov) in imajo najnižje prejemke na člana družine, posamezniki celo izpod 150,00 N din.

Ob obravnavanju podpor poročilo komisije posebej navaja sindikalni odbor martinarne, kjer imajo organizirano »bлагajno vzajemne pomoči«, iz katere člani v času bolovanja prejema podporo. Le-te so skromne, ker je tudi mesečni prispevek članov v višini 1 N din zelo skromen, je pa to lep primer solidarnosti. Komisija poudarja, da bi se martinarni morali odločiti za višji mesečni prispevek, o njihovem zgledu pa naj bi razmišljali tudi ostali sindikalni odbori. Poleg sindikalnega odbora v martinarni, komisija izreka priznanje za prizadevnost na tem področju tudi sindikalnim odborom plavža, upravnih služb, elektrodnega oddelka, strojnih delavnic, strojne vzdrževanja, transporta, Javornika I in II, kot tudi ostalim odborom, ki so res veliko denarja namenili za pomoč socialno ogroženim članom, medtem ko to ne velja za sindikalni odbor zaščitne službe, ki je obe leti iz svojega denarja izplačal le 200,00 din podpor, kljub temu, da so potrebe večje. Največje zneske podpor svojim članom so v letih 1969 in 1970 iz sredstev članarine in nabiralnih akcij izplačali sindikalni odbori: martinarna (12.917,

upravne službe (12.246,05), elektrodni oddelk (12.144,10), strojne delavnice (10.159,30), transport (9.000,00), HVZ (7.127,50), plavž (6.500,00), Javornik I (6.360), VEN (6.294,00), gradbeno vzdrž. 5.188,60), Javor. II (5.142,75), strojno vzdrževanje (5.000,00 N din) itd.

Komisija se je tudi pri reševanju ostalih prošenj zavzela za ugodno rešitev, če je bila v njeni pristojnosti, odklanjala pa je prošnje za razne nakupe in posojila. Komisija se je tudi skupaj s predstvom tovarniškega odbora na osnovi analiz in političnih ciljev in nalog slovenskih sindikatov zavzemala za to, da v tovarni ne sme biti nižjega osebnega dohodka od 900 N din za polni delovni čas. V sedanjem času pa analize o gibanju življenjskih stroškov že opozarjajo na povečanje najnižje vsote. Ker v ta okvir sodi tudi vprašanje nadomestila osebnega dohodka za čas bolezenskega dopusta, se je komisija zavzemala za popravek pravilnika o nadomestilih za bolovanje do 30 dni, vendar ne na škodo oziroma riziko večje odsotnosti. Komisija je pozdravila ukrep kadrovske službe, še posebno po uspehu interne zdravniške komisije, ki je dosegla boljše uspehe po strokovni poti, kot veljaven pravilnik po administrativni. Iz podatkov je namreč razvidno, da se je v letu 1970 v primerjavi z letom 1969 zmanjšala odsotnost z dela zaradi bolezni za 2621 primerov ali 33.393 dni, kar pomeni 1,40 % manj odsotnosti na stalež zaposlenih. S tem v zvezi je bilo tudi za 643.299,99 din izplačanih manj nadomestil osebnega dohodka, od tega je 467.704,47 din manj sredstev iz tovarne (do 30 dni).

Komisija se je primerno zavzela tudi pri uveljavljanju zavarovalne dobe s povečanjem za vsa delovna mesta, ki so bila po mnenju komisije krivično puščena iz zakona. O tem je kadrovski sektor v sodelovanju z delavskim svetom in sindikatom Železarne že v oktobru 1969 poslal pismo Združenju jugoslovanskih železarn, republiškem sindikatu in republiškem zavodu za socialno zavarovanje. Medtem, ko je predlog Železarne dobil ustrezno podporo republiških organov, je bilo Združenje jugoslovanskih železarn povsem pasivno in se izgovarjalo, da mora zbrati predloge vseh jugoslovanskih železarn.

Poleg teh vprašanj je komisija tudi aktivno sodelovala v razpravah o novem zakonu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, medtem ko je bilo pritožb malo.

(Nadajevanje na 5. str.)

Kako izboljšati položaj v valjarni 2400

(Nadaljevanje s 1. strani)
kov bluminga, in porabi kar eno tretjino izvaljanega materiala.

Sef DE valjarni tov. Odlasek je v razpravi povedal, da je bila kritična situacija zaradi pomanjkanja vložka želani. Pravzaprav gre za težave, ki ne veljajo le za en obrat, ampak za vso tovarno in ne bi smel nositi vsega rizika le en sam obrat. Ob ustreznih pogojih bi kolektiv valjarne 2400 po njegovem mnenju lahko izpolnil letošnji proizvodni načrt v višini 105.000 ton, kajti zmogljivosti so na razpolago. Omenja tudi zelo dobre rezultate, ki smo jih v železarni dosegli v februarju in rekordno proizvodnjo ter odpravo hladno oblikovanih izdelkov. Ena tretjina celokupne proizvodnje jekla je šla prek valjar-

ne 2400. To je že podatek, ki kaže na to, da valjarna 2400 predstavlja v tovarni obrat, od katerega je veliko odvisno, kakšna bo proizvodnja in realizacija in prav zato član ne sme popustiti. Prav obratno, več bo treba napraviti z manjšim številom ljudi, produktivnost pa naj ostane na najvišji možni ravni. Po drugi strani tudi vsak neopravičen izostanek od dela ali pa nepredviden zastoj v proizvodnji lahko negativno vpliva na situacijo v obratu ter izpolnjevanje nalog.

Inž. Arzenšek je obširneje govoril o nalogah, ki jih mora kolektiv opraviti. Poudaril je, da moramo delati tako, da bi iztržili čim več. Izčrpno je obravnaval položaj, v katerem se nahaja valjarna 2400 in seznanil kolektiv z nekaterimi ukrepi,

ki jih namerava narediti uprava podjetja. Vzporedno s tem je govoril tudi o nagrajevanju, cenikih itd. O tem so v razpravi govorili tudi prisotni delavci. Tov. Vilman je govoril o objektivnih težavah, ki jih imamo in meni, da bi moral riziko prevzeti celotni kolektiv. Pozitivno ocenjuje objavljeno informacijo o butanu, v zadnji številki železarja, nato pa je govoril o kopičenju materiala in predlagal, naj se riziko nekako porazdeli.

Stanko Ferjan je govoril v zelo ostrem tonu in povedal, da kolektiv valjarne 2400 glede nagrajevanja ni najbolje uvrščen in je vedno na dnu lestvice. Vprašuje, kako je z rentabilnostjo in opozoril na pomanjkanje delavcev.

Predsednik sveta DE Stojan Valodi je govoril o vprašanjih, ki so zanimiva za vse valjarne. Zanimalo ga je, kako je z uvozom izdelkov iz drugih držav, predvsem iz SZ in Romunije. Govoril je, kako naj obrati pomagajo drug drugemu v okviru delovne enote. Treba bo nekaj ukreniti s tistimi izdelki, zaradi katerih je potrebno dodatno delo (odrezki), ki jih je treba tudi termično obdelati. Za take proizvode bi morali ustrezno urediti vprašanje cenika, sicer pa je treba ljudem povedati, kako je z našo rentabilnostjo.

Ob koncu sestanka je inž. Karba obrazložil nekatere probleme, ki jih je načel v svoji razpravi tov. Valodi.

Sestanek je bil koristen, saj so osvetlili nekatere pereče probleme. Delavci so imeli priložnost, da so na dokaj preudaren in objektivni način povedali svoje mnenje in predlagali upravi podjetja in samoupravnim organom, da se odločijo za tak način dela in obenem nagrajevanja, ki bo za kolektiv sprejemljiv in bodo ljudje na delovnih mestih delali z večjim veseljem. O rešitvi problemov bodo odgovorne službe izdelale predlog in ga predložile v odločitev odgovornemu samoupravnemu organu.

OBVESTILO
Društvo strojnih inženirjev in tehnikov obvešča člane vseh društev, da bo v torek, 30. marca v zgornjih prostorih Kazine ob 18. uri predavanje in razgovor na temo:
AMERIKA IN NASA HLADNA VALJARNA
Predava mag. inž. Peter Kunc.

Vabljeni!

Uspešni poslovni dogovor

(Nadaljevanje s 1. strani)

predstavlja faktor zamenjave 1:5,2, kar je neprimerno več kakor so pričakovali. Celotna zamenjava v dinarski vrednosti sicer pomeni za 767.120 din negativne razlike za železarno, vendar je ta poslovni dogovor za podjetje izredno ugoden. Prvič to pomeni izredno uspešen prodor z našimi elektrodami na rusko tržišče, drugič pa je ta dogovor izredno pomemben ob tem, da manjka starega železa in da podjetju manjka denarja za nakup. Če pa bi to blagovno zamenjavo izračunali po učinku lastnih cen, bi bila razlika absolutno pozitivna, znano pa je, da nihče ne izvaža po domačih cenah.

Dipl. oec. Nada Gostinčar je imela nalogo tudi intervenirati glede prepočasnega uvoza starega železa iz Sovjetske zveze po pogodbi, sklenjeni že decembra lanskega leta. Predstavniki sektorja za sta-

ro železo in transportne službe so izjavili, da je prva ladja s 1957 tonami v dneh razgovora (8. marca) že odplula proti Reki in zagotovili, da bo do 20. marca odposlanih nadaljnjih 16.000 ton starega železa. Ob tej priliki so sovjetski predstavniki prosili tudi, da železarna poviša akreditiv za nadaljnjih 11.380 ton starega železa, ki ga bodo predvidoma odpremili v mesecu aprilu.

Poslovne dogovore naše predstavnice dipl. oec. Nade Gostinčar v celoti lahko ocenimo kot izredno uspešne. Seveda pa poslovni dogovori obvezujejo tudi našo železarno, saj bo potrebno znatno povečati proizvodnjo elektrod. O ukrepih, ki jih bodo v zvezi s temi obveznostmi sprejeli v elektrodnem oddelku, bomo poročali v naši prihodnji številki, ker so razgovore o tem imeli v delovnem kolektivu elektrodnega oddelka včeraj.

Tako složni bi morali biti vsi v delovnem kolektivu

Obvestila kolektivu ● Obvestila kolektivu ●

Dežurna služba

	telefon v pisarni	doma
SOBOTA, 27. marca: Franc GLOBOČNIK, plavž	340	740
NEDELJA, 28. marca: inž. Janko PERNE, valjarna Bela	848	723
PONEDELJEK, 29. marca: Ivo ARZENŠEK, SEP	501	500
TOREK, 30. marca: inž. Karel RAVNIK, elektro jeklarna	433	790/27
SREDA, 31. marca: dr. inž. Marin GABROVSEK, TKR	380	732
CETRTEK, 1. aprila: inž. Janez KOMELJ, žičarna	525	81/583
PETEK, 2. aprila: inž. Franc MLAKAR, elektrodni odd.	543	790 35

Dežurna služba traja od datuma nastopa od 7. ure do naslednjega dne do 7. ure. Kolikor dežurnega ni v pisarni ali doma, kličite glavnega vratarja na telefon 410. Morebitne spremembe dežurnih so razvidne iz obvestil, ki jih vsako soboto objavljamo na razpisnih deskah pri vseh vratarjih.

Tajništvo tehničnega in proizvodnega direktorja

Na podlagi sklepa odbora za življenjske pogoje in rekreacijo z dne 19. marca 1971, se v skladu s členom 52 pravilnika o urejanju stanovanjskih vprašanj delavcev železarne Jesenice

RAZPISUJE

odobritev gradbenih posojil za individualno gradnjo stanovanjskih hiš v višini 1.500.000,00 din, do katerega so upravičeni člani delovne skupnosti železarne Jesenice. Glede na omejenost finančnih sredstev in velikega števila neurejenih stanovanjskih razmer, imajo pri odobritvi posojila poleg kriterijev pravilnika prednost:

1. posojiljemalci, ki dogradijo svoje stanovanje — hiše v letu 1971;
2. posojiljemalci, ki dogradijo svoje stanovanje — hiše in izpraznijo družbena stanovanja do 31. 12. 1971 (last železarne Jesenice);
3. posojiljemalci, ki gradijo svoje stanovanje — hiše in bodo odobreno gradbeno posojilo vročili pri GKB za dobo 24 mesecev in si s tem pridobijo pravico do odobritve posojila pri GKB;
4. posojiljemalci, ki si z adaptacijo stanovanja — hiše izboljšajo svoje stanovanjske razmere;
5. kolikor pod tč. 1, 2, 3 in 4 ni zadostnega števila prosilcev za posojilo, se rešujejo prosilci, ki bodo v letu 1972 zaključili gradnjo stanovanj oziroma hiš;
6. posojilo se ne podeli graditeljem stanovanj izven območij občine Jesenice in Radovljica;
7. maksimalna višina posojila je 50.000,00 din, končno višino bo določila stanovanjska komisija po končanem razpisnem roku;
8. maksimalni rok vračanja posojila je 20 let, odvisno od višine odobrenega posojila;
9. obrestna mera je 1 %;
10. odobreno posojilo posojiljemalec prične vračati od dneva, ki je določen s posojilno pogodbo;
11. s posojilno pogodbo se določi ustrezna pogodbena kazen, če se prosilec ne vseli v stanovanja do datuma, ki je določen s posojilno pogodbo.

Prosilci posojil za individualno gradnjo stanovanjskih objektov morajo v prijavi posredovati sledeče dokumentacije:

1. pismeno vlogo z navedbo kraja gradnje, števila družinskih članov, višino mesečnega dohodka, stanovanjske razmere odnosno stanovanje, višino že vloženi sredstev v stanovanjski objekt, faza dograjenosti ter rok dograditve oziroma vselitve. Nadalje številko gradbene parcele, številko vložka in katastrsko številko, v kateri gradi stanovanjsko hišo;
2. prosilci, ki jim je že bilo dodeljeno posojilo, naj navedejo številko in datum posojilne pogodbe in višino posojila posojilodajalca oziroma potrdilo banke, kjer imajo depozirano gradbeno dokumentacijo. Potrebne formulacije prosilci dvignejo na tajništvu kadrovskega sektorja.
3. K pismeni prijavi je treba priložiti še:
 - gradbeno dovoljenje
 - odločbo o odobreni lokaciji
 - potrjeni gradbeni načrt in predračun
 - seznam materialov in del, ki jih prosilec namerava nabaviti z odobrenim posojilom.

Prijave prosilcev, ki ne bodo vsebovale zahtevanih podatkov, in dokumentacije, bo pristojna služba že ob sprejemu zavrnila. Prosilci naj prijave s priloženo dokumentacijo osebno dostavijo na kadrovske sektor železarne Jesenice — referat za stanovanja do 3. aprila 1971 — vsak dan od 7. do 9. ure. Železarna Jesenice — kadrovske sektor

Obvestila kolektivu ● Obvestila kolektivu ●

Popis prebivalstva, stanovanj in gospodinjstev

V četrtek, 1. aprila se bo v vsej Jugoslaviji pričelo popisovanje prebivalstva in stanovanj, ki bo trajalo do 10. aprila. V popisu bo zajeto stanje, kakršno je bilo ob polnoči 31. marca 1971. To bo šesti popis prebivalstva v Jugoslaviji in četrti po osvoboditvi.

Letošnji popis bo obsežnejši od vseh dosedanjih, saj bodo popisana istočasno s prebivalstvom, po enotni metodologiji, tudi vsa stanovanja. Vse to ureja ustrezni zvezni zakon, ki predpisuje tudi vse podrobnosti. S tem se tudi Jugoslavija odziva priporočilu OZN, v katerem pravi, da naj bo popis prebivalstva vsakih deset let in to v letih, ki se končujejo na 0 ali 1 in vključuje približno 130 držav, ki so oziroma bodo v letih 1970/71 izvedle popis prebivalstva. Popis bodo opravili strokovno usposobljeni popisovalci v omenjenih dneh na domovih, zato bi bilo dobro, da v teh dneh ne bi potovali in pričakali pripravljenih popisovalcev doma.

Da bi zavarovali občane in da bi popisovalci lahko neovirano zbrali popolne in resnične podatke, je določeno v zakonu, da so vsi podatki, ki bodo zbrani s tem popisom, uradna tajna. Čuvanje te tajnosti ni samo dolžnost popisovalcev, ampak tudi vseh sodelujočih organov popisa.

Popis se bo opravil na osnovni popisnici, ki zajema 21 vprašanj, na stanovanjskem listu, ki vsebuje 20 vprašanj in gospodinjstev listu s sedmimi vprašanji in nekaj tabelami. V Sloveniji uvajamo centralni register stalnega prebivalstva, zato je popisnica opremljena s posebno evidenčno registrsko številko, priložena sta tudi dva odrezka s tremi vprašanji, od katerih eden ostane popisani osebi, da ga hrani za evidenco v centralnem registru.

Vsak občan je dolžan dati podatke oziroma popisano bo vsak občan, ne glede na to, ali se je rodil 31. 12. 1971 ali sto let prej. Kajti popis je najboljši način ugotavljanja trenutnega stanja, razen tega pa lahko s primerjanjem podatkov iz prejšnjih popisov ugotovljamo tudi spremembe v strukturah prebivalstva in gospodinjstev. Rezultati: koliko je v Jugoslaviji delovnih prebivalcev, koliko upokojenec, ali smo po znanju bogatejši ali ne, kako se šolamo, koliko smo stari, kaj in kje

delamo, kje stanujemo, ne zanimajo samo planerjev, projektantov, znanstvenikov in ekonomistov, ampak tudi vse tiste, ki gledajo v prihodnost. S popisom želimo zvedeti, ali nas je več kakor leta 1961, ko je bil zadnji popis, ali imamo več ali manj gospodinjstev, koliko imamo stanovanj. Zbrani podatki nam bodo pokazali: ali se nam je podaljšala življenjska doba, ali nas je več ali manj v gospodinjstvu, ali živimo v pravih ali improviziranih stanovanjih. Podatki nam bodo tudi povedali, koliko pride na enega Jugoslavana ali na enega Slovenca kvadratnih metrov površine itd. itd. Ob vsem tem je torej vprašanje, zakaj popis, odveč. To delajo po vsem svetu običajno na deset let, ker v tem času podatki zaradi burnega in hitrega razvoja zastarajo.

Popisi imajo svojo logiko in čas, zanje je najprimernejši trenutek 31. 3., ker v tem času gibanje prebivalstva ni pretirano, ampak normalno.

Kaj moramo vedeti o popisu

Prvič, kdaj bo popis?

Torej, popis se začne 31. 3. 1971 ob polnoči.

Drugič, kdo ga opravlja? Popisovalci.

Kdaj?

V času od 1. do 10. aprila.

Tretjič, na kakšnih obrazcih popisujejo?

Popisujejo na popisnici, stanovanjskem listu in gospodinjstevnem listu.

Četrtič, kaj vsebuje popisnica?

Vsebuje rubrike: ime in priimek, spol, datum rojstva, kraj rojstva, stalno prebivališče, stan, število živo rojenih otrok in koliko izmed njih živi, narodnost ali etnična pripadnost, materin jezik, šolska izobrazba, pismenost, poklic, položaj v poklicu, stopnja strokovne usposobljenosti, vrsta dejavnosti, sektor in kraj zaposlitve.

Petič, ali vsi izpolnijo popisnico?

Popisan bo vsak občan naše države. Ne glede na to ali se je rodil 31. 3. 1971. leta ali pa sto let poprej.

Šestič, kaj vsebuje stanovanjski list?

Stanovanjski list vsebuje štiri bloke rubrik, in sicer za splošna vprašanja, za podatke o stanovanju, za podatke o zasedenosti stanovanja in za podatke o stavbi, v kateri je stanovanje.

Sedmič, kaj vsebuje gospodinjstevski list?

Gospodinjstevski list vsebuje rubrike za naslednje podatke: kdo vodi gospodinjstvo, kolika je površina zemlje v lasti gospodinjstva, koliko živine ima gospodinjstvo, koliko

članov, in sicer tistih, ki bodo na dan 31. 3. 1971 doma, potem seznam začasnih navzočih oseb v gospodinjstvu, seznam članov gospodinjstva, ki so začasno na delu v tujini, in seznam ožjih članov družine, ki so se preselili drugam.

Osmič, zakaj izrecno zahtevamo podatke o članih gospodinjstva, ki so v tujini?

Zato, da bi ugotovili, koliko naših občanov je v tujini. Zato pripravite točne podatke za vse svoje bližnje, ki delajo v tujini.

Devetič, ali moramo biti v času popisovanja, to je od 1. do 10. aprila 1971, doma ali pa nemara lahko kam odidem, na službeno ali zasebno potovanje?

Ker bo popisovanje od 1. do 10. aprila, pomeni to, da nas bodo popisovalci obiskali v teh dneh. Zato bi bilo dobro, da bi v tem času preložili vsa službena in zasebna potovanja in pripravljeni pričakali obisk popisovalcev.

Desetič, ali je kaznivo, če se popisu popisovalcev ne odzovemo?

Kaznivo. Toda kazen ni nič v primeri z moralno dolžnostjo. Ali moremo pomisliti, da se ne bi uvrstili med milijone soobčanov, sonarodnjakov, ki bodo rade volje odgovarjali na vprašanja, ki jim jih bodo zastavljali popisovalci? Dolžnost je torej zadeva prepričanja in zavesti.

SOCIALISTIČNA FEDERATIVNA REPUBLIKA JUGOSLAVIJA
ZVEZNI ZAVOD ZA STATISTIKO

Obrazec PSS-1a

Po 10. členu Zakona o popisu prebivalstva in stanovanj v letu 1971 so vsi podatki s tega obrazca uradna tajnost in se bodo uporabili le v statistične namene.

Zakon o popisu
Ur. list SFRJ št. 32/70

Popis prebivalstva in stanovanj v letu 1971

POMOŽNI LIST

ZA OSEBE V DELOVNEM RAZMERJU

1 (1) PRIIMEK IN IME

2 (12) ŠOLSKA IZOBRAZBA

3 (15) POKLIC

4 (18) STOPNJA STROKOVNE IZOBRAZBE (KVALIFIKACIJA)

Visoka strokovna izobrazba	1	Visokokvalificirani delavec	5
Višja strokovna izobrazba	2	Kvalificirani delavec	6
Srednja strokovna izobrazba	3	Polkvalificirani delavec	7
Nišja strokovna izobrazba	4	Nekvalificirani delavec	8

5 (19) PANOJA DEJAVNOSTI

6 (20) KRAJ ZAPOSLOTITVE IN NAZIV ORGANIZACIJE OZIROMA ORGANA

a) (Kraj)

b) (Opčina)

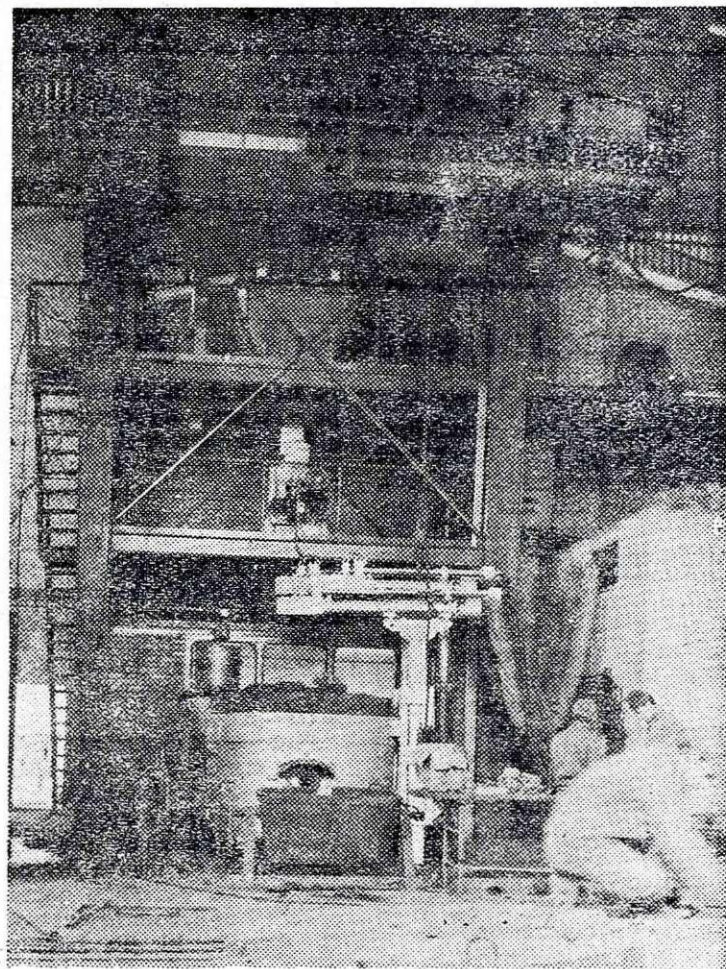
Vpišite ime delovne enote (obrata, skladišča, prodajalne, restavracije, predstavništva in podobno). Če delovna organizacija nima delovne enote, vpišite črto.

c) Vpišite popolno ime organizacije, organa, delavnice, in podobno

Podpis in žig delovne organizacije

SODELAVCI!

Te dni boste prejeli v posebnih kuvertah »pomožni« list, ki so ga pripravili in izpolnili na kadrovskem sektorju. Prosim vas, da tako izpolnjen pomožni list na dan popisa prebivalstva in stanovanj izročite popisovalcu, ki vas bo obiskal na domu. Razen tega vas prosimo, da na pomožni list, ki ga boste prejeli, ne vpisujete morebitnih pripomb ali dopolnil, pač pa jih, če je to potrebno, sporočite popisovalcu.

Montaža opreme v hali za proizvodnjo elektrodnega praška

Mladinska rubrika

Le s skupnim delom bomo uspeli

Zadnje mesece je postal mladinski aktiv ZM v valjarni žice povsem neaktiven in se mladi sprašujejo, zakaj. Ko je že vse izgledalo, da je aktiv na dobri poti in da lahko pričakujemo tudi uspehe, se je naenkrat obrnilo. Prenehali so sestanki in vsa aktivnost.

Načeto vprašanje pa moramo obravnavati tudi z drugega vidika, namreč z vidika vseh mladih v valjarni žice. Dejstvo je, da brez aktivnosti vseh ne bo uspeha. Zanimivo je, da je na sestanke običajno od 32 mladincev prišlo le osem mladincev in to vedno eni in isti. Pohvalo zasluži mladinec Stanko Bizjak, ki kljub temu, da ima daleč do doma, doma je namreč iz Javorniškega rovtva, redno pride na sestanke, medtem ko mladinci, ki so doma bližje, ne pridejo.

Vsi bi namreč morali vedeti, da bomo le s skupnim prizadevanjem vseh v valjarni žice uspeli, s tem pa tudi prispevali svoj delež k boljšemu delu celotne organizacije ZM v Železarni.

Nikola Arlanas

Delo komisij pri tovarniškem odboru sindikata

(Nadaljevanje z 2. strani) KOMISIJA ZA ŠPORTNO REKREACIJO

V uvodu poročilo komisije ugotavlja, da Železarna v ustvarjanju pogojev za oddih, pospeševanje organiziranega oddiha, športnih dejavnosti in drugih oblik rekreativne dejavnosti, v primerjavi z nekaterimi drugimi prednjači. Ob tem je pomembno tudi to, da so prizadevanja družbeno političnih organizacij, samoupravnih in upravnih organov usmerjena v to, da skrb za delo in nadaljnji razvoj na tem področju družbenega in življenjskega standarda prevzamejo pristojni samoupravni organi in ustrezna strokovna služba. Le-ta naj bi v bodoče še bolj načrtno in odgovorno urejala vsa vprašanja oddiha in množične telesne in duhovne rekreacije delavcev. To je pomembna kakovostna sprememba pri vrednotenju tega dela, saj postavlja v ospredje človeka kot najpomembnejši faktor nadaljnjega razvoja. Tako postaja rekreacija resnično sestavni in nenadomestljivi del življenja in dela.

Ti pozitivni premiki pa hkrati opozarjajo na nekatere naloge, katerim bo v bodoče posvetiti večjo pozornost. Pri tem so predvsem mišljeni objekti in dejavnost, ki bi pomagale preprečevati in izločati nekatere strupene snovi iz organizma, zdravile vid in sluh, vplivale na preprečevanje ohlapnosti živcev, osveževale dihalne organe in umirjale krvni obtok ter odvrčale vplive, ki so neizogiben spremljevalec vse večje urbanizacije in industrializacije našega kraja. To zahteva v bodoče večja vlaganja v usposabljanje manjših rekreacijskih površin in objektov v neposredni bližini mesta, ki bodo dostopna vsem našim delavcem. V neposredni bližini mesta je mnogo prijetnih koticov, idealnih za izgradnjo manjših rekreacijskih centrov (Radovna, Završnica, Pristava, Mežaklja). Če manjše naložbe v te kraje bi pomenile velik napredek. Začeti bi morali z rezervacijo površin, izgradnjo sanitarij, parkirišč in manjših rekreacijskih naprav. Kot primer zelo ustrezne rešitve rekreacijskega prostora navaja komisija Kres nad Koroško Belo, ki bo že letos usposobljen.

Posebno pozornost bo treba v bodoče posvetiti tudi rekreaciji delavcev iz samskih domov, ki je bila doslej povsem zanemarjena. Tako komisija kot pristojna strokovna služba, se bosta morala mnogo bolj angažirati tudi na vprašanju rekreativne dejavnosti v počitniških domovih in k sodelovanju znova pridobiti strokovne delavce, rekreatorje, ki bi skrbeli za bolj organizirano življenje v domovih. Mnogo bolj bo potrebno propagirati Mežakljo, ki je zaradi malomarnosti

postala nezanimiva za letovanje, čeprav je zaradi izredne zdrave klime primerna za letovanje delavcev, ki potrebujejo miren počitek, zmerno aktivnost in zdrav zrak.

Dosedanja prizadevanja za poživitev interesnih rekreativnih skupin bo treba še krepiti in razširjati po vseh okoliških krajih, kjer prebiva večje število delavcev Železarne. Razmišljati bo treba tudi o posebni obliki rekreacije za delavce, ki so iz zdravstvenih razlogov potrebni ustrezne aktivnosti ali korektivne gimnastike.

Posebno skrb bo potrebno posvetiti tudi krepitvi materialne baze na Jesenicah in jo postopno izboljšati. Vedno več prostega časa bo prej ali slej sprožilo vprašanje, kam usmerjati delavce v prostem času, kaj organizirati in kje organizirati. Pri tem so predvsem mišljeni objekti kot: zimski bazen, večja telovadnica, kompleksno športno igrišče, kulturni dom in podobno.

Komisija v svojem poročilu ponovno poudarja izgradnjo rekreacijskega centra Kres nad Koroško Belo, ki predstavlja edinstven primer sodelovanja delavcev in delovne organizacije. Komisija je s finančnimi sredstvi pomagala pri izgradnji smučarske vlečnice v Mojstrani, z manjšim zneskom pa tudi pri nakupu vlečnice na Blejski Dobravi. Prav tako je prenovljeni stadion Podmežakljo rezultat prizadevanj komisije in finančne pomoči Železarne. Potrebno pa je tudi omeniti občasno materialno pomoč, ki jo komisija daje posameznim športnim klubom ob organizaciji nekaterih tekmovanj in prireditvev. Komisija vsako leto tudi regresira prevoze na žičnici v Španovem vrhu in vlečnici v Mojstrani.

Samo v minuli športni sezoni je bilo prodanih za 600.000 S din vozovnic s popustom za vlečnico v Mojstrani. Vsa ta prizadevanja in uspehi kažejo velik premik od besed k dejanjem.

V letu 1969 in 1970 je bilo 5.979 medobratnih tekmovanj in sicer 3.158 v letu 1969, 2.821 pa v letu 1970. Po številu tekmovanj v letu 1969 je vrstni red: kegljanje na asfaltu (522), streljanje (403), odbojka (366), mali nogomet (289), balinanje (288), kegljanje na ledu (282), itd. Sodelavci so tekmovali v trinajstih disciplinah. V letu 1970 pa je bil vrstni red: kegljanje na asfaltu (479), šah (450), streljanje (415), mali nogomet (271), kegljanje na ledu (209), odbojka (201) itd. V tem letu je bilo na sporedu dvanajst športnih disciplin.

V minulih dveh letih je bilo tudi 1.912 medobratnih tekmovanj in sicer leta 1969 — 933, v letu 1970 pa 979. Največ tekmovanj v letu 1969 je bilo v smučanju (210), sledijo: kegljanje na asfaltu (198), balinanje (170), sankanju (115), šahu (78) in namiznem tenisu (62). Leto kasneje pa je vrstni red: kegljanje na asfaltu (278), sankanje (210), smučanje (206), balinanje (185), namizni tenis (55) in šah (45).

V okviru rekreativne dejavnosti je delovalo tudi več interesnih skupin in sicer telovadna skupina v Mojstrani in na Jesenicah ter skupine v kegljanju na asfaltu. Sodelavci so se v letu 1969 udeležili tudi šestih medkolektivnih tekmovanj in imeli 266 nastopov, leto kasneje pa sedmih in imeli 251 nastopov. Tako nam seštevek vključno s še nekaterimi drugimi tekmovanji pokaže, da so člani

kolektiva imeli v letu 1969 5.375 nastopov, lani pa 5.033.

Vsa tekmovanja in prireditve se odvijajo kontinuirano skozi vse leto in za tiste, ki redno sodelujejo, to predstavlja že dokaj redno in sistematično aktivnost. Vse to tudi potrjuje, da je rekreativna dejavnost v delovnem kolektivu relativno dobro razvita, čeprav bo potrebno v pregledu načrtnosti in organiziranosti še mnogo prizadevanj tako komisije, kot pristojne strokovne službe.

KOMISIJA ZA ODDIHE IN IZLETE

Komisija je pri svojem delu izhajala iz enega osnovnih spoznanj sindikalne organizacije, da je potrebno financirati in razvijati predvsem tiste akcijske programe dejavnosti, ki najbolj množično in najbolj popolno zadovoljujejo raznovrstne potrebe delavcev pri dnevnem, tedenskem in letnem oddihu. Kljub dokaj solidni materialni osnovi in sistemu financiranja letnih oddihov in izletništva, ugotavlja komisija, je še vedno največji problem veliko število delavcev, ki imajo poprečne ali celo podpoprečne osebne dohodke, hkrati pa tudi številno družino. To so tudi v glavnem fizični delavci, ki bi morali imeti ustrezen počitek, ki pa ga zaradi omenjenih razlogov običajno nimajo. Kako, na kakšen način zajeti tudi te delavce v organizirano letovanje in izletništvo je ključni problem komisije in pristojnih strokovnih služb.

Drugo vprašanje predstavlja vsebina letnih oddihov v pogledu aktivne rekreacije. V tem pogledu bo potreben enoten organizacijski koncept pa tudi večja finančna vlaganja v potrebne objekte.

Komisija je operativno in organizacijsko urejala politiko oddihov in izletov, dajala ustrezne predloge v zvezi s tem tovarniškem odboru in predlagala sindikalnim odborom program izletov.

V letu 1969 je bilo planiranih v Crikvenici, Biogradu na morju, na Mežaklji in v Bohinju 2.205 mest s 26.460 nočninami, izkoriščeno pa je bilo 2.874 mest s 27.482 nočninami. Leto kasneje pa je bilo brez Bohinja planiranih ravno toliko prostih mest in nočnin, izkoriščeno pa je bilo 2.870 mest s 24.901 nočnino.

Zasedenost počitniških domov je bila zadovoljiva, nezasedeni sta bili le prva in zadnja izmena, ker ni bilo interesentov.

V letu 1970 je koristilo oddih v omejenih domovih:

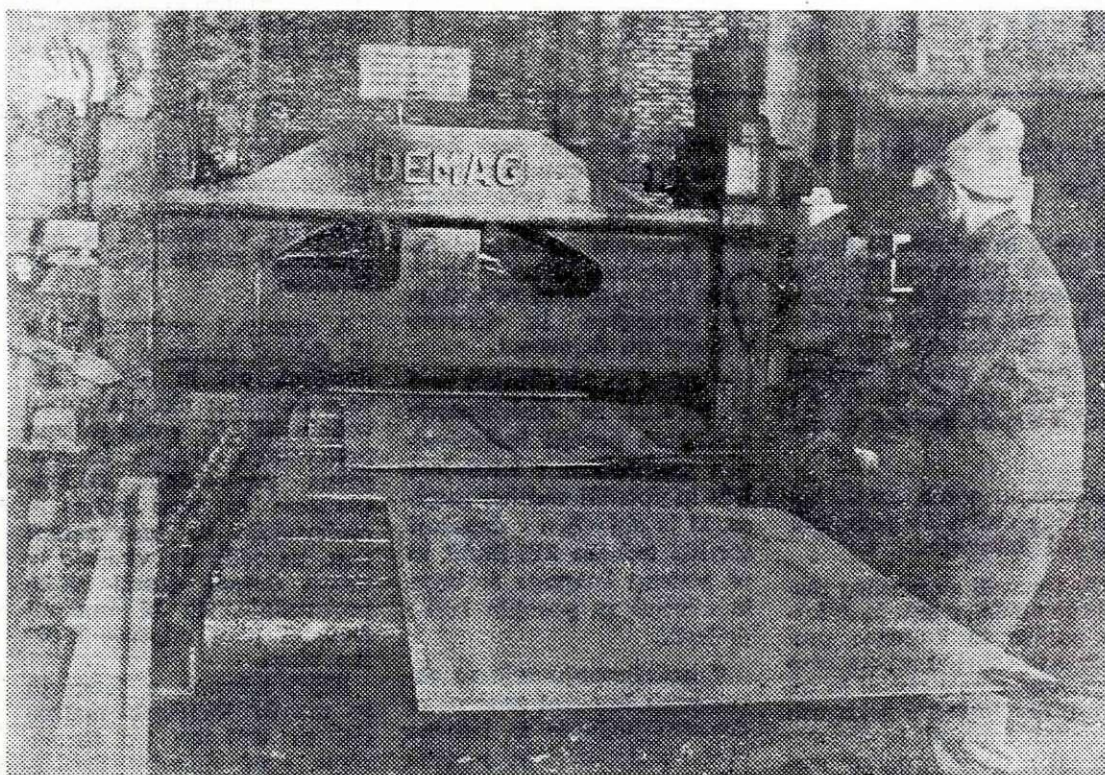
	1969	1970
članov kolektiva	997	845
preventivno zdravljenje članov kolektiva	90	77
nezaposleni družinski člani	465	456
otroci do 10 let starosti	491	428
upokoјenci Železar.	263	245
člani ZVVI	26	23
družinski člani, ki so plačali polno ceno izleti	344	355
	198	441
skupaj	2.874	2.870

Od tega so v letu 1969 koristili brezplačni oddih 104 člani, v letu 1970 pa 92 članov. Za letošnje leto komisija predlaga, da se število članov preventivnega zdravljenja poveča od 100 do 200, kar so strokovne službe tudi ugodno sprejele.

Zelo priljubljeno obliko pomeni izletništvo, saj je bilo v letu 1969 kar 122 izletov, ki se jih je udeležilo 3.393 članov in 1.302 svojca. Sindikalni odbori so v ta namen prispevali 158.718,15 N din, sami člani pa so prispevali 23.046,20 N din. Lani so sindikalni odbori organizirali 127 izletov, ki se jih je udeležilo 3.200 članov in 375 svojcev, za kar so sindikalni odbori prispevali 220.143,95 N din, člani sami pa 16.233,60 N din. Denar, ki so ga prispevali sindikalni odbori, predstavljajo zaokrožen odstotek gibljivega dela osebnega dohodka in prispevek iz rezervnega sklada, kar pomeni denar delavcev. Tovarniški odbor k izletom ni prispeval ničesar.

Iz poročila komisije je razvidna zelo obsežna dejavnost na tem področju, čeprav ni mogoče zajeti vseh članov delovnega kolektiva, ki preživijo svoj letni dopust izven tovarniških počitniških domov in vseh drugih izletov, ki se jih udeležujejo člani.

(Nadalj. na 7. str.)

Ravnalni stroj za pločvino v obratu Javornik II

Sestanki delovnih skupin

15. 3. 1971 — PLAVŽ — JANČIČ — V zadnjem času je bilo nekaj manjših poškodb, ki pa bi se jih lahko izognili ob večji pazljivosti. Treba bo poostri nadzor in opozarjati starejše delavce, da mlajše poučijo in jih usmerijo k bolj smotrnemu ter varnemu delu. Proizvodnja dolomita poteka v redu. Čimprej bo treba izučiti še enega vrtalca v steni. Zaradi odjuge in odletavanja kamenja bo treba očistiti steno kamnoloma ter nadaljevati z izdelavo etaž. Več delavcev namerava zapustiti kamnolom zaradi prenizkih prejemkov.

16. 3. 1971 — PLAVŽ — JELOVCAN — RIHTARŠIČ — APNENICA — Analiza poškodb kaže na to, da je pogosto vzrok nesrečam premajhna pazljivost in spretnost pri delu. Med delom je treba z delavci stalno sodelovati, jih opominjati na varno ali nepravilno delo. V februarju plan ni bil izpolnjen v nobenem oddelku plavža. Podrobneje so govorili še o proizvodnji obeh plavžev in na koncu sestanka ugotovili, da so apnenec dobivali iz Breznice bolj v redu kot prejšnji mesec. V zadnjem času je bilo vmes precej drobnega materiala.

13. 3. 1971 — PLAVŽ — VELIKANJA — KAMNOLOM — MEŽAKLJA — Izogibati se je treba vseh okoliščin, ki lahko povzročijo poškodbo. Z večjo pazljivostjo je možno preprečiti vse »nepotrebne« poškodbe. S kadri imajo vedno večje probleme. Nobeden od novincev ne ustreza pogojem, ki jih mora imeti vrtalec, v steni pa je vedno manj ljudi, ki ne uspevajo, da bi zadostili potrebam proizvodnje. Postavljeno je bilo vprašanje, zakaj obratovodstvo in kadrovske sektor ne pokažeta razumevanja in v kamnolom ne dodelita sposobnih in starejših ljudi. V kamnolom dodelujejo v glavnem mlajše in fizično slabe delavce. Niso zadovoljni z osebnimi dohodki in so skoraj vsi precej pod poprečjem Železarn. Tako v kamnolomu doživljajo »dvojno« fluktuacijo in sicer tistih delavcev, ki tovarno zapuščajo in delavcev, ki želijo v drug obrat.

22. 3. 1971 — VALJARNA ŽICE — JURČIČ — K informaciji SEP niso imeli pripomb. V marcu je večji poudarek za pravilen ritem valjanja. Stalne tehnološke zastojke bo treba zmanjšati na minimum. Valjavci naj drug drugemu pomagajo, da bi valjavske zastojke odpravili čim hitreje. Nadalje so ugotovili, da umivalnica še vedno ni urejena. Obširno so razpravljali o razkladanju izmečka na posameznih progah, ob koncu sestanka pa so prisotni delavci želeli odgovor, na vprašanje zakaj delavci Železarn ne morejo dobiti niti 100 kg žice

za nujne potrebe, medtem ko imajo delavci, zaposleni v drugih podjetjih, pri nakupu svojih izdelkov večje ugodnosti.

15. 3. 1971 — JAVORNIK I — BRIŠAR — TEHTNICA — Vodja delovne skupine je obrazložil informacijo obratovodstva. Na sestanku so razpravljali o govoru predsednika CK ZKS Franca Popita ob njegovem obisku v tovarni. Sledila je razprava o problemih, ki jih imajo na tehtnici. Skladiščnika, ki delata na dve izmeni, dnevno poročata o vseh izrednih delih, ki so narejena v popoldanskem času. Tako delovodja jutraj lahko ukrepa. Skladi grede, ki jih dobivajo iz valjarne Bela, so pretežki. Grede so namenjene kot usluge čistilnici. Zaradi prevelike teže morajo sklade grede razpoloviti. Delo ni rentabilno, zamuda časa pa nepotrebna. Kolektiv čistilnice na Beli bi radi opozorili na to, da naj grede Ø 135 in 150 odpravijo v čistilnico Javornik I v teži od 2 do 3 tone.

12. 3. 1971 — JAVORNIK I — PRAPROTNIK — SREDNJA PROGA — Tov. Praprotnik je prisotnim posredoval informacijo obratovodstva o izpolnjevanju proizvodnega načrta za februar. Da načrt ni bil izpolnjen, je vzrokov več. Ogrevne peči niso obratovalle, ker je bil med mazutom pomešan katan. Dobit (izplen) je bil izpolnjen z 91,9 %. Tov. Praprotnik je apeliral, naj delavci pazijo na varno delo in naj uporabljajo zaščitna sredstva. Pozval je mladino, naj se v večji meri udeležuje sestankov v obratu in naj bo bolj aktivna na kulturnem in športnem področju. Delavci bi morali bolje in pravilno izkoriščati naprave, orodje ter rezervne dele. Sodelavca Gašperšič in Baloh vprašujeta, kako je z odločbami za delavce, ki so zaposleni kot predprožni valjavci in varilci. Na teh delovnih mestih sedaj delajo že šest mesecev, zanima pa jih tudi, kako dolgo bodo še zaposleni na srednji progi. Obljubljeni so bili novi boljši agregati, toda ostali so na slabšem, ker je še več fizičnega dela kot na težki progi. Če bi bili zaposleni drugje, bi lahko tudi napredovali. Na vprašanje je odgovoril vodja delovne skupine. Odločb po vsej verjetnosti ne bo, ker so na srednjo progo le izposojeni. Prejemki oziroma postavke so večje, koliko časa pa bodo zaposleni na srednji progi, je odvisno od potrebe, verjetno tako dolgo, dokler ne bodo začeli iz Železarn Ravne in Štore pošiljati material na Jesenice, ki ga pričakujejo v juliju.

11. 3. 1971 — JAVORNIK I — BENEDIČIČ — ADJUSTAŽA — Delovna skupina je bila seznanjena z informacijo obratovodstva ter o izpolnjevanju

obveznosti v februarju in nalogami za marec. Pripomb k informaciji niso imeli. Tov. Bauman vprašuje, kako je z razkladanjem materiala, ki ga dobivajo iz valjarne Bela. Material je večkrat naložen tako, da ga ne morejo zapenjati z žerjavnimi verigami. To delo bi morali opraviti v čistilnici in in ne v adjustaži. Razpravljali so še o razgovoru, ki ga je imel predsednik CK ZKS tov. Popit s komunisti Železarn.

12. 3. 1971 — JAVORNIK I — ZUPAN — ADJUSTAŽA — Delovna skupina je bila opozorjena na delovno disciplino, nato pa so zelo obširno obravnavali probleme, s katerimi se srečujejo pri razkladanju materiala, ki ga dobivajo iz valjarne žice na Beli. Poudarjeno je bilo, da kamione, ki niso po predpisih naloženi, zavračajo. Tudi glede teže materiala je bilo več pripomb, žerjavovodja Jakopič pa je opozoril, da žerjavna veriga lahko počí, ker kolo na njegovem žerjavu šepa. Dobil je odgovor, da je kolo naročeno in okvara javljena pristojnim organom. Svetovali so mu, naj se, v kolikor je mogoče, izogne prenašanju težjih bremen.

Tov. Knafelj je v razpravi dejal, da v Železarnju večkrat piše o poprečnem OD Železarn, ki ga v adjustaži skoraj nikoli ne dosežejo. Razpravljali so še o prevozih z avtobusi na relaciji Bistrica—Begunje—Jesenice. Tudi avtobus, ki vozi z Breznice, je imel 8. marca več kot eno uro zamude. Ljudje čakajo na postajališčih na mrazu, mi pa plačujemo bolezensko odsotnost. Imeli so še nekaj drugih pripomb glede avtobusnih prevozov. Dodali so še, da podjetje Ljubljana-transport nima nobene pravice razpolagati z njihovim prostim časom. Člani delovne skupine tudi ne dovolijo, da bi objavili katero koli ime, ker bi bilo to pri šoferju nezaželeno.

15. 3. 1971 — STROJNO VZDRŽEVANJE — TUŠAR — MONTAŽA — JAVORNIK — Vodja delovne skupine je obširneje obrazložil podrobnosti, ki zadevajo disciplino v delavnici, zlasti pa odhajanje z dela ob koncu dneva. Obvestil jih je tudi, kako bo z delom pri demontaži paketne peči I v valjarni 1300. Lahko bodo začeli z delom, vendar znova opozarja na varno delo.

12. 3. 1971 — STROJNO VZDRŽEVANJE — LAPAJNE — BERNIK — JAVORNIK — Seznanjeni so bili s proizvodnimi rezultati in OD za januar. Obravnavali so osnutek pravilnika za izplačevanje nadomestil OD za bolovanje do 30 dni. Seznanjeni so bili tudi s pripravami na letni remont valjarne 2400 in kako bo s stimulacijskim dodatkom za delavce, ki imajo daljši delovni staž in so njihova mesta nizko ocenjena (strugarji, varilci, skladiščniki).

Veliko pripomb je bilo zaradi malic, ki niso kakovostne. Želijo, da sanitarna inšpekcija opravi kontrolo v kantinah, neposredno pred delitvijo malic. Pritožujejo se tudi zaradi nerednega čiščenja higienskih prostorov in garderob.

Samoupravni organi v preteklem tednu

25. seja odbora za življenjske pogoje in rekreacijo

Predsednik odbora za življenjske pogoje in rekreacijo Janez Kavčič je sklical 25. sejo odbora v petek 19. marca 1971. Na seji so obravnavali predlog kadrovskega sektorja o regresiranih cenah v počitniških domovih Železarn, predlog za razdelitev sredstev sklada splošne porabe za potrebe kulturno prosvetne in športno rekreativne dejavnosti, predlog kriterijev in razpisa za posojila za individualno gradnjo ter tekoče zadeve. Pred tem pa so še pregledali, kako so izvršeni sklepi prejšnje seje.

V celoti so se strinjali s predlogom regresiranih cen, ki naj bi v letošnji sezoni veljale v naših počitniških domovih v Crikvenici in v Biogradu, ki sta ga predlagala tovarniški odbor sindikalne organizacije in kadrovske sektor. Potrdili so tudi predlog sindikalne organizacije, da cene za hrano otrokom do 10 let starosti ne smejo presežati 50 % cene za odrasle.

Podrobnosti o teh cenah boste lahko prebrali v prihodnji številki Železarnja.

Obravnavali so predlog razdelitve sredstev sklada splošne porabe za kulturno prosvetno in športno rekreativno dejavnost v naši občini in tovarni. Predlog so v nekaterih pozicijah dopolnili in spremenili tako, da je program razdelitve in porabe pripravljen, realizirali pa ga bodo lahko

le če bo delavski svet Železarn odobril potrebna sredstva. Hkrati s programom delitve sredstev so pripravili tudi program izredno plačanih dopustov, ki so v letošnjem letu potrebni za kulturno prosvetno in športno rekreativno dejavnost.

V celoti so se strinjali tudi s kriteriji za dodeljevanje gradbenih posojil individualnim graditeljem v letošnjem letu in potrdili vsebino razpisa, ki je objavljen v današnji številki tednika ŽELEZAR in na podlagi katerega se bodo zainteresenti za posojila lahko prijavili.

V nadaljevanju seje so obravnavali še nekaj prošenj za denarne podpore in izredno plačane dopuste in zavrnilo vlogo enega naših številnih hišnih svetov, s katero je

prosil, da bi pokrili stroške namestitve dvotarifnih števec v njihovem stanovanjskem bloku. Vlogo so zavrnilo zato, ker jo ne morejo reše-

vati samo za en stanovanjski blok, če pa bi želeli rešiti za vse naše stanovanjske bloke, pa bi potrebovali preveč sredstev.

70. seja odbora za plan in finance

Predsednik odbora za plan in finance je sklical v sredo, 24. marca 1971 že 70. sejo odbora. Na seji so obravnavali uspehe proizvodnje v II. dekadi marca, analizo finančnega rezultata v januarju in tekoče naloge. Pred tem pa so še pregledali sklepe prejšnje seje in ugotovili, da so vsi sklepi izvršeni.

Z rezultati proizvodnje v II. dekadi marca so bili zadovoljni, saj je kljub težavam dosežena skupna proizvodnja 107,4 %, vroe valjana proizvodnja 103,2 % in blagovna proizvodnja 101,3 %. Obratom in organizatorjem proizvodnje so prav zaradi tega naročili, da skušajo v zadnji dekadi doseči toliko proizvodnje, da bi izpolnili mesečni plan odprave 31.000 ton blaga.

Kljub težavam v januarju in manjši količinski realizaciji za 4094 ton ter razmeroma slabi finančni realizaciji, je uspeh tega meseca pozitiven. Razlika med prodaj-

no in polno lastno ceno znaša 14.285.927 din in je ustvarjenega 3.498.480 din čistega dohodka. Izguba pri izvozu je znašala 27.429 din, kar je glede na lansko poprečje 667.838 din zelo ugodno. Vendar finančni rezultat za januar, čeprav je ugoden, ne daje točne slike, ker je januar prvi mesec leta in še ni obremenjen z določenimi stroški zaradi neobračunanih storitev in ostalega.

Ob koncu seje so odobrili nove cene za obračun uslug tujim naročnikom, v celoti tako kot jih je predlagal tehnični direktor.

Delo komisij...

**KOMISIJA ZA
KULTURO IN
IZOBRAŽEVANJE**

V okviru oddihov in aktivne rekreacije se vedno bolj uvršča tudi duševna rekreacija. Mnogo članov delovnega kolektiva je sicer aktivno vključenih v razne kulturno umetniške skupine, vendar bo potrebno mnogo bolj pospeševati masovno vključevanje članov v aktivno duhovno rekreacijo. Pri tem so mišljeni organizirani obiski gledaliških predstav, koncertov, razstav, pospeševanje bralne kulture — knjige in drugo. Seveda pa taka orientacija zahteva tudi večja finančna vlaganja in načrtnega dela.

Na tem področju je ravno tako zaznaven določen napredek. Neposredno pri sindikatu oziroma Železarni delujejo pihalni orkester Jeseniških železarjev in moški pevski zbor Jeklar. Odbor za življenjske pogoje in rekreacijo je v obliki izredno plačanih dopustov reševal tudi kvalitetno kulturno dejavnost. Tudi v okviru združenega podjetja se kulturna dejavnost dobro razvija. Kolektivni slikarski razstavi slikarjev iz vseh treh železarskih revirjev bo sledila še skupna foto razstava, predviden je tudi koncert pihalnih orkestrrov in pevskih zborov.

Komisija v svojem poročilu ugotavlja tudi velik napredek na področju izvajanja izobraževalnega programa v Železarni. Kadrovska služba ureničuje ideje sindikalne organizacije iz leta 1969 (priprava bodočih kadrov, stiki z učenci prek šol za pridobivanje domačega kadra itd.). Narejeni so tudi prvi koraki pri vzgoji samoupravnih organov.

V tej smeri bo komisija morala delovati tudi v bodoče v tesni povezanosti s sorodnimi komisijami, sindikalnimi odbori in ustreznimi strokovnimi službami.

KOMISIJA ZA INVENTAR IN ARHIV

Komisija je bila oblikovana z namenom, da kronološko uredi arhiv sindikalne organizacije od osvoboditve dalje kot zgodovinsko gradivo za nadaljnjo obdelavo, iz katerega naj bi bila razvidna dejavnost organizacije. Na tem ni bilo veliko narejenega, ker je tudi delo komisije nekaj novega. Sicer je pri tem misljena bolj obdelava gradiva, ker je vsa materialno-finančna dokumentacija tekoče arhivirana, kakor tudi ostala dejavnost. Urejena je tudi evidenca inventarja, daryl in športnih trofejev, podobno pa bo v bodoče potrebno urediti arhiv in inventar tudi v sindikalnih odborih.

DELO NADZORNEGA ODBORA

Nadzorni odbor v minuli mandatni dobi ni direktno nadziral delo vseh voljenih organov, ker je s prisotnostjo članov sodeloval v delu teh organov. Odbor v svojem poročilu ugotavlja, da je bilo

delo organizacije kot celote zadovoljivo in uspešno kljub množici problemov in nalog, ki so bile prisotne v delovnem kolektivu v tem času. Nekoliko uspešnejše bi lahko delovale le nekatere komisije pri tovarniškem odboru.

Evidenca o finančnih sredstvih se vodi centralno v računovodstvu tovarniškega odbora. Finančna sredstva se formirajo iz članarine, zakroženega odstotka gibljivega dela osebnega dohodka, iz

	1969	1970
na razpolago	709.418,55 N din	921.855,15 N din
porabljeno	616.286,35 N din	756.369,75 N din

Tolikšna sredstva so od nadzornega odbora zahtevala obsežnejše delo, ki je zahtevalo:

— preverjanje 'dokumentov
(poslovnih knjig),

— nadziranje pravičnega izvajanja sklepov nalogadajalcev,

— ugotavljanje izvajanja
plana dohodkov in izdatkov,

— kontroliranje usklajeno-
sti dohodkov in porabe vseh
sredstev po sindikalnih odbo-
rih s centralnim knjigovod-
stvom,

— pregledovanje obračuna članarine, vpisa v kartoteko in odvajanja višjim sindikalnim organom,

sredstev osebnih dohodkov, ki jih samoupravni organi namenijo sindikatu svojega obrata, iz posebnih zbiralnih akcij sindikalnih odborov in iz dotacije Železarne. Tako zbrana sredstva predstavljajo znatne vsote, hkrati pa to pomeni tudi odgovorno nalogo podpisnikov in blagajnikov.

V minuli mandatni dobi je sindikalna organizacija kot celota razpolagala oziroma porabila:

1969	1970
18,55 N din	921.855,15 N din
86,35 N din	756.369,75 N din

— pregled in ugotavljanje stanja po zaključnem računu za leto 1969 in 1970.

Vsa ta dela je nadzorni odbor opravil z rednimi četrtletnimi pregledi poslovanja TO in polletnimi pregledi blagajniškega poslovanja 28 sindikalnih odborov in pevskega zbora Jeklar. Nadzorni odbor je o ugotovljenem stanju sestavljal zapisnike in o eventuelnih pomanjkljivostih tudi sproti obveščal prizadete ter pri ponovnih pregledih te pomanjkljivosti znova pregledal. Na splošno odbor ugotavlja, da je bilo delo tovarniškega odbora in komisij zadovoljivo in zasluži priznanje.

Zadnja seja tovarniškega odbora sindikata

V sredo, 17. marca je bila šesta redna seja tovarniškega odbora osnovne organizacije sindikata Železarne in zadnja predrednim občnim zborom. Predsednik Srečko Mlinarič je poleg pregleda sklepov zadnje seje poročal tudi o delu predsedstva med obema sejama, predlagal pa je razpravo o sedanjem položaju Železarne po stabilizacijskih ukrepih, o pripravi na občni zbor sindikata podjetja in o poročilu o izvršitvi proračuna za leto 1970 in predloga proračuna za leto 1971.

Najdlje so se zadržali pri obravnavi sedanjega položaja Železarne po stabilizacijskih ukrepih in podprli stališča delavskega sveta in uprave podjetja v programu notranjih stabilizacijskih ukrepov. V glavnem vsi sklepi, ki jih je tovarniški odbor sprejel na svoji peti seji, ko so obravnavali plan podjetja za leto 1971, veljajo tudi za sedanje situacijo. Intenzivno in na vseh nivojih se bo potrebno predvsem znotraj podjetja še naprej boriti za nadaljno krepitev delovne in tehnološke discipline, spoštovanja normativov, krepitev samoupravnega mehanizma itd.

Priprave za redni občni zbor organizacije, ki bo 30. marca, so ocenili kot uspešne in potrdili kandidatno listo bodočega tovarniškega odbora, ki je bil po delegatskem sistemu izvoljen na občnih zbiorih sindikalnih organizacij v obratih. Glede na to, da dosedANJI predsednik Srečko Milinarič odhaja na novo odgovornost, so soglasno sprejeli Franca KOBENTARJA kot kandidata za no-

vega predsednika tovarniškega odbora osnovne organizacije sindikata Železarne.

Vrste in lastnosti jedrskega orožja

TOČNOST ZADETKA je odvisna od vrste orožja, od načina bombardiranja in od uporabe najnovejših metod v merilni tehniki. Praktično vzeto je točnost zadetka z atomskim orožjem nasploh zelo velika, ker eksplozija uniči velike površine, ki so redno večje kot izbrani cilj.

Ta lastnost omogoča atomskemu orožju, da pri večjih ciljih povsem nadreosti konvencionalna sredstva za bombardiranje, hkrati pa je atomsko orožje zaradi svojega učinka sorazmerno cenejše, čeprav je na splošno znano, da je zelo drago. Vrsta tehničnih ukrepov za osebo in kolektivno zaščito ter možnost istočasnega učinka na več ciljev hkrati (kompleksni cilji) narekujejo resno upoštevanje lastnosti atomskega orožja.

NENADNI UČINEK temelji na vseh doslej naštetih lastnostih in se kaže v nenadnem učinkovitem delovanju na cilje kot enim izmed osnovnih pogojev za to, da sovražnik povzroči veliko število žrtev in hkrati vse uniči na širokem področju.

Preprečiti nenadni napad z atomskim orožjem pomeni preprečiti tudi visoko število žrtev in hudo razdejanje.

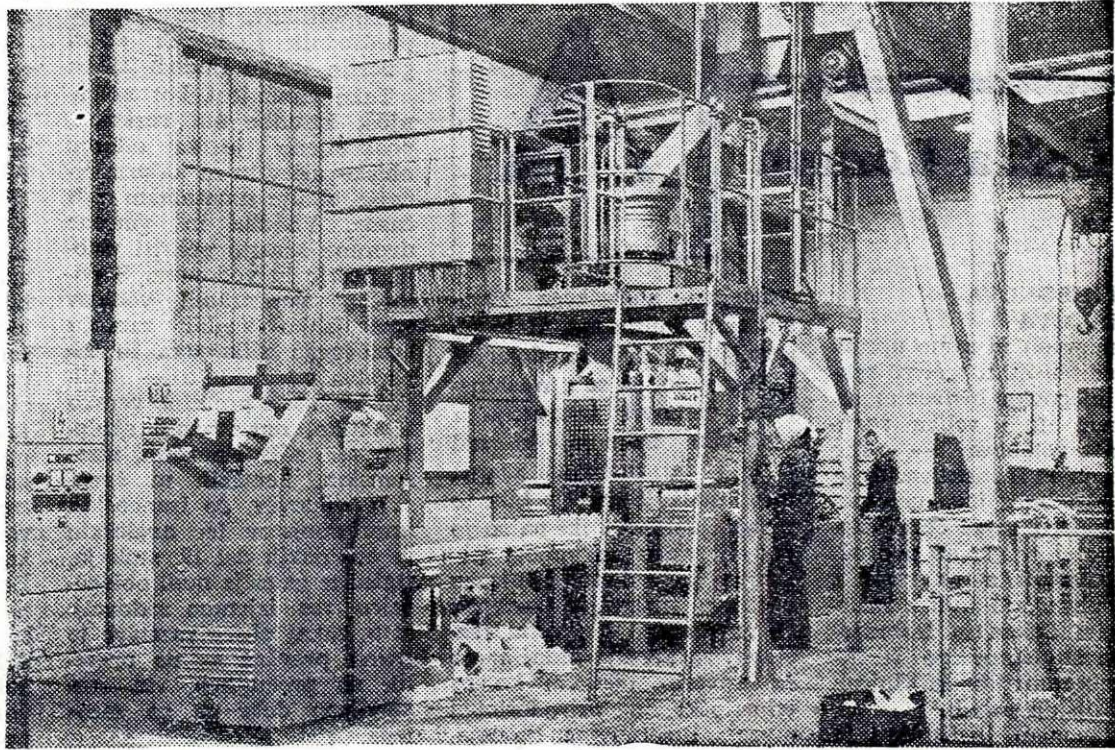
VISOKA CENA v določeren obsegu omejuje množično uporabo atomskega orožja pri bombardiranju manj pomembnih ciljev. S tem pa ni rečeno, da ga v bodoči vojni ne bodo množično uporabljali, če bo to zahteval konkreten položaj in dovoljevale razpoložljive količine tega orožja.

Uporaba atomskega orožja je v mnogčem odvisna od zemljišnih in vremenskih razmer, ki znatno vplivajo na učinkovitost atomskega orožja.

Zemljišče vpliva s svojo oblikovitostjo, poraščenostjo in z geološkim sestavom na učinek atomske eksplozije v tem smislu, da ga omejuje ali veča v odvisnosti od teh pogojev. Pri tem je relief zemljišča odločilnega pomena. Zlasti planinski in sploh gričevnati teren daje veliko prednost pri zaščiti prebivalstva ali objektov, ki jih sovražnik napade. Pri razmestitvi industrijskih in sploh novih objektov je treba to upoštevati, ker je to ena izmed uspešnih možnosti za zaščito teh objektov in ljudi v njih.

Opisane lastnosti atomskega orožja pričajo o izredni učinkovitosti tega novega orožja in o možnostih za njegovo uporabo pri napadu na najrazličnejše cilje ne glede na oddaljenost, vrsto in velikost. Če pa na vsem državnem ozemlju pravočasno dooro organiziramo civilno obrambo ter dobobra spoznamo in še pred izbruhom sovražnosti preizkusimo posledice, je mogoče znatno zmanjšati učinek atomskega orožja, in sicer zato, ker je treba pričakovati ob izbruhu sovražnosti močan, množičen in nenaden napad z atomskim orožjem in ne more biti niti govora o spreminjanju, izpopolnjevanju in prilagajanju civilne obrambe šele takrat, ko se je vojna že začela. Vse to je treba opraviti poprej, davno pred izbruhom sovražnosti med sptima državama.

Slavko Tarman

V žebljarni so dobili nov pakirni stroj WAFIOS

Na predvečer fašističnega napada

Miha Klinar
Spomini iz NOB

10

ZAKLJUČEK

Predvidevanje, da bo Cvetković-Mačkova vlada pristopila k fašističnemu troosnemu paktu, se je uresničilo. Za ta sramotni pristop so v taborišču Međureče pri Ivanjici zvedeli še isti dan. Interniranje je zajel val ogorčenja. Zato pa se je dva dni kasneje, dne 27. marca, ta val spremenil v val navdušenja. Jugoslovansko ljudstvo je vrglo protiljudsko vlado in opralo madež, s katerim ga je ta vlada hotela omadeževati.

Padec Cvetković-Mačkove vlade je za interniranje v Međureču v Ivanjici pomenil izpustitev iz taborišča, ki bi, če bi se to ne zgodilo, prav gotovo postalo prej ali slej jugoslovanski Dachau.

Interniranci so se poslovili od Međureča pri Ivanjici, od taborišča, ki je bila prava šola revolucije in ki je nudilo priložnost, da so se spoznali med seboj nekateri komuni-

sti iz vse države in izmenjali izkušnje.

Jeseniški in javorniški interniranci so se na povratku ustavili v Beogradu in obiskali Albina Pibernika, znanega predvojnega jeseniškega komuniste, ki se je skupaj s Franjem Federlom-Slavkom moral že poprej umakniti z Jesenic, ker zanju na Jesenicah ni bilo ne dela ne kruha. Zadnjič so si stisnili roko s starim soborcem, ki je leta 1941 postal komandir slovenske čete v Srbiji, potem pa komandir zaščitne čete Vrhovnega štaba, dokler ni bil poslan v Slovenijo, kjer je padel. Tudi Albin Pibernik se je pravkar vrnil iz zapora.

V Zagrebu so jeseniške in javorniške povratnike iz internacije vzeli na piko policijski agentje in jim svobodno gibanje skoro onemogločili. Kljub spremembam oblasti komunistom ni zaupala. Če bi tako pazila na peto

kolono in jo zasledovala, bi si prihranila marsikatero bridko razočaranje ob Hitlerjevem napadu na Jugoslavijo.

Doma so povratniki doživeli pristrčen sprejem. Jeseniški sodrugi so jim priredili pri Lasanu majhno slovesnost. Toda tudi na tej slovesnosti se je pojavil Jesih.

Dnevi so naglo brželi. Peto-kolonci so demonstrativno na povelje od zunaj zapuščali Jesenice, čeprav jih oblast ni preganjala. Vse to je dalo slutiti, da bo Hitler napadel Jugoslavijo. Usodni čas je bil pred vrati. Dne 6. aprila 1941 se je sprožil fašistični plaz na Jugoslavijo. Že čez nekaj mesecev je preganjana Komunistična partija Jugoslavije postala simbol osvobodilnega boja jugoslovanskih narodov. S tem bojem pa se odpira novo, najveličastnejše poglavje jugoslovanske zgodovine.

KONEC

Na predvečer fašističnega napada, so oblasti stare Jugoslavije pod nazivom rožni in naprednjake — na sliki grupa Slovencev, med njimi tudi mnogi Jeseni, d

12

Kamenčki
iz
mozaika

Lučka Rozman

Z
D
A

SMITHSONOVA USTANOVA

Washington ni samo upravno središče ZDA, temveč spada k njegovim bistvenim sestavinam tudi velika znanstvena ustanova — The Smithsonian Institution. To je kompleks muzejev, umetnostnih galerij in še česa. Razstave so sicer glavno področje dejavnosti, a se razen z njimi ukvarjajo tudi z raziskovalnim delom in izobraževanjem študentov po številnih laboratorijih, knjižnicah in študijskih sobah.

Smithsonian Institution je bila ustanovljena leta 1846 z

denarjem angleškega znanstvenika Smithsona, ki je zapustil pol milijona dolarjev ZDA z željo, da se v Washingtonu ustanovi institucija z njegovim imenom, ki naj razvija in razširja znanje med ljudi. Sprva je bila to manjša ustanova, ki pa so jo podprli vlada in mnogi posamezniki in danes deluje na obširnih področjih znanosti in umetnosti. V prvotni razstavni zgradbi je sedaj samo še uprava, medtem ko so tehnološki in prirodoslovni muzej, umetnostna galerija, galerija portretov, živalski

vrt in mnogi drugi v svojih poslopih.

Nacionalna umetnostna galerija se nam je zdela najlepša med vsemi, kar smo jih videli v ZDA. Zgradba — največje marmornato poslopje na svetu — stoji sredi poti med Kapitalom in Washingtonovim obeliskom. Osnova za njeno ustanovitev je bila kolekcija Mr. Mellona, ki je zapustil galeriji vse svoje umetnine. Ta zapuščina, ki je vsebovala največje umetniške slike in skulpture od 13. do 19. stoletja, je bila kasneje še obogatena s privatnimi zbirkami in denarjem razumevajočih posameznikov. Leta 1941 je predsednik Roosevelt odprl galerijo »vsem ljudem ZDA«.

Tako zunanost kot notranost zgradbe sta razkošni, poskrbljeno je za udobje obiskovalcev in za najprimernejše okolje umetninam vseh časov. Vhodne in vmesne dvorane krasijo pokriti vrtovi, cvetje in vodometi. S pomočjo ilustriranih vodičev smo lahko sledili razvoju svetovnega slikarstva in kiparstva od zgodnje — italijanske šole s pretežno versko tematiko, renesančnih skulptur ter slik flamskih, nizozemskih, nemških in španskih slikarjev, do francoskih impresionistov ter angleških in ameriških del 19. stoletja. Ogled te galerije nudi obiskovalcu res izjemno zadovoljstvo, zakaj obseg razstave je ravno pravi — ne prevelik ne premajhen, vsa razstavljena dela pa so zares lepa.

Tristoletni razvoj ameriške

kulture in tehnologije ohranja Nacionalni tehnološki in zgodovinski muzej v Washingtonu. Med najpomembnejšimi predmeti s skoraj vseh področij tehnike, med zbirkami kovancev, znamk in okrasnih umetnin je najzanimivejša kolekcija oblek vseh soprog ameriških predsednikov, ki so jih nosile na dan močeve inauguracije. Na koncu vrste tako oblečenih voščenih lutk stojijo tudi Jacqueline Kennedy, Johnsonova žena in žena sedanjega predsednika. Spremnj napisi povedo vse o okoliščinah in običajih časa, v katerem so te dame nosile razstavljena oblačila.

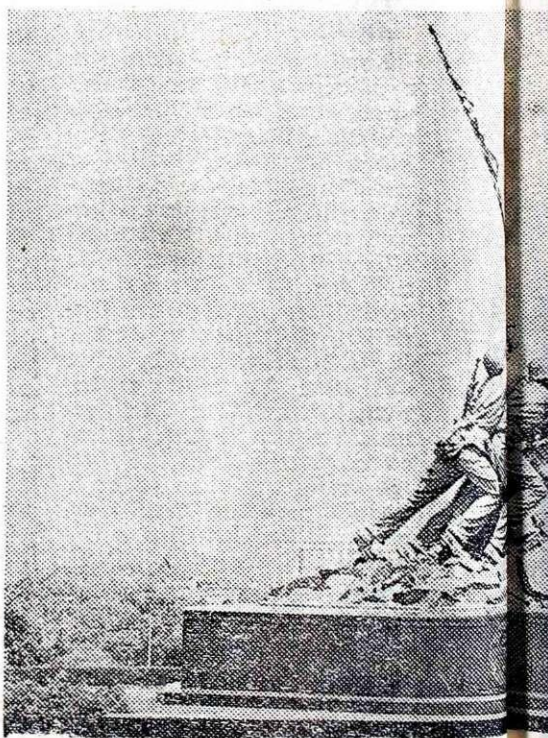
Zelo poučen in zanimiv je tudi tamkajšnji prirodoslovni muzej, vendar je v bistvu podoben chikaškemu, zato ga ne bom posebej opisovala. Pač pa je nekaj posebnega Narodna galerija portretov. Kot ostali washingtonski muzeji je tudi ta v ogromni zgradbi klasičnega stila v samem središču mesta. Ta galerija je bila ustanovljena šele leta 1962, vendar se je potreba in želja po tovrstni zbirki pojavljala v ameriški javnosti že precej časa. V prejšnjem stoletju je npr. kongres naročil znanemu portretistu, naj naslika portrete vseh dotedanjih predsednikov ZDA. Namenjeni so bili Beli hiši. Pred drugo svetovno vojno je bila ta galerija že skoraj ustanovljena kot del Nacionalne umetnostne galerije, a so se po končani vojni dokončno odločili, da bo samostojna. Za zgled sta bili predvsem londonska in

edinburška galerija portretov. Danes so tam razstavljeni številni portreti mož in žena, ki so nosili pomemben delež pri ustvarjanju zgodovine, razvoja in kulture ameriškega naroda. Da pa pri tem ne bi prišlo do precenjanja sodobnikov, niso na vpogled portreti še živih osebnosti — izjema sta le predsednik s soprogo — ter portreti ljudi, ki so mrtvi manj kot deset let.

VOJAŠKO POKOPALIŠČE

Mogočen most s štirimi pozlačenimi kipi povezuje Washington z vasico Arling-

ton v državi Vir. leži najslabše v kopališče. Ra več kvadratnih površine, da zijo mimoevtrnikov, gro i skih zgradsebi. Mi smo imeli o časa, zato se peš z enoponca skega gruč dru smo se usi ob vejših voja s posvečenam ki so leta izve najtežjih z dru ne vojne tko ski otok Hima

Vojni spomenik ameriških marincev, na desni nov spomenik, Washingtonov obelisk in Kap

nazivovrožne vaje internirale v Ivanjico komuniste
si Jeseni, desno z dvignjeno pestjo pesnik Kajuh

i v drž. Virginia. Tam
i najslavše vojaško po-
pališče. Razteza se na
kvadratnih kilometrih
rščine, toda turiste vo-
o mimovilnih spome-
ov, grob in spomin-
h zgradbe avtobusi.
smo ima ogled dovolj
a, zato se podali kar
z enega arlington-
ga griča drugi. Najprej
o se ust ob enem no-
ših voja spomenikov,
večenam marincev,
so leta izvojevali eno
težjih z druge svetov-
vojne tako za japon-
otok Iwima. Na pod-

stavku iz črnega marmorja
stoji skulptura, narejena po
fotografskem posnetku sku-
pine vojakov, ki zasajajo
drog z ameriško zastavo na
vrh gore Suribachi. To Wel-
donovo delo spada med naj-
večje bronaste kipe na svetu.

Dopisujte v Železarja

Nagrajene naloge

Železarna včeraj, danes in jutri

Pred mnogimi leti se je začelo na Gorenjskem razvijati železarstvo. V Karavankah so bila nahajališča železove rude. Danes so ti rudniki že zapuščeni. Železo so iz železove rude pridobivali na preprost način. Prve talilne peči so bile peči na veter. Te peči so naredili na vetrovnih pobočjih tako, da so v zemljo skopali jame. Plavžarstvo je napredovalo. Peči so začeli zidati. Najprej so imeli le nizka ognjišča, pozneje pa so zidali do dva metra visoke peči. Pri teh so imeli že mehove, s katerimi so ročno dodajali zrak v peč. Kmalu so te peči začeli zidati ob vodi. Ker so gradili plavže ob vodi, so morali železovo rudo voziti v dolino. Prvi lastniki železarstva in fužin so bili domačini. Potem pa so se jih polastili tujci, predvsem Nemci in Italijani. Naše delavce so izkoriščali, sami pa so imeli ob tega velike koristi. Življenje naših delavcev je bilo težko in naporno. V tovarni so delali po dvanajst ali celo šestnajst ur na dan. Delale so tudi žene in otroci, da so se lahko skromno preživljali. Za naporno delo so bili slabo plačani. Ker je bilo delavcem tega trpljenja dovolj, so stavkali. Zahtevali so krajši delovni čas in boljše plače. Ko se je začela vojna, je veliko delavcev odšlo v partizane, kjer so se borili za svobodo in delavske pravice. Tisti delavci, ki so ostali v tovarni, so s sabotažami ovirali proizvodnjo.

Leto 1945 je železarjem prineslo svobodo. Prvič v zgodovini so postali upravljalci lastne tovarne. Sedaj so delavci v Železarni s svojim delom pomagali obnavljati porušeno domovino. Po vojni je tovarna veliko napredovala. V Železarni izdelajo ogromne količine jekla, ki ga uporabljajo po vsej državi. Mnogo ga tudi izvažajo.

Naša tovarna daje kruh mnogim Jeseničanom in okoličanom. V njej je zaposlenih okoli šest tisoč delavcev. Ti prihajajo iz raznih krajev Gorenjske. Delavci imajo danes veliko boljše plače, kot pa so jih imeli včasih. Imajo osemurni delovni čas in uvažajo že proste sobote. Danes rabijo veliko manj delavcev, ker je tovarna že zelo napredovala, ker veliko del opravljajo namesto delavcev stroji.

Prihodnost ni preveč blesteča, ker morajo železovo rudo dovažati iz Bosne in Indije. Danes gradijo železarne tam, kjer imajo železovo rudo. V prihodnje bo tovarna rabila največ samo kvalificirane delavce, ker bodo večino del opravljali stroji in ker počasi prehajajo na nove proizvode.

Marija Justin, 7. c
Osnovna šola Prežihov Voranc
Jesenice

Železarstvo na Gorenjskem ima že dolgoletno tradicijo. Čeprav v preteklosti železo ni bilo tako kvalitetno, saj so ga pridobivali v preprostih pečeh, je vendar slovelo daleč po svetu. Fužine, v katerih so pridobivali železo, so preživele vrsto kriz in vojnih nadlog, toda neutrudljivo pridobivale nove količine železa. Železo so dolgo let pridobivali po istih postopkih, ki pa niso prinesli napredka. Na zahodu in severu Evrope so med 18. in 19. stoletjem odkrili nove načine predelave jekla in prodor novega tehničnega pridobivanja železa je ogrožal delo in obstoj naših fužin.

Gorenjski železarji so se vedno težje borili za obstoj. Tudi združitev fužin v Kranjsko industrijsko družbo ni prinesla pričakovane rešitve. Po več desetletnem neutrudljivem garanju naših jeklarjev pa je pritegnitev tujega kapitala omogočila, da so prav pri nas na Jesenicah postavili novo jeklarno, ki je našim delavcem prinesla boljši zaslužek, trgu pa dala boljše in kvalitetnejše jeklo, ki so ga pridobi-

vali po novem martinarskem postopku. Vendar jeklarji še vedno niso bili zadovoljni, kajti železarna ni bila njihova last. V njej niso delali sproščeno, kajti vedno je nad njimi bdelo strogo oko gospodarja — kapitalista. Šele po zmagoviti narodnoosvobodilni borbi je naše železarstvo svobodno zadihalo. Začelo se je načrtno pridobivanje železa.

Kljub vojnima naše železarstvo ni propadlo. Železarji so si vedno bolj prizadevali, da zadovoljijo proizvajalca in potrošnika. Tako je naše železarstvo prebrodilo zgodovino od prvega začetka, ko je človek po naključju našel železovo rudo, pa do danes.

Današnja železarna ni niti malo podobna železarni iz preteklosti, saj v obratih danes prevladujejo mogočni stroji in naprave, ki ne zahtevajo le človeške roke, temveč tudi njegovega razuma. Kot so nekoč topili rudo, oblikovali železo z rokami, tako danes v naši železarni delajo stroji. V nekdanjih železarnah so iz železa in jekla kovali le žebelje in debelo žico. Če pa bi pogledali med proizvode današnje železarne, bi se močno začudili, kajti spoznali bi, kako veliko število novih kvalitet proizvaja danes. Toda kljub temu, da je železarna na dokaj visoki razvojni stopnici, si prizadeva, da bi se še bolj modernizirala in nadomestila človeške roke s stroji. To ji je tudi že delno uspelo, kajti nova hala na Belškem polju je prava podoba moderne predelave železa. Kakšne ogromne naprave, lahko bi rekli čudežne stroje, skriva v sebi. Kos železa, ki se segreje v peči, lahko spremljamo na vsej njegovi poti, ko ga stroji obdelujejo in končno, ko ga poseben stroj navije v velik valj pločevine. In vse to delo opravljajo stroji, katerim je potreben človeški um, ne pa silna in močna roka, ki je bila v preteklosti vajena težkega kladiva.

Tako je bilo železarstvo nekoč, takšno je danes. In kakšno bo jutri? To je vprašanje prihodnosti, kljub temu pa že lahko mislimo, a tudi trdimo, da si bo železarna prizadevala še razširiti svojo proizvodnjo in se modernizirati. Z napredkom pa bomo morali iti tudi mi, kajti moderna železarna ne bo zadovoljna z nekvalificiranimi delavci, kajti stroje in njih delo bodo morali nadzorovati visoko izobraženi ljudje.

Mojca Ušeničnik, 8. a
Osnovna šola Koroška Bela

Železarna Jesenice je pred dvema leti praznovala stoletnico združitve železarskih obratov na Gorenjskem. Lastniki majnih topilnic in fužin so bili primorani opustiti in odprodati svoje železarske obrate. Na Gorenjskem, ki je po pravici znana kot domovina železarstva, segajo prvi sledovi pridobivanja železa že v prazgodovinsko dobo.

Železarstvo se je v naših krajih pričelo organizirano razvijati zlasti po vdoru južnega nemštva, ko je cerkev zagospodarila nad našim ozemljem in se je začelo razvijati železarstvo kot obrt. V preteklosti je najbolj uspevalo v jeseniški dolini. Fužine na Plavžu, Savi in Javorniku so bile v 16. stoletju najpomembnejše v deželi. Po starem topilništvu, rudnikih ter obdelavi železa in jekla so znani na Gorenjskem še drugi kraji. Razen Bohinja so zelo star železarski kraj Železniki, žebljarska Kropa in Kamna gorica.

Železarna na Savi je doživela hiter procvit. A tudi brez kriz ni šlo dalje. Primorani so bili leta 1885 v časopisu objaviti oglas, da so fužine v Mojstrani, na Savi in Radovni naprodaj. Rešiti so hoteli vloženi denar. V zgodovino je posegel tudi požar, ki je leta 1890 do tal upepelil fužine v Bohinjski Bistrici.

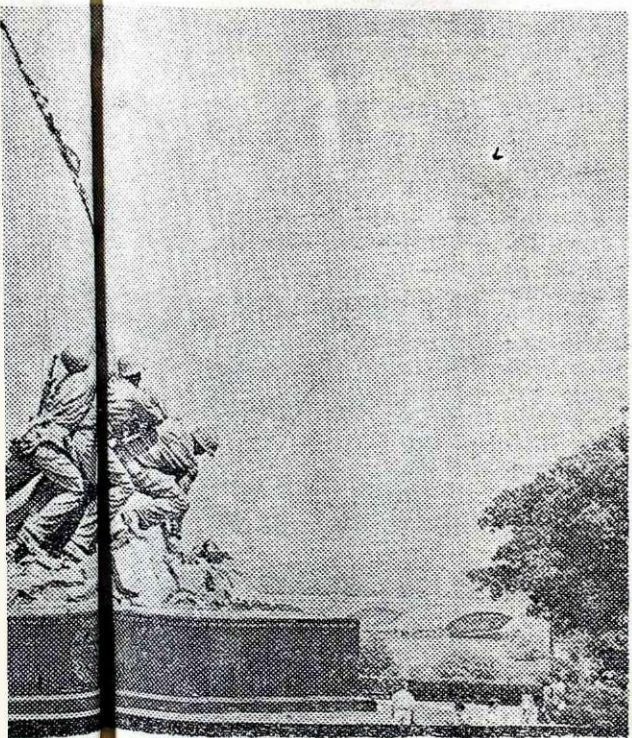
Železarski industrialci so zgradili na Jesenicah nove obrate. Ti so pomenili začetek moderne jeseniške industrije. Postavili so martinarno, težko in lahko progo, valjarno žice, žebljarno, mehanične delavnice, kovačnico in druge pomožne obrate.

Delavci so zaradi težkih delovnih pogojev pogostokrat stavkali. Železarna je preživela dve vojni. Prišlo pa je leto 1941, ko so se tudi jeseniški železarji med prvimi priključili borbem za svobodo.

Slednjič, meseca maja 1945, je tudi jeseniška dolina dočakala osvoboditev. Jeseniški železar je prevzel upravljanje svojega podjetja v lastne roke. Za vse požrtvovalno in revolucionarno delo je prejel vrsto priznanj.

Železarna se je po osvoboditvi močno razširila in modernizirala. Gradili so nove obrate, stare pa povečali in modernizirali. V tej smeri se bo železarna razvijala tudi v bodoče, da bo kruh Železarjev čim boljši.

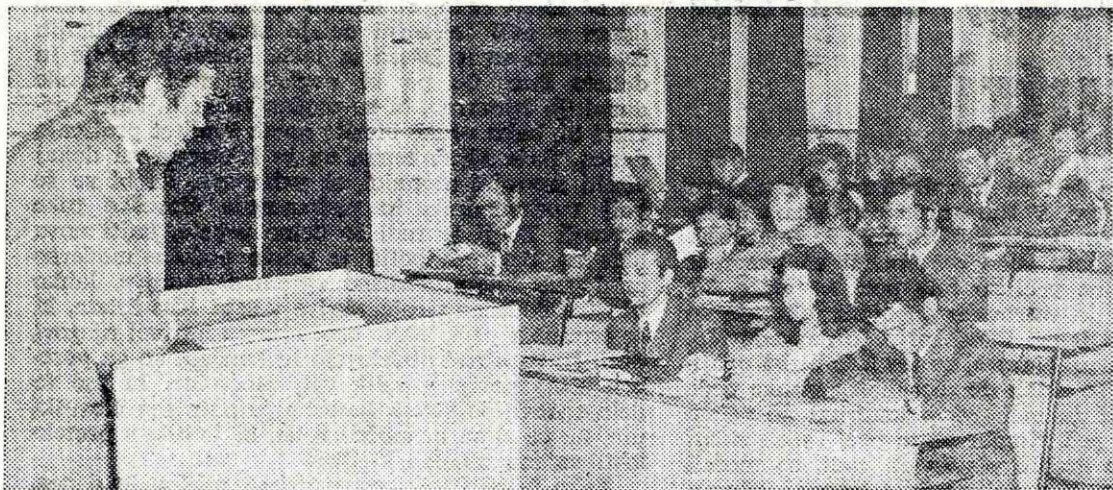
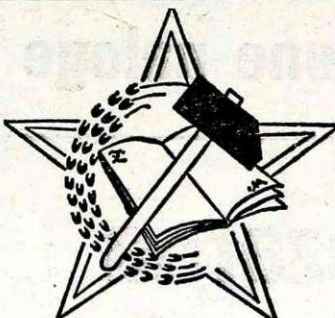
Nada Strgar, 7. c
Osnovna šola
»A. T. Linhart«
Radovljica

, na desni most prek reke Potomac, na levi Lincol-
in Kap

Zbor mladih samoupravljalcev Gorenjske

20. 3. 1971 — Jesenice

Zbor je otvoril sekretar ObK ZLATO VOGRIČ

Zbor mladih samoupravljalcev je za nami. Že takoj na samem začetku smo ugotovili nesporno kakovost zbora, kakor tudi odlično udeležbo. Slavnostna okrasitev in par-

stopil na govorniški oder predsednik ObK ZMS Jesenice profesor **Srečko Krč**. Spregovoril je o vidikih dolgoročnega gospodarskega, socialnega in političnega razvoja Slovenije. Posebej se je ustavil pri vprašanjih samoupravljanja in gospodarjenja, produktivnosti, zaposlenosti, izobraževanja in kadrih.

Takoj po končanem referatu profesor Krča se je razvila živahna diskusijska dejavnost koreferentov iz drugih gorenjskih občin. Tako je govoril sekretar Ob K ZMS Kranj tov. **CEJ**, ki je razpravljal o usmerjanju nadarjenih mladincev, o štipendiranju, o šolskih kadrih, o naših strokovnih kadrih v tujini, o izobraževanju na delovnem mestu in o kadrovske politiki. Za njim je spregovoril predsednik tovarniške konference ZMS **MIRO IPAVEC**, ki je poleg stališč mladih iz železarne govoril še o širšem pomenu težke industrije oziroma železarstva. Tovariš **DRAGO ROZMAN**, član ObK ZMS Radovljica je govoril o vprašanjih turizma, o osnovah za razvoj letalstva, o sedanji ur-

banistični politiki ter o turizmu kot gospodarski veji. V razpravi je sledil tovariš **ZVONE BERTOK** iz ObK ZMS Škofja Loka, ki je govoril o razvoju kmetijstva, o

njih šoli na področju kmetijstva na Gorenjskem.

Ob 11,00 je sledil prihod mladih martinjarjev in ob 12,00 po odmoru se je razprava nadaljevala do 13,30 ure. V razpravo so potem posegli še tovariš **LJUBO JASNIČ** iz TK ZMS železarne Jesenice, ki je govoril o stanovanjski problematiki mladih v železarni. Zadržal se je tudi ob vprašanju gibanja delovne sile na področju železarne.

NEVENKA ŽLOGAR je diskutirala o vprašanjih našega zunanje-gospodarskega sodelovanja v dolgoročnem razvoju Slovenije. Tovariš **JOŽE VINDISER** je govoril o stimulaciji mladih v podjetjih in družbenih organizacijah. Spregovoril je o sistemu nagrajevanja mladih, stimulaciji zelo dobrih dijakov in delavcev ter o delitvi presežka družbene proizvodnje v ta namen. Tovariš **VASILJ KOPRIVEC** je govoril o dvigu družbene zavesti pri mladih, o dvigu kvalitete dela mladih in dvigu zainteresiranosti za delo. Diskusijo je nadaljeval tov. **GMAJNAR**, ki je spregovoril o problemih železarstva na Gorenjskem. Posebno zanimivo obeležje sta razpravi dala dva diskutanta, tov. **STANE BOSTJANČIČ**, član predsedstva republiške konference ZMS, ki je podrobno in izčrpno analiziral pogoje mladih v prihodnjem obdobju.

MIRO IPAVEC

Značilnost zbora je bila odlična organizacija celotnega poteka in kakovostne razprave. Vse komisije kot tudi delovno predsedstvo pod vodstvom Francija MENCINGERJA, so odlično opravile svoje delo. Ob primerjavi zbora s podobnimi manifestacijami drugod v Sloveniji, ugotovimo izredno veliko število mladih govornikov, ki so s svojimi razpravami tudi opozorili na dokajšno zrelost mladih. Vsekakor sodi zbor v sam vrh tovrstnih prireditev pri nas. Nemało zaslug za realizacijo zbora sta poleg ostalih članov in komisij imela tudi predsednik profesor

Prof SREČKO KRČ

tizanske koračnice so dajale zboru praznično obeležje. Slovesnost je otvoril sekretar ObK ZMS Jesenice tov. **Zlato Vogrič**. Po prikazu kratkega filma »Ognjena kača« je

Posvetovalni organ na zboru mladih samoupravljalcev

vprašanju tehnologije, oziroma modernizacije proizvodnje, o vprašanju mladih na vasi ter o izobraževanju mladih (predvsem nižjih in sred-

Prav tako je analiziral pojave, ki onemogočajo hitrejši in kvalitetnejši razvoj organizacije Zveze mladine. Za njim je spregovoril predsednik medobčinskega sveta ZK tov. **POLDE KEJŽAR**, ki je z zanimivo razpravo o problemih mladih prikazal potrebo po naslonitvi na lastne sile mladega človeka. Spregovoril je tudi o vlogi znanja pri mladini.

Tov. **DRAGO SMID** iz Škofje Loke je razpravljal o problemih mladih v krajevni samoupravi ter o boljši, učinkovitejši vlogi mlade generacije. Po končani razpravi je Vasilj KOPRIVEC prebral pozdravno pismo maršalu Titu. Za njim je spregovoril še član predsedstva tov. Rajko KOGOVSEK in prebral sklepe zbora. Ob 13.30 je sledil kratek kulturni program, ki ga je izvedel oder mladih, gledališča »Tone Cufar«.

Srečko KRČ in predsednik posvetovalnega organa zbora mag. Mavricij K. LENARDIČ. Takih zborov si seveda še želimo, ker so resnični odraz družbenega dogovarjanja mladih.

V. K.

Delovno predsedstvo zbora mladih samoupravljalcev Gorenjske

NEVENKA ŽLOGAR

Proslava dneva invalida

V soboto, 20. marca je medobčinsko društvo telesnih invalidov Jesenice organiziralo ob mednarodnem dnevu invalida proslavo za svoje člane v veliki dvorani Delavskega doma na Jesenicah. Na proslavi so nastopili moški zbor Jeklar, ki ga vodi Polde Ulaga, pomlajeni ansambel narodnih plesov DPD Svoboda Tone Čufar pod vodstvom Rudija Makra in recitatorji, ki jih vodi Stanka Geršakova. Uvodoma pa je o pomenu mednarodnega dneva invalida govoril Zdravko Pogačnik, referent za invalidska vprašanja v Železarni.

Čeprav obisk, kljub zadostni reklami ni bil najboljši, pa so bili vsi navzoči izredno zadovoljni s programom in sploh s srečanjem.

Proslavljanje 30-letnice ustanovitve OF slovenskega naroda in 30-letnice vstaje

Odbor za proslavo 30-letnice ustanovitve OF slovenskega naroda pri republiški konferenci SZDL Slovenije je po sklepu IO republiške konference, z željo, da se s tem seznanijo vsi občani, že naslovil občinskim konferencam SZDL, vodstvom družbeno-političnim organizacijam in drugim pismo o proslavljanju 30-letnice zgodovinskega dogodka, ustanovitve OF slovenskega naroda.

Osrednja proslava bo v Ljubljani 26. aprila ob 17. uri, ko bo slavnostna seja republiške konference SZDL Slovenije in podelitev letošnjih priznanj OF. Poleg članov republiške konference SZDL Slovenije bodo na sejo povabljeni zastopniki vseh občinskih konferenc SZDL, vodstev republiških družbeno-političnih organizacij in ustanov ter številni zaslужni aktivisti OF. Po slovesnosti bo za vse udeležence sprejem.

27. aprila ob 11. uri bo v veliki dvorani Tivoli slavnostna prireditev, ki jo organizirata republiška konferenca SZDL Slovenije in mestna konferenca SZDL Ljubljana. Prireditev bo pripravila ljubljanska mladina pod geslom »Mladina Osvobodilni front!«.

Predvideno je, da se bodo poleg ljubljancev te prireditve udeležila številnejša zastopstva iz vseh slovenskih občin in tudi zamejstva. Povabljeni bodo zlasti nekdanji medvojni aktivisti OF, borci, mladina in sedanji aktivni delavci v SZDL in drugih

Lanskoletni absolventi poklicne železarske šole, danes že naši sodelavci

Gasilci pred letnim občnim zborom

Prejšnji teden je bila v prostorih občinske gasilske zveze na Jesenicah redna seja UO. Analizirali so sklepe, sprejete na seji UO in na se-

jah sekretariata. Beseda je tekla tudi o pripravah na redni letni občni zbor, ki bo v soboto, 17. aprila v sejni dvorani Sob Jesenice. Do ta-

krat bodo pripravili ustrezna poročila, ki bodo prikazala in osvetlila probleme, ki so za gasilsko dejavnost najbolj važni. V ospredju so vprašanja, ki zadevajo izobraževanje mladih gasilcev ter položaj, v katerem se nahajajo posamezna gasilska društva v občini. Na seji je bilo tudi poudarjeno finančno stanje, ki ni najboljše ter govorili o pripravah na republiško tekmovanje pionirjev in mladincev, ki bo 23. maja v Novi Gorici.

Poveljnik občinske gasilske zveze tov. Tramte je na seji poročal o delu štaba. Dalj časa so se na seji zadržali tudi pri zavarovanju vozil, s katerimi razpolagajo posamezna gasilska društva in obveznostih, ki jih mora gasilska organizacija glede zavarovanja izpolniti.

ZA JAVNO RAZPRAVO

(Nadaljevanje s 16. str.)

člen 171

Delovna skupnost mora v pravilniku o delitvi OD določiti ustrezne osnove in merila za izplačevanje zaslužkov delavcev, ki so s pogodbo sklenili civilno pravno razmerje s tovarno.

člen 168

Delavec, ki je sklenil s pogodbo civilno pravno razmerje s tovarno, je odškodninsko odgovoren za pravilno opravljeno delo.

Dela opravljena v civilno pravnem razmerju na osnovi pogodbe o delu ne ustanovijo delovnega razmerja. Delavcem, ki so sklenili pogodbo o delu pripadajo samo tiste pravice, ki so dogovorjene v pogodbi o delu.

člen 169

Civilno pravno razmerje preneha ob izvršitvi dogovorjenega dela, ne more pa trajati dalj kot 30 dni v koledarskem letu. Na zahtevo pogodbenih strank pa po sporazumu lahko tako razmerje preneha ob vsakem času.

Predhodne in končne določbe

člen 170

Določila tega pravilnika, ki se nanašajo na letni dopust in so vsebovana v čl. 98, se bodo začela uporabljati od 1. 1. 1972. leta dalje. Do takrat se bodo uporabljala ustrezna določila pravilnika o delovnih razmerjih z dne 14. 4. 1967 z vsemi spremembami in dopolnitvami, ki se nanašajo na letni dopust.

člen 172

Z dnem, ko začne veljati ta pravilnik, prenehajo veljati:

1. Postopek pri uvajanju, spremembi ali ukinitvi delovnega mesta z dne 28. 10. 1960.
2. Navodilo o administrativnem postopku pri uvajanju, spremembi ali ukinitvi delovnega mesta z dne 13. 2. 1962.

3. Pravilnik o delovnih razmerjih z dne 14. 4. 1967 z vsemi spremembami in dopolnitvami.

člen 173

Ta pravilnik začne veljati 8. dan po objavi.

Jesenice, dne 18. 3. 1971

Občinska skupščina potrdila tri dokumente letošnjega razvoja

V petek, 19. marca je bila 20. skupna seja obeh zborov Skupščine občine Jesenice, na kateri so odborniki dokončno potrjevali tri dokumente: smernice razvoja gospodarstva občine v letošnjem letu, program komunalnih del v letošnjem letu ter proračun občine za leto 1971.

Ob razpravi o smernicah so navzoči imeli nekaj pripomb glede na stanovanjsko gradnjo, ki je v naši občini v preteklem letu padla na vsega 32 stanovanj v družbeni lasti in ki naj bi bila v letošnjem in prihodnjih letih bistveno večja. Predsednik skupščine France Žvan je v odgovoru poudaril, da je gradnja stanovanj odvisna predvsem od našega gospodarstva in kupne moči delovnih organizacij pa zato tudi v prihodnje ne smemo pričakovati bistvenega izboljšanja. Treba bo pač vse napore vložiti v hitrejši razvoj gospodarstva občine, če hočemo, da bomo v bodoče lažje zadovoljevali vse potrebe tako gradnje stanovanj kot tudi drugih družbenih potreb.

Smernice razvoja gospodarstva naše občine so potrdili brez sprememb, dodali so le dve priporočili. Hotelskemu podjetju Pošta so priporočili, da svoje kapacitete s hitrejšo modernizacijo prilagodi nivoju celotnega gostinsko-turističnega gospodarstva v občini. Na nekaterih razpravah (tudi na zborih volivcev) so v tej zvezi omenjali predvsem dom v Planini pod Golico, Vitranc v Podkorenu in obrat Majolke na Plavžu, ki je še vedno le deloma urejen. Drugo priporočilo pa se nanaša na usmerjevalce in tiste, ki razpolagajo s sredstvi za kreditiranje, da bi s svojo kreditno politiko podpirali samo tista podjetja, katerih program razvoja je v skladu s sprejetimi smernicami.

Najbolj živahna je bila razprava o predlogu komunalnih del za letošnje leto v naši občini, kjer so odborniki ponavljali številne pripombe, ki so jih imeli občani na posameznih zborih volivcev. Občani niso imeli sicer nobene predloga za spremembo predloga programa, dodatno so našli le 69 predlogov, ki bi jih bilo treba upoštevati. Sedemindvajset je bilo takih pripomb in predlogov, na katera je bila dolžna odgovoriti skupščina občine, 24 je bilo predlogov, na katera bodo morale odgovoriti nekatere specializirane delovne organizacije, 17 pa je bilo takih pripomb, na katere bi morale odgovoriti in reagirati krajevne skupnosti. Na splošno je bilo na seji rečeno, da bodo morale krajevne skupnosti s povečanjem denarja bolj skrbeti za ureditev drobnih komunalnih problemov. Izrečeno je bilo zaenkrat še le misel, da bi morali pri posameznih komunalnih investicijah sprejeti kriterij, po katerem naj bi dela v vrednosti do 50.000 novih dinarjev prevzemale krajevne skupnosti, pri delih od 50 do 200.000 din naj bi sodelovali krajevna skup-

nost in skupščina občine, za dela nad 200.000 din pa naj bi skrb in financiranje prevzela v celoti skupščina občine.

Kritični so bili do poteka zbora volivcev na Javorniku — Koroški Beli, kjer so posamezniki s Potokom nekonstruktivno razpravljali, res pa je, da občane na Potokih ne tare samo kanalizacija, ampak tudi vodovod. Odbornik z Javornika je opozarjal tudi na zaprašnost, ki jo povzroča Izolirka, kar bi bilo treba čimprej urediti.

Poleg tega so razpravljali o neurejenosti nekaterih krajev, predvsem turistične Kranjske gore, o čistoči, neurejenem odvažanju smeti in podobno. Na seji so tudi menili, da bi bilo treba v bodoče bolj spoštovati odlok o komunalnem redu.

Ker bo možno o dodatnih predlogih razpravljati šele prihodnje leto, so letošnji program komunalnih del potrdili brez sprememb. Na koncu so le še glasovali o tem, ali naj bi letos začeli z urejanjem kanalizacije na Selu ali v Žirovnici. Tako je bilo namreč predlagano v predlogu komunalnih del, občani pa naj bi se sami odločili, kje bi začeli urejati, vendar so odborniki menili, da bi se na ta način lahko začela dela zelo zavlekla, pa so zato z glasovanjem določili, da naj se denar nameni za gradnjo kanalizacije na Selu, kjer so po mnenju odbornikov potrebe večje. Poleg tega je proračunska vsota za kanalizacijo v Žirovnici precej večja, kot pa so razpoložljiva sredstva.

Tretji dokument, o katerem so razpravljali na petkovi seji skupščine občine, pa je bil proračun občine za letošnje leto. Odborniki niso imeli bistvenih pripomb, tako da so proračun z nekaterimi priporočili predvsem sveta za družbeni plan in finance potrdili. Omenimo samo nekatere priporočila: Temeljna izobraževalna skupnost naj bi od letošnjih sredstev namenila 500.000 novih dinarjev za investicije za šolstvo; skupščina kulturne skupnosti naj bi od vseh dohodkov namenila 55 % za redno dejavnost, 45 % pa za investicije in vzdrževanje; športne organizacije naj bi začele širšo družbeno akcijo za sistemsko ureditev financiranja telesne kulture v Sloveniji; osebni dohodki delavcev ustanov, ki se financirajo iz sredstev proračuna, morajo biti usklajeni z osebni dohodki uprave skupščine; za nekatera komunalna dela, predvsem pa asfaltiranje ceste od Blejske Dobrave do pokopališča in na Koroški Beli naj bi najeli kredit 500.000 pri GKB Kranj,

300.000 pri cestnem podjetju Kranj in 400.000 pri podjetju Kovinar. Zahtevek Alpskega letalskega centra Lesce za sofinanciranje šolanja letalcev naj bi obravnaval upravni odbor sklada za financiranje potreb narodne obrambe; sredstva za adaptacijo doma upokoencev na Javorniku (ureditev stanovanja) naj bi

zagotovili iz sklada 4 % stanovanjskega prispevka, ki se zbira od pokojnin.

V nadaljevanju seje so odborniki potrdili odlok o načinu upravljanja občinskega čini, na koncu pa so se nekoliko več zadržali ob izdaji soglasja gostinskemu podjetju Železar, ki s tem lahko poveča letos osebne dohodke zaposlenih za več kot dovoljenih 11 %, vendar v poprečju ne nad višino poprečnega osebnega dohodka v republiki v lanskem letu. Odborniki so razpravljali o položaju

podjetja in o tem, da so zaposleni prejemali zares nizke osebne dohodke, nekaj časa zaradi izgube celo 80 % osebne dohodke. Če v podjetju povečajo OD za 41 %, bo njihov poprečni OD še vedno za četrtnino manjši od republiškega poprečja. Zaključek celotne razprave je bil približno v tem, da je bila osamosvojitve leta 1968 pravilna in da bo treba še naprej usklajevati ekonomske odnose z Železarno, za katero podjetje opravlja določene usluge. T. L.

Seja skupščine temeljne izobraževalne skupnosti Jesenice

Po skoraj triletnem premoru je bila 20. marca seja skupščine temeljne izobraževalne skupnosti občine Jesenice. Na dnevnem redu je bila poleg tekočih problemov tudi izvolitev novega predsednika skupščine TIS. Na to mesto je bil soglasno izvoljen prof. Bratko Škrli, direktor gimnazije Jesenice.

Skupščina je bila brez predsednika skoraj tri leta, kar je bil tudi glavni vzrok, da se v tem času ni nikdar sestala. Seveda je temeljna izobraževalna skupnost ves ta čas svoje delo redno opravljala, prek izvršnega odbora, ki ga je vodil Miha Cenc. Delovanje IO je bilo razvidno iz podanih poročil. Odbor je v tem času imel deset rednih sej in vodil vse delo zadovoljivo.

Skupščina je na tej seji obravnavala zaključne račune za leto 1968 in 1969 ter jih vzela na znanje. Iz njih je bilo razvidno, da je bilo finančno poslovanje v redu, kar potrjuje tudi potrdilo službe družbenega knjigovodstva. Podrobneje je obravnavala realizacijo proračuna za leto 1970 in ga po razpravi potrdila.

V razpravi je bil tudi predlog proračuna za leto 1971. Iz tega je bilo razvidno, da ves dohodek v glavnem bazira na prispevku iz osebnega dohodka. Ta preorientacija je bila potrebna zato, ker je dohodek iz prispevkov na osebni dohodek najbolj zanesljiv, saj predstavlja dohodek TIS iz tega naslova kar 94,6 % celotnega proračuna. V razpravi je bilo tudi ugotovljeno, da občinska skupščina polaga zelo veliko pozornost temeljni izobraževalni skupnosti, saj sredstva za to dejavnost kažejo tendenco stalnega porasta. Proračun za leto 1971 presega kar milijardo starih dinarjev. Ta vsota sicer ni majhna, vendar so potrebe v šolstvu tudi vsak dan večje, zato bo naloga skupščine, da s temi sredstvi dobro gospodari.

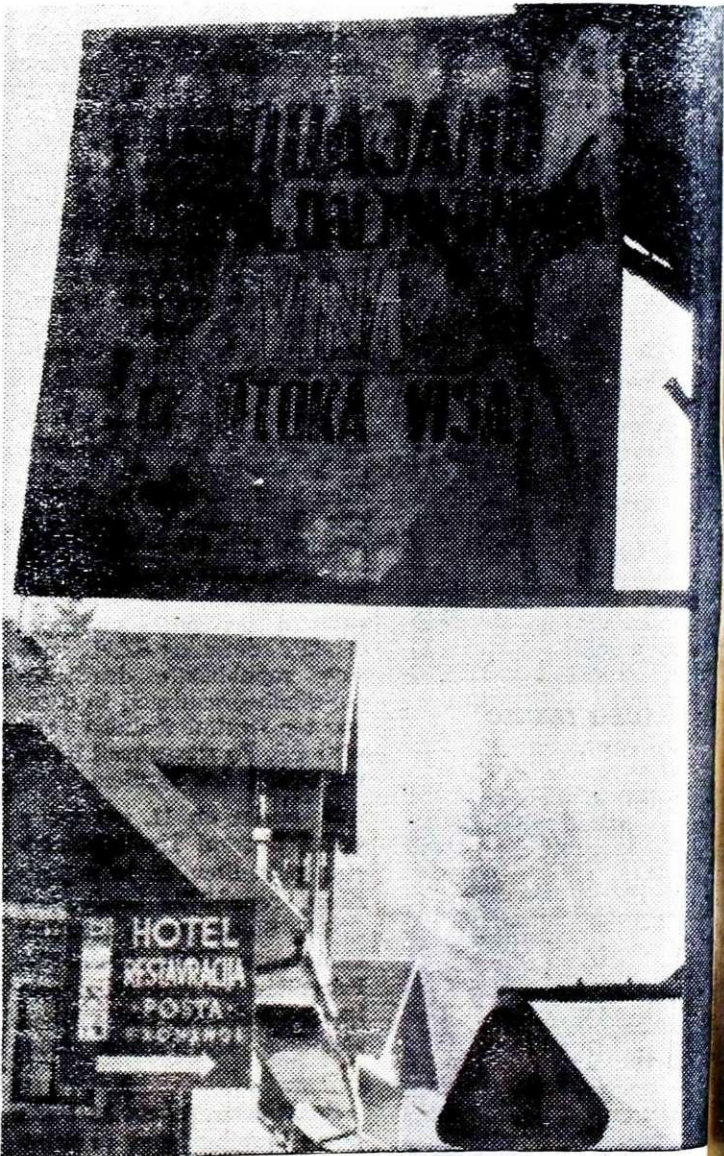
Predsednik IO je v svoji razpravi poudaril, da nekatere delovne organizacije še niso poravnale svojih obveznosti, katere so prevzele s pogodbo in sicer, da bodo na vsakega zaposlenega prispevale letno po 80 din za izgradnjo šolskih prostorov. Pri tem je še posebej naglasil, da je Železarna kljub sanacijskim ukrepom svojo obveznost izpolnila. Med podjetji, ki niso izpolnili svojih

obvez, so tudi taka, ki imajo višji osebni dohodek kot v Železarni. Sprejet je bil sklep, da se te organizacije opozori, da svoje obveznosti do TIS izpolnijo. Med sklepi, ki jih je sprejela skupščina, je tudi ta, da bodo na eni prvih sej ponovno dali na dnevni red resolucijo o šolstvu, katero je sprejela že pred leti občinska skupščina. Rečeno je bilo, da bo treba

napraviti še nekaj dodatnih analiz, da bi potem lažje razpravljali o sami resoluciji. Marsikaj se je že v tem času spremenilo. Skupščina je sprejela tudi pravilnik o korištenju skupnih amortizacijskih sredstev.

Ob koncu je bila sprejeta tudi pripomba, da naj bi članom skupščine vsaj teden dni pred sejo dostavili dnevni red in gradivo, da bi lažje aktivno sodelovali v razpravi in pri odločanju. Nekaterim članom je že potekel mandat, zato bo treba skupščino izpopolniti z novimi člani.

TOST

Z enim pogledom vidimo kar dva kamna spotike! Dotrajani in zarjaveli napis točilnice vina z otoka Visa v neposredni bližini hotela Pošte, malo naprej pa razbit svetlobni cestni prometni znak, ki opozarja na prehod za pešce. Pri vsesplošni skrbi za olepšavo našega mesta bo potrebno urediti tudi to, saj za take malenkosti res ni vprašanje denar, pač pa le dobra volja tistih, ki so za to odgovorni. B

Priprave na ustanovitev kulturne skupnosti

V začetku junija poteče z zakonom določeni rok za ustanovitev kulturnih skupnosti. Do takrat je treba ustanoviti tudi republiško kulturno skupnost. Nekatere občine že imajo kulturne skupnosti in so že sredi vsebinskih razglabljanj in dogovorov o merilih za delitev sredstev. Pri nas na Jesenicah so priprave za ustanovno skupščino kulturne skupnosti pri koncu. Inicijativni odbor se sedaj ukvarja predvsem z organizacijsko tehničnimi vprašanji, ker za vsebinske priprave ni dovolj časa.

Zveza kulturno prosvetnih organizacij je že pred letom dni predlagala prek občinske konference SZDL SOB iniciativni odbor. Žal je bil predlog realiziran šele v začetku letošnjega leta, zato je ostalo premalo časa za poglobljene analize, ki bi služile kot osnova pri planiranju kulturne dejavnosti v naši občini. S tako razvejano kulturno dejavnostjo se lahko pohvali le malo delavskih centrov. Kako je ta urejena, je sicer drugo vprašanje, ki pa ga bo morala rešiti kulturna skupnost. Inicijativni odbor je že sprejel osnutek začasnega statuta skupnosti, katerega bodo poslali v razpravo vsem družbeno-političnim organizacijam, poklicnim institucijam in drugim zainteresiranim organizacijam. Razpravljali so tudi o organizacijski shemi skupnosti, poslovniku skupščine in drugih vprašanjih. Delegati za ustanovno skupščino so že izbrani. Skupščino kulturne skupnosti bodo sestavljali: pet predstavnikov družbeno političnih organizacij v občini, štirje predstavniki delovnih organizacij s področja kulture, šest predstavnikov delovnih organizacij, devet predstavnikov ZKPO občine Jesenice in trije predstavniki občinske skupščine.

O pripombah na začasni statut bo iniciativni odbor ponovno razpravljati konec meseca. Do takrat bo potrebno rešiti tudi vsa kadrovska vprašanja skupnosti. Predvideno je tudi, da bi na skupnosti zaposlili profesionalnega tajnika. Vse priprave morajo biti končane v prvi polovici aprila, da bodo v drugi polovici meseca lahko sklicali ustanovno skupščino kulturne skupnosti Jesenice.

Jasno je, da samo z ustanovitvijo skupnosti ne bodo

rešena vsa vprašanja financiranja in razvoja kulture v občini in da se pravo delo šele pričinja. Samoupravljanje je v kulturi zaenkrat še tuje, čeprav je to edina pravilna in možna pot urejanja tega področja. Spremeniti bo zato treba gledanje in dosežanje odnos do kulture. Verjetno pa še nekaj časa ne bo pozabljeno mecenstvo in mentorstvo. To je bilo ponavadi edina in obzirnostna vez z gospodarskimi organizacijami. Delno to lahko trdimo tudi za našo občino. Z delovnimi organizacijami, kjer je skrb za kulturo obveza sa-

moupravnih organov in sindikalne organizacije, bo potrebno najti skupen jezik in sprejeti dogovor o takih programih dela, ki jih bosta obe strani sprejeli kot svoje. Istočasno, ko že govorimo o perspektivi, pa ne moremo mimo sanacije sedanjega položaja poklicnih institucij in z zakonom določenih obveznosti, za kar bo skupnost obvezna z družbenim dogovorom.

Kulturno skupnost na Jesenicah čakajo obsežne naloge, ki jih ne bo mogoče rešiti čez noč. Zato je predvsem od dobrega kadrovskega izbora skupnosti, programov dela in enotnega planiranja odvisno, če bomo v tem uspeli ali ne. Pri tem bo potrebna vsa pomoč ZKPO, ki najbolj pozna situacijo in sodelovanje vseh družbeno političnih dejavnikov v občini.

J. Kavčič

Hospitacijski oddelki v osnovnih šolah

Znanstveno tehnična revolucija zadnjih desetletij zahteva od današnjega človeka vsestransko razvito osebnost. Po podatkih organizacije Združenih narodov za vzgojo, znanost in kulturo se svetovno znanje podvoji vsakih osem let. Delovna vzgoja postaja vse bolj intelektualna vzgoja. Temeljna alternativa današnjega časa je aktiven človek, človek, ki ni objekt ukrepanja drugih, človek, ki je izvir in ustvarjalec. To pa nalaga šoli vse večjo odgovornost. Njena temeljna naloga je v spreminjanju načina poučevanja, ki mora biti usmerjeno predvsem na razvijanje tistih učenčevih sposobnosti, ki pogojujejo permanentno samoizobraževanje. Zato je treba vzgojo in izobraževanje uskladiti z zahtevami družbe in njenega razvoja. Modernizirati in posodobiti pouk pa pomeni, da morajo šole aplicirati najnovejša dosežke pedagoške znanosti, pedagoške in mladinske psihologije, didaktike in

metodike pri praktičnem delu v razredu z učenci.

V ta namen so bili v šolskem letu 1970/71 v okviru Zavoda za šolstvo SRS ustanovljeni v osnovnih šolah hospitacijski oddelki, ki jih financira republiška izobraževalna skupnost. Večina teh oddelkov deluje v centrih občin. Na območju občin Jesenice in Radovljica delujejo hospitacijski oddelki za razredni pouk v osnovnih šolah Tone Čufar (1. razred), Prežihov Voranc (3. in 4. razred), v osnovni šoli Lipnica (2. razred), v osnovni šoli A. T. Linhart v Radovljici (3. in 4. razred), oddelki za predmetni pouk slovenskega jezika, angleškega jezika, biologije in kemije v osnovni šoli A. T. Linhart v Radovljici, za matematiko in angleški jezik v osnovni šoli P. Voranc, za slovenski jezik in zgodovino pa v osnovni šoli Tone Čufar na Jesenicah.

Hospitacijski oddelki pri osnovnih šolah naj bi učitelje-hospitante seznanili z vzgojno izobraževalnim delom, z metodami in vsebino vzgojnega dela v razredu in na šoli, z načrtovanjem šolskega dela, z organizacijo dopolnilnega pouka in prostovoljnih dejavnosti, s pedagoško dokumentacijo, z vodenjem roditeljskih sestankov, z organizacijo šolskega dela in urejenostjo prostorov.

Hospitacije so individualne in skupinske. Slednje organizirajo vodje hospitacijskih oddelkov v primerih, ko demonstrirajo nove oblike in metode vzgojno izobraževalnega dela.

Zaradi težav pri začetni organizaciji hospitacijskih oddelkov, sklepanja pogodb in programiranja dela so ti oddelki zaživeljeli šele v mesecu novembru preteklega leta. Odtlej pa delo redno teče. Doslej je bilo izvedenih 28 skupinskih učnih nastopov s povprečno udeležbo 11 učiteljev na vsaki hospitaciji. Učitelji vodje hospitacijskih oddelkov so demonstrirali nove metode začasnega branja in pisanja, prikazali razne oblike skupinskega pouka, individualizacijo pouka z uporabo učnih listkov različnih težavnostnih stopenj, smotnost in učinkovitost dela z učbenikom, pestrejša oblike bralnega pouka, razne oblike razvijanja ustnega izražanja učencev, intenzivnost in aktivnost učencev pri urah preverjanja in ponavljanja z različnimi učnimi pripomočki, ki so jih učitelji pretežno izdelali sami.

Prvi poskusi kažejo, da so učni nastopi na večini šol poživili šolske razredne in predmetne aktivne, svoje in izkušnje kolegov pa učitelji s pridom vnašajo v vsakdanje šolsko delo.

Z.

Kulturne skupnosti in kultura

Ob zelo razgibanih razpravah in aktivnosti v zvezi z ustanavljanjem kulturnih skupnosti v drugih občinah, je v naši občini čutili neke vrste zatišja, ki ga zelo težko razumemo ob dejstvu, da je iniciativni odbor za ustanovitev kulturne skupnosti imenovan in da so to nekatere sosedne občine že naredile pred nami. Še toliko bolj je nerazumljivo, da so med temi občinami take, ki ga zelo težko razumemo ob dejstvu, da je iniciativni odbor za ustanovitev kulturne skupnosti imenovan in da so to nekatere sosedne občine že naredile pred nami. Še toliko bolj je nerazumljivo, da so med temi občinami take, ki ga zelo težko razumemo ob dejstvu, da je iniciativni odbor za ustanovitev kulturne skupnosti imenovan in da so to nekatere sosedne občine že naredile pred nami.

Resnica je, da zakon o kulturnih skupnostih in zakon o financiranju kulturnih skupnosti že sama po sebi vplivata na povečevanje, predvsem pa na ustaljevanje denarja za kulturo, res pa je tudi, da samo s tem še ne bomo rešili množice kulturnih problemov, ki so prisotni tako v občini, kakor tudi v širši družbeni skupnosti. Gre namreč za očiten pojav krize, ki je v kulturi in krize kulture nasploh v naši družbi. To pa je najbrž primarno vprašanje, na katerega bi morali iskati ustrezen odgovor, ker ga tudi ustanovitev kulturne skupnosti sama po sebi ne bo razrešila, oziroma nanj odgovorila.

Poudarili smo že, da smo z zakonom dosegli ustalitev de-

narja za kulturo pa tudi bistveno povečanje. V zakonu je namreč zapisano, da republika veže svoja finančna sredstva na ustrezno udeležbo občine, to je tolikšno kot je bila v letu 1970 plus sredstva v sorazmerju s povečanim proračunom v letu 1971. Na osnovi takega principa bo v letu 1971 dobila naša občina od republike 51 milijonov 600 tisoč starih dinarjev. To je prav gotovo lepa vsota, če k njej še prištejemo tisto, kar kultura dobi iz občinskega proračuna prek sklada za kulturo. Toda postavlja se vprašanje, ali smo s tem, da smo bistveno povečali sredstva za kulturo, tudi enakovredno povečali kulturno dejavnost v občini. Logičen odgovor je da ne. Če smo iskreni, potem za popolno stagnacijo kulture na nekaterih področjih v občini niso bila kriva finančna sredstva, pač pa kriza, v kateri lebdimo že nekaj časa, in ki je prisotna tudi v republiki nasploh.

Pri tem pa se pojavlja vrsta vprašanj, dilem, nalog, nasprotij itd., ki bi jih kazalo razreševati ravno v obdobju nastajanja kulturne skupnosti, kajti nevarnost je, če na vse to ne bomo odgovorili in poiskali vzrokov, da bomo denar nesmotno naložili nekam, kjer ne bo zaželenega učinka. V to razglabljanje pa bi morali vključiti vse kulturne dejavnike, delovne organizacije, družbeno politične organizacije, občinsko skupščino in druge.

Torej v sedanjem obdobju ustanavljanja kulturne skupnosti ne gre samo za izboljšanje materialnega položaja kulture v občini, temveč gre predvsem za to, kako ustvariti široko kulturno gibanje in sredstva smotno naložiti tja, kjer bo to gibanje najmočnejše. Nazorno bi to lahko ilustrirali z vprašanjem: ali bomo s povečanim denarjem za katerokoli dejavnost v občini, že mehanično tudi dvignili interes občinstva za to dejavnost?

Iz tega se vidi, da gre resnično za mnogo globlje vprašanje, ki stoji tako pred oblikovalci kulturne skupnosti, kot pred ostalimi dejavniki. Ne smemo si zapirati oči pred resnico, da smo v vseh ostalih družbenih dejavnostih v povojnem obdobju naredili ogromen napredek, medtem ko s kulturo še vedno vztrajamo nekje na klasičnih, morda tudi že zastarelih oblikah. Premalo smo bili prodorni v iskanju novih modernjših izraznih sredstev, premalo smo modernizirali dosežanje oblike. In, ker nam stare oblike dela v društvih zamirajo, smo stagnirali, obstali in naprej ne vidimo. Da še enkrat ponovimo že izrečeno misel: ali bo več denarja za kulturo tudi že samo po sebi rešilo ta vprašanja. Ne, prav gotovo ne. Lotiti se bomo morali temeljite analize in na osnovi tega začeti široko kulturno gibanje v občini prek delovnih organizacij do občinske skupščine.

Ali ste že rezervirali vstopnice za nocojšnji koncert ruske pianistke
OXSANE JABLONSKAJE

otrajani
osredni
cestno
esposlni
tudi to,
č pa le
B

Koncert še bolj utrdil sodelovanje in vezi s pevci v Trbovljah

V soboto zvečer je bil v dvorani DPD Svoboda Trbovlje II koncert pevskega zbora Jesenice. Po koncertu so poslušalci z navdušenjem pozdravili pionirsko folklorno skupino javorške Svobode, ki se je pod vodstvom Marije Malejeve predstavila z gorenjskimi plesi.

V soboto je bil prvi celovečerni koncert pevskega zbora Jesenice v Trbovljah. Zato so se člani trboveljske Svobode še bolj potrudili in skupaj z ostalimi pevskega zbora, to je Zarjo in Slavčki organizirali obisk, tako da je bila dvorana polna poslušalcev. Pevci in pevke so bili ob prihodu v Trbovlje zelo lepo sprejeti. Že na stopnišču doma Svobode jih je s pesmijo pozdravil mešani pevski zbor pod vodstvom prof. Ponikvarja.

Zborovodja prof. Milko Škoberne je sestavil program koncerta tako, da je občinstvo v dvorani z navdušenjem sledilo vsaki izvajani pesmi. Aplavzov so bili deležni solisti: Jože Legat, Marica Balohova, Tonček Dolar, Marija Svetinova in Matija Suhadolec.

V drugem delu koncerta so bili na sporedu tudi operni zbori iz opere Gorenjski slav-

ček in Smetanove opere Prodana nevesta. Pevce je na klavirju spremljala pianistka Nada Mohoričeva.

Tako kot vedno doslej so se Svobodaši v Trbovljah izkazali kot organizatorji in gostitelji. Poskrbeli so za živahno razpoloženje po koncertu, tako da so se pevci obeh prijateljskih zborov lahko pogovorili o problemih, s katerimi se srečujejo, o tem, kako se mladina zana za zborovsko petje v Trbovljah in na Jesenicah in o načrtih, ki jih imajo za nadaljnje sodelovanje. Za prijetno razpoloženje in ples je skrbel trio Veseli rudarji, ki pri DPD Svoboda II uspešno deluje že vrsto let.

Pevski zbor Jesenice in folklorna skupina javorške Svobode sta v spomin na prvo gostovanje v Trbovljah prejela šopke rdečih nagelnov in knjigo Rdeče Trbovlje. Cvetje in darilo so prinesli pevcem tudi predstavniki pevskih zborov Zarja in Slavček, ki delujejo pri DPD SVOBODA Center.

Po koncertu so se na pobudo gostiteljev dogovorili za gostovanje in koncert pevskega zbora Svobode Trbovlje II, ki je pod vodstvom prof. Ponikvarja naštudiral

nov koncertni program. Koncert naj bi bil v septembru v dvorani delavskega doma Albina in Julke Pibernik na Javorniku, beseda pa je tekla tudi o udeležbi na tretjem srečanju, ki bo v aprilu v Braniku pri Novi Gorici ter o naslednjem, ki naj bi ga organiziral pevski zbor Jesenice na Javorniku.

Koncert je uspel v celoti in še bolj utrdil ter povezal stike obeh zborov, ki so v sedanjem času še kako zaželeni in dobrodošli. V že omenjenem razgovoru so gostitelji oziroma predstavniki Svobode Trbovlje II izrazili željo, da naj bi oblike sodelovanja še pomnožili in popestrili, zlasti so mnenja, da kljub reorganizaciji na področju glasbene dejavnosti, ki smo jo izvedli na Jesenicah, ne bi smeli zmanjšati sodelovanja med DPD Svobodo Trbovlje II in DPD Svobodo Javornik.

Predsedstvo ZKPO o pripravah na redno skupščino

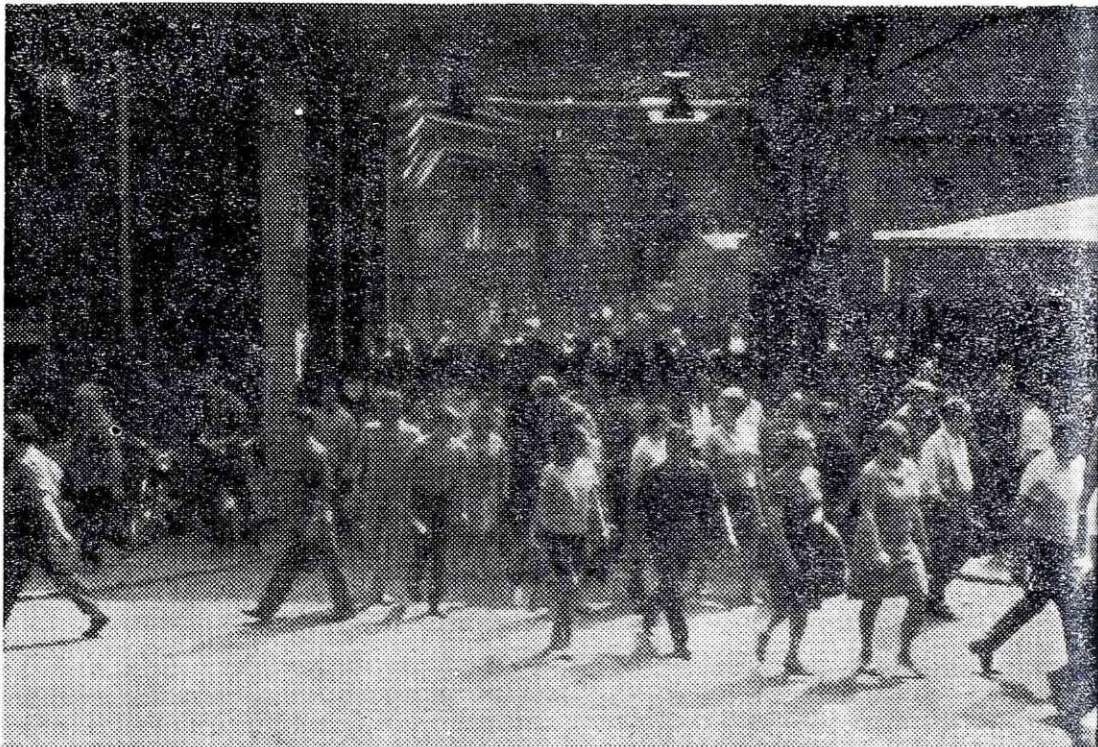
Na 30. redni seji predsedstva sveta Zveze kulturno prosvetnih organizacij občine Jesenice, dne 19. marca so najprej pregledali izvršitev sklepov zadnje seje, zatem so obravnavali skelet poročila za letno skupščino, ki ga bodo delegati dobili pismeno, govorili pa so tudi o tekočih nalogah zveze.

Pri pregledu sklepov so ugotovili, da je večina izvršenih in da so ostali v procesu reševanja. Sprejeli so tudi skelet poročila delegatom, ki naj bi čimbolj popolno zajel vso kulturno prosvetno dejavnost v občini. Točnega datuma redne letne skupščine še niso določili, čeprav jo predvidevajo v sredini aprila, ker je v drugi polovici aprila na programu volilna konferenca republiške Zveze kulturno prosvetnih organizacij, ki tudi še ni natančno določena. Sprejeli so tudi sklep, da skupščini predlagajo spremembo v organih zveze in sicer tako, da bosta v bodpce samo dva organa, namesto se-

danjih treh in sicer konferenca zveze in predsedstvo.

Pri sprejemanju programa za mesec april so se dogovorili, da bo 3. aprila gostoval v delavskem domu na Javorniku pevski izbor iz Gorice (Ital.), 16. aprila bo skupni koncert pihalnega orkestra Jeseniških železarjev, pevskega zbora Jesenice in moškega zbora Jeklar, 23. aprila pa že tradicionalno srečanje z našimi zbori, ki ga bodo even-tuelno, če bo veliko prijav, delili v dva dela. V aprilu bo v okviru glasbene mladine gostoval v Mojstrani in Kranjski gori tudi mladinski zbor Blaž Arnič. Žal še vedno ni dokončnega dogovora za gostovanje enega od poklicnih odrov, čeprav so sredstva še od lanskega leta neizkoriščena.

Dogovorili so se, da bodo prihodnjo sejo predsedstva posvetili izključno kadrovskemu vprašanju oziroma kadrovskemu izboru bodoče konference Zveze kulturno prosvetnih organizacij.

Motiv je sicer iz lanskega poletja, vendar pa se trikrat na dan ponavlja že desetletja

Tretje mesto odbojkarjev in četrto odbojkaric

Pretekli teden je bil v Ljubljani zadnji, tretji turnir za osvojitev naslova pokalnega prvaka Slovenije v odbojki. Jeseniška ekipa, katere vodstvo je pred kratkim ponovno prevzel nekdanji trener Viktor Krevsel, je nastopila v naslednji postavi: Potočnik, Bergelj, Rössler, Arh, Strnad, Božič, Pristov in T. Končnik.

Ekipe so bile razdeljene v dve skupini. Jeseničani so igrali v močni skupini z Gorenjem (v katerem so se zbrali igralci iz več slovenskih klubov), Ljubljano in Fužinarjem. Najprej so premagali Ljubljano z 2:0 in Gorenje z 2:1. V srečanju s Fužinarjem so zmagali v prvem

nizu, na koncu pa tekmo izgubili z 1:2.

Jeseničani, ki zaradi poškodb niso nastopili v nadaljevanju tekem, so na tem turnirju zasedli peto mesto. Dvorana v Tivoliju je bila zelo hladna, zato je pri vseh ekipah prišlo do številnih poškodb, ki tudi našim niso priznasle. Rössler je dobil na roko mavčno oblogo, pa tudi Potočnik si je poškodoval roko.

Po končnem seštevku točk z vseh treh turnirjev, so Jeseničani zasedli tretje mesto za Kanalom in Kamnikom.

— — —
Odbojgarske mladinske ekipe se bodo to nedeljo v Ravnah pomerile na prvem tur-

nirju za Slovensko prvenstvo, prihodnjo nedeljo pa se že prične tekmovanje v II. zvezni ligi — zahod.

— — —
Zadnji turnir pa so odigrale tudi odbojkarice, ki je bil ravno tako v Ljubljani. Jeseničanke Mahničeva, Trančarjeva, Filipajeva, Komiceva, Nemčeva, Čehajičeva in Kocjanova, so se na tem turnirju uvrstile na četrto mesto, ravno tako pa tudi v skupni uvrstitvi. Najprej so premagale Novo mesto z 2:0, nato izgubile z Ljubljano z 1:2, v borbi za tretje oz. četrto mesto pa še z Brestanico z 1:2, čeprav so že v obeh srečanjih povedle po prvem nizu.

Z.

V Idriji

Pokrajina je bila zavita v temo, ceste so bile prazne, le hiše so tiho samevale razmetane po okolici. Iz daljave se je slišalo tiho brnenje, ki je motilo nočno spanje. Brnenje je prihajalo vse bližje, dokler naenkrat žarometi niso obsvetili okolice, ki se je posrebrila ob dotiku s svetlobo. Tedaj brnenje potihne. Voznik stopi iz avtobusa in okoli njega se zbere gruča smučarjev. Voznik jim nekaj zapove, nato se vrne v avtobus, smučarji pa naložijo smuči na avtobus in tudi sami izginijo v njem. Avtobus zabrni in že je izginil za ovinkom. Brnenje pa je postalo zmerom tiše, dokler se ni razgubilo v pokrajini.

V tem avtobusu sem sedel tudi jaz. Peljali smo se v Idrijo na republiško tekmovanje tabornikov. Vožnja je bila prijetna in zanimiva. Imeli smo manjši postanek v Logatcu, kjer smo se okrepčali in se usposobili za nadaljnjo vožnjo.

Pokrajina je izginjala za nami, v soncu pa se je bleščal sneg, kot bi bil posut z biseri. Ustavili smo se. Tu je bilo konec vožnje. Avtobusi in avtomobili so se zbirali pod smučiščem. Izstopili smo. Pripravili smo smuči, pregledali opremo ter odšli proti startu. Ogledovali smo vrata in premišljevali, kako bomo vozili, da bomo zanesljivo prišli skozi cilj. Tek-

movanje se je pričelo. Smučarji so se spuščali po strmini in izginjali v megli. Na cilju so zapisovali rezultate ter pobirali startne številke.

Po končani tekmi smo odšli v šolo, kjer smo dobili enolončnico. Ves ostali čas smo prebili v igri in poleževanju po avtobusu. Na razglasitvi so nam prebrali samo prve tri tekmovalce vsake skupine, ki so odhajali ob vzklikanju in ploskanju po nagrade.

Tudi taborniki občinske zveze Jesenice smo dosegli lepe uspehe, ki nam bodo ostali dolgo v spominu.

Rezultati, ki so jih dosegli najboljši taborniki iz jeseniške občine:

— pri medvedkih je bil: 2. Viki Tersoglav 21,0, 3. Branko Robič 22,3,

— pri čebelicah je bila: 3. Nataša Lavtežar 28,4

— pri mlajših tabornicah: 3. Lučka Sodja 59,4,

— pri mlajših tabornikih: 1. Janez Kovač 53,7, 2. Janez Bohinc 55,4, 3. Slavko Bolčina 56,9,

— pri starejših tabornicah: 1. Violeta Grilc 52,4,

— pri starejših tabornikih: 1. Joža Svetina 52,7, 2. Bogo Por 53,5.

Skupinsko smo dosegli naslednje rezultate: 2. odred Jeklarjev 194,0 točk, 4. Aljažev odred Mojstrana 157,0, 5. Pod Stolum — Žirovnica 133,0 točk.

Matjaž Stare

rama
govo-
stoval
avor-
orice
kupni
sestra
vskega
pa že
z na-
even-
rijav,
lu bo
ladine
Kranj-
zbor
no ni
za go-
licnih
va še
prišče-
bodo
dstva
adrov-
na ka-
odoče
turno

enstvo,
se že
I. zvez-

odigra-
je bil
i. Jese-
rančar-
niceva,
n Koc-
urnirju
to, rav-
ni uvr-
magale
o izgu-
v borbi
esto pa
čeprav
jih po-
Z.

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

27. in 28. marca amer. barvni CS film **TARZANOV KLIC**, v režiji Roberta Daya, v glavni vlogi Jack Mahoney, ob 17. in 19. uri.

29. marca franc. barvni CS film **ARIZONA COLT**, v režiji Michela Lupa, v glavni vlogi Giuliano Gemma, ob 17. in 19. uri.

30. in 31. marca ital. franc. barv. film v **BREZNU STRASTI**, v režiji Umberta Lencija, v glavni vlogi Carol Becker, ob 17. in 19. uri.

1. aprila amer. ital. barvni film **LJUBEZENSKI SESTANEK**, v režiji Sidneya Lumeta, v glavni vlogi Omar Sharif, ob 17. in 19. uri.

2. aprila jug. barvni film **LJUBEZEN IN PSOVKA**, v režiji Antuna Vrdoljaka, v glavni vlogi Boris Dvornik, ob 17. in 19. uri.

3. aprila amer. sovj. barvni CS film **WATERLOO**, v režiji Sergeja Bondaručka, v glavni vlogi Rod Steiger, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVZ

27. in 28. marca ital. franc. barv. film v **BREZNU STRASTI**, ob 18. in 20. uri.

29. in 30. marca amer. barv. CS film **TARZANOV KLIC**, ob 18. in 20. uri.

31. marca amer. ital. barvni film **LJUBEZENSKI SESTANEK**, ob 18. in 20. uri.

1. in 2. aprila danski barvni CS film **STREŠNIK, ŽENE IN SEKS**, ob 18. in 20. uri.

3. aprila amer. barvni film **IDEALNA PESTUNJA**, ob 18. in 20. uri.

Kino DOVJE

27. marca angl. barvni CS film **JOANNA**.

28. marca angl. barvni film **MISIJA MARS**.

31. marca amer. barvni CS film **TARZANOV KLIC**.

3. aprila danski barvni CS film **STREŠNIK, ŽENE IN SEKS**.

Kino KRANJSKA GORA

27. marca nem. barvni film **BALZACOVE GREŠNICE**.

28. marca danski barvni CS film **STREŠNIK, ŽENE IN SEKS**.

1. aprila ital. franc. barvni film **V BREZNU STRASTI**.

3. aprila amer. barvni CS film **TARZANOV KLIC**.

Kino DELAVSKI DOM JAVORNIK

27. marca angl. barvni film **MISIJA MARS**, ob 19. uri.

28. marca franc. barvni CS film **ARIZONA COLT**, ob 17. uri in ob 19. uri **BALZACOVE GREŠNICE**, nemški barvni film.

31. marca danski barvni CS film **STREŠNIK, ŽENE IN SEKS**, ob 19. uri.

2. aprila ital. franc. barvni film **V BREZNU STRASTI**, ob 19. uri.

Ameriško-sovjetski film **WATERLOO** je veličasten prikaz ene najusodnejših bitk v XIX. stoletju, v kateri je Napoleon Bonaparte 18. junija 1815. leta zadnjikrat demonstriral svoj talent kot vojskovodja. Neozdravljivo bolan, umiral je za rakom, za kar ni nihče vedel, je Napoleon neustrašeno vodil svojo poslednjo borbo proti vsej Evropi. Film je v prihodnjih dneh na sporedu v naših kinematografih.

PLANINSKO DRUŠTVO JAVORNIK — KOROŠKA BELA ima prosti delovni mesti

oskrbnika za Prešernovo kočo na Stolu in

pomočnika oskrbnika v isti koči.

POGOJI: eden od obeh mora biti vajen kuhanja in vsaj eden od obeh mora vsaj za silo obvladati nemščino.

Delo je sezonsko in traja okoli 6 mesecev. Plača po dogovoru. Prednost imajo zakonski pari.

Interesenti naj pošljejo pismene ponudbe na naslov:

Planinsko društvo Javornik - Koroška Bela 64270 Jesenice 3

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru upravnih služb se najlepše zahvaljujemo za denar, katerega sva prejeli ob dnevu žena.

Ema Mežnarc
Marjeta Pukl

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega **JOŽETA MAHNETA**

se iskreno zahvaljujemo vsem, posebno pa sosedom za izrečeno sožalje in sočustvovanje, za poklonjeno cvetje in vence. Vsem najlepša hvala, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, voznikom za prevoz z osebnimi avtomobili, posebno pa govornikom tov. Trevnu in tov. Sokliču za besede ob odprtem grobu, kot tudi odboru ZB terena Podmežaklja in Javornik - Koroška Bela.

Toplo zahvalo smo dolžni dr. Dražiču za njegov trud, da bi ga obdržal pri življenju. Nadalje pevcem in godbi na pihala za žalostinke, skratka vsem, ki so kakorkoli počastili njegov spomin.

Zalujoči: žena Silva in ostalo sorodstvo

Upravni odbor Splošne bolnice Jesenice razpisuje prosta delovna mesta za:

- 3 zdravnike specialiste ali specializante iz kirurgije,
- 1 zdravnika specialista ali specializanta iz anesteziologije,
- 1 zdravnika specializanta iz interne medicine,
- 1 ekonomista,
- 2 fizioterapevta,
- 1 glavno medicinsko sestro bolnišnice,
- 7 višjih medicinskih sester (5 za kirurški oddelek, 1 za gin.-por. oddelek, 1 za otroški oddelek),
- 8 srednjih medicinskih sester (2 za interni oddelek, 4 za otroški oddelek in 2 za otološki oddelek v Kranju),
- 2 instrumentarki za kirurški oddelek,
- 1 dietetičarko,
- 1 administratorko za interno specialistično ambulanto,
- 1 ekonomskega tehnika,
- 1 strojepisko,
- 1 kuharico,
- bolniške strežnice.

Kandidati naj vložijo ponudbe s kratkim življenjepisom v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: SPLOSNA BOLNICA JESENICE.

Prednost imajo tisti kandidati, ki imajo stanovanje na Jesenicah oziroma v okolici.

ZA VSE, KI SE ŽELIJO UCITI — INDIVIDUALNO TUJIH JEZIKOV:

ANGLESCINE
NEMSCINE
ITALIJANSCINE

Po novi metodi »ASSIMIL«

nudi Cankarjeva založba po zelo ugodnih pogojih — znižanih cenah in na obroke, kompletne plošč z učbeniki (160 lekcij). Metoda je moderna, upoštevana so vsa najnovejša dognanja psihologije in pridobitve sodobne tehnike učenja tujih jezikov. Na 11 ploščah so besedila prirejena nalašč tako, da vas pospremiijo od lažjega k težjemu.

Cene so naslednje:

ANGLESKI JEZIK:	učbenik in 11 plošč 385,00 din
NEMSKI JEZIK:	učbenik in 10 plošč 385,00 din
ITALIJ. JEZIK:	učbenik in 11 plošč 385,00 din

Pogoji: Odplačilo v 12 zaporednih obrokih. Na razpolago je tudi že nov **SLOVAR TUJK** Fr. Verbinca za 80,00 din, plačljiv v treh obrokih.

Naročite se lahko pri zastopniku Cankarjeve založbe: Franc Dolinar, Frankovo naselje 70, Škofja Loka.

Aprila Gorenjci znova v Hindukuš

Uspehi naših vrhunskih plezalcev in alpinistov v zadnjih poletnih in zimskih sezonah v najtežjih domačih in zahvalnih tujih stenah so sprožili plaz naših inozemskih alpinističnih odprav.

Doma so plezalci in alpinisti iz Mojstrane, Jesenic, Kranja, Ljubljane, Kamnika in Celja ter številnih drugih mest premagali prvo »direktissimo« v vzhodni steni Stenarja, ukrotili »obraz« Sfinge v severni steni Triglava in vrsto najtežjih smeri v stenah, ukovanih v sneg in led (Čopov steber, direktno severno steno Špika in druge).

Naši vrhunski alpinisti so bili uspešni in zmagoviti v »razu veric« in strehastih previsih Zahodne Zine, v »mrtvaškem prtju« in Walker stebru Grandes Jorasses, v steni smrti, severni steni Eigerja in v severni steni Matterhorna. Pomembne zmage so dosegli na vrhovih Trisu-

lov, Kangbačenu in Anapurnah.

Sredi priprav za IV. himalajsko alpinistično odpravo prek Kangbačena na Kangchondzongu, ki bo odšla na pot pomladi ali jeseni leta 1972, so zaključene večletne priprave za našo tretjo, gorenjsko alpinistično odpravo v gore Hindukuša v zahodnem Pakistanu.

Vse potrebno za uspešno odpravo, katere glavni cilj je 7.398 m visoki **ISTOR O NAL** v gorovju Chitral, so pripravili odlični plezalci in alpinisti iz Kranja pod vodstvom dr. Iva Valiča. Na prek 11.000 km dolgo pot in proti težko dosegljivemu cilju bo 25. aprila odšlo deset gorenjskih alpinistov: Kofler, Azman in Brojan iz Mojstrane, jedro odprave bodo sestavljali Kranjčani: dr. Valič, Behtar, Ekar in Jamnik, katerim se bosta pridružila še Peter Ščetin in iz Ljubljane in Blaži-

na iz Kopra. Vsi so si že pred leti z vrhunskimi dosežki v domačih in tujih stenah zaslužili potni list za potovanje prek Bolgarije, Turčije, Irana, Afganistana v Pakistan v čudovito in veličastno do sedaj še neraziskano gorsko skupino Chitrala, kjer se poganja v nebo 7.398 m visoki **ISTOR O NAL**. Na pot se pripravljajo pod pokroviteljstvom predsednika občinske skupščine Kranj Slavka Založarja, vso izdatno moralno in materialno pomoč pa so obljubile in zagotovile tudi planinske, družbenopolitične in gospodarske organizacije na Gorenjskem in v Sloveniji.

Sestav odprave je zadostno jamstvo, da bo odprava tudi dosegla svoj namen in visoko postavljeni ter težko dosegljivi cilj. Vsem udeležencem želimo popolnega uspeha v zaključnih pripravah in srečno pot v oddaljeni Pakistan ter srečno vrnitev!

Prvenstvo Železarne v veleslalomu

V nedeljo, dne 21. marca je bilo na Španovem vrhu nad Jesenicami organizirano prvenstvo železarne Jesenice v veleslalomu za leto 1971. Tekmovanje je organiziral Smučarski klub Jesenice, ki je zaradi slabega vremena v organizacijo vložil precej truda in dela. Prav škoda je, da se je zaradi slabih vremenskih pogojev tekmovanja od 200 prijavljenih udeležilo le 92 tekmovalcev, ki pa jih je na dan tekmovanja presenetilo lepo in sončno vreme. Na manjše število udeležencev tega tekmovanja pa je vplivala tudi pokvarjena sedežnica, ki je pričela obratovati šele popoldan. Nerazumljivo je, da sedežnica ni bila popravljena že v soboto, čeprav so bili pri podjetju Ljubljana transport seznanjeni s tekmovanjem, ki ga je priredila komisija za športno rekreacijo pri sindikatu Železarne. Za omenjeno podjetje to predstavlja za okoli 3.000 din manjši dohodek!

Kljub tem neprijetnostim pa se je tekmovanja vendarle udeležilo kot že omenjeno 92

tekmovalcev in sicer 20 iz strojnih delavnic, 14 iz upravnih služb, 13 iz strojnega vzdrževanja, 7 iz OTK, iz HVŽ, RO gradbenega vzdrževanja, valjarne Bela, martinarne, transporta, VEN, RTA, livarne, elektro-toplotne energije, elektrodnega oddelka, valjarne 2400, strugarne valjev in Javornika I pa skupaj 38 tekmovalcev.

REZULTATI:

MOSKI DO 30 let: 1. Lovro Markež, upravne službe, 36,8, 2. Janez Brojan, HVŽ, 38,1, 3. Jernej Markež, RO, 39,8.

MOSKI od 30—40 let: 1. Jože Osvald, livarna, 41,4, 2. Franc Koblar, strojne del., 42,5, 3. Franc Benedičič, OTK, 43,7.

MOSKI 40—50 let: 1. Milan Vovk, upravne službe, 39,0, 2. Ožbi Vister, strojne del., 40,0, 3. Milan Vister, OTK, 41,0.

MOSKI nad 50 let: 1. Jože Košir, transport, 45,1, 2. Tone Pogačnik, OTK, 50,8, 3. Mirko Benedičič, strojne del., 52,9.

EKIPNO MOSKI: 1. upravne službe 2:43,8, 2. strojne delavnice 2:51,3, 3. strojno vzdr-

ževanje 2:53,0, 4. OTK 3:19,0, 5. HVŽ 3:27,3, 6. transport 3:29,2, 7. livarna 3:37,3, 8. martinarna 3:57,7, 9. gradbeno vzdrževanje (nepopolna ekipa), 10. valjarna Bela (nepopolna ekipa) itd.

ŽENSKES POSAMEZNO: 1. Lojzka Praček, upravne službe, 45,9, 2. Milica Smolej, upravne službe, 46,4, 3. Danica Benedik, upravne službe, 47,9,

ŽENSKES EKIPNO: 1. upravne službe 2:20,2.

Kaj bo z »Amerikanci?«

Večino simpatizerjev alpskega smučanja vsekakor zanima, kako bo ukrepala Smučarska zveza Jugoslavije, ker so trije člani A reprezentance kljub njeni prepovedi odpotovali v Lake Placid na generalko študentskega svetovnega prvenstva, ki bo drugo leto.

Sklep zveze pravi, da bodo vsakogar, ki ne bo startal na državnem prvenstvu, ampak odšel v Ameriko, črtali s seznama priprav reprezentance, odpadejo kot olimpijski kandidati, ukinejo se jim štipendije in ne dobijo nobene opreme več.

Po tem, kar lahko sklepamo iz navedenega, vsa krivda pade na reprezentante in je vsekakor kazen primerna. Toda če problem osvetlimo še z druge strani, se vse skupaj bistveno spremeni.

Za pojasnilo sem naprosil reprezentanta Borisa PESJAKA in vodjo študentske reprezentance Boruta LUKEŽA.

LUKEŽ: Priprave za odhod v ZDA so stekle že nekaj mesecev pred odhodom in sicer s prvimi obvestili posameznikom, ki so prišli v širši izbor. Potem so bili pisмено obveščeni prizadeti klubi, ki so tekmovalcem dovolili odhod in sicer pisмено. S predstavniki zveze smo se menili več kot mesec dni prej. Prosili smo predsednika SK Branik in zveznega kapetana Dušana Senčarja, da prestavijo državno prvenstvo. Odgovora ni bilo.

Zveza je z odgovorom zavlačevala vse do konca balkanskega prvenstva. Blaž Jakopič je štiri dni pred odhodom s telegramom obvestil študentsko zvezo, da je situacija zaostrena in da ne gre!

PESJAK: Dovoljenje in sicer ustno smo dobili v Kranjski gori po končanem FIS-A tekmovanju od zveznega kapetana Senčarja, strinjal se je tudi zvezni trener Magušar, ki je bil prisoten.

VPRAŠANJE: Kdo in kdaj ti je uradno prepovedal odhod v Lake Placid?

PESJAK: NIHCE! Na balkanskem prvenstvu nisem bil, za odločitev sem zvedel v Zürichu, kjer sem se priključil ostali reprezentanci. Dan pred odhodom z Jesenic sem po telefonu zvedel, da Kavčič in Gazvoda gresta, zato sem smatral, da je vse v redu.

VPRAŠANJE: Kakšne so obveznosti študenta do študentske organizacije?

LUKEŽ: Tekmovalci — študent je zaradi statusa študenta zavarovan. Nekatere fakultete nudijo olajšave vrhunskim športnikom. Študent ima prosti čas, zato z njimi ni problemov z dopusti in s tem odpadejo komplikacije v zvezi z odsotnostjo. Tekmovalci, ki so zaposleni v podjetjih, morajo startati na sindikalnih tekmah, torej

so tudi študentje obvezni, da vsaj enkrat zastopajo svoj »kolektiv« in to dokaj uspešno. (Gazvoda drugi v ZDA, Jakopič prvi v Kranjski gori itd.)

VPRAŠANJE: Ali se počutiš krivega?

PESJAK: Ne! Dovoljenje smo dobili od Senčarja. Dejal je, da zveza ne bo delala težav; vendar je zvezni kapetan na letališču v Skopju izjavil preklical in sicer Gazvodi in Kavčiču.

VPRAŠANJE: Kakšne so tvoje obveznosti do reprezentance?

PESJAK: Udeležiti se moram izbirnih tekem doma in na tujem, na katere sem pozvan.

VPRAŠANJE: Dobivaš štipendijo od zveze in koliko?

PESJAK: Dobim 250 din mesečno, toda neredno, zadnjič sem jo dobil decembra.

VPRAŠANJE: Ali ti je zveza dala vse pogoje, da bi dosegel čim več, skratka dobre FIS točke?

PESJAK: Startal sem le na FIS-A v Kranjski gori in FIS-B v Trbižu, to je vse.

Bralec torej lahko zavzame svoje stališče, toda obilica konfliktov v zadnjem času vendar kaže, da v naši smučarski ekipi nekaj ni v redu. Če so klubi, ki delajo na amaterski osnovi, lahko pisмено odgovorili študentom, bi tudi smučarska zveza, ki je profesionalna organizacija, lahko pravočasno povedala svoje stališče. Vsekakor pa so neodgovorne izjave funkcionarjev, ki na svojo roko kreirajo politiko v različnih primerih, ko pa pride do konflikta, pa svojo besedo preklicajo.

Zanimiv je podatek, da so tekmovalci šele po »Balkanadi« dobili prepoved. Zakaj? Odgovor je vsekakor zelo delikat, resnica o neverjetno slabih organizacijah na Jahorini, v Mavrovem in na Šari je v slabem spominu vsem tekmovalcem, zato se na vse kriptiče branijo in hočejo ostati doma.

Tekmovalci so bili pred dilemo, ker ni bilo odgovora. Vsekakor bi študentsko organizacijo postavili v zelo neprijetno situacijo, če bi v zadnjem trenutku odpovedali svoj nastop v ZDA, ker so prav oni pokazali zvrhano mero sposobnosti organizacije.

Janez Šmitek

Šenčur : Jesenice 3 : 7 (0 : 4)

V nedeljo, 21. marca so se v zadnji prijateljski nogometni tekmi pred pričetkom spomladanskega dela prvenstva jeseniški nogometaši v Šenčurju srečali z domačim moštvom. Nogometaši Šenčurja so jim neposredni tekme v borbi za naslov najboljšie enajsterice v gorenski ligi. Jeseničani so s presenetljivo visokim rezultatom zmagali 7:3 (4:0) ter se jim delno oddolžili za poraz v jesenskem delu prvenstva.

Jeseničani so kljub temu, da niso nastopili z najmočnejšo enajsterico, zaigrali zelo dobro, predvsem v prvem polčasu, katerega so zaključili s prepričljivim vodstvom 4:0.

V nadaljevanju tekme so nekoliko popustili in z bolj ležerno igro dovolili domačim vzpostaviti ravnotežje moči ter tako ublažiti dokaj hud poraz.

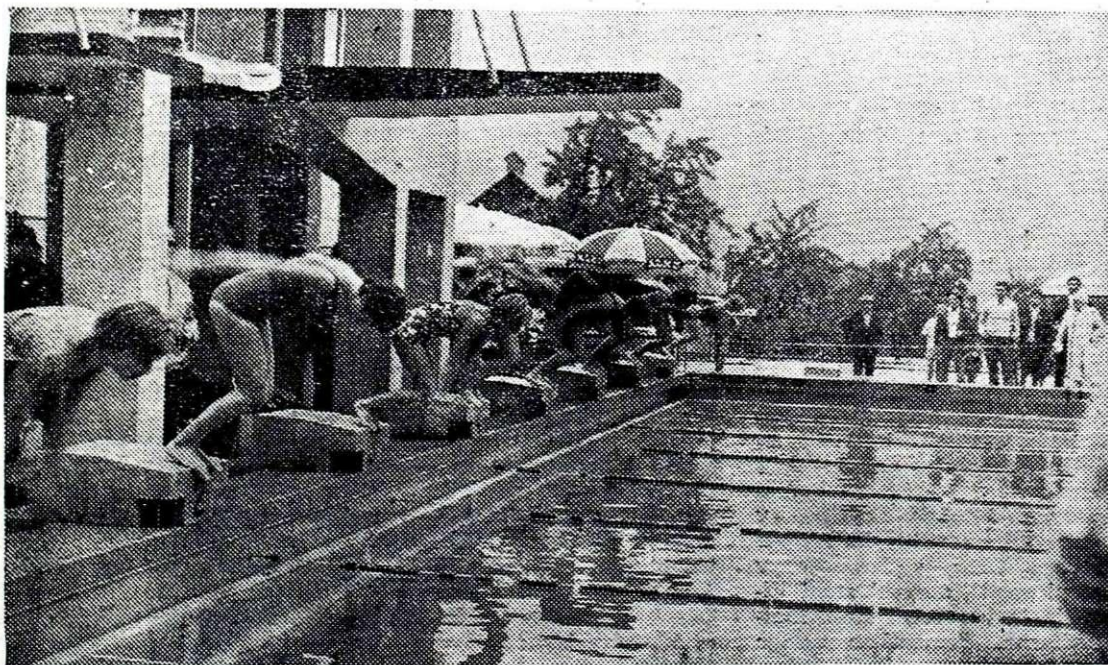
Strelci golov za Jesenice so bili: Hozdič 3, Ljubojevič 2, Jakšič ter Korahodžič.

V nedeljo, 28. marca se prične spomladanski del prvenstva, v katerega Jeseničani startajo kot jesenski prvaki z dvema točkama prednosti pred drugouvrščenim Šenčurjem. Želja jeseniških nogometašev je, da ostanejo na prvem mestu tudi ob koncu spomladanskega dela prvenstva in se tako uvrstijo v zahtodno consko ligo, s čemer

bi omogočili jeseniškemu športnemu občinstvu, predvsem pa ljubiteljem nogometa, bolj kvalitetne tekme ter več športnega užitka.

Da bi se jim njihove želje uresničile, jim bo med ostalim (naporni treningi, disciplina, trdna volja do uspeha in ne nazadnje tudi športna sreča), potrebna podpora občinstva. Zato vas nogometaši vabijo, da jim že v nedeljo v prvem kolu, ko gostujejo v Lescah, v čim večjem številu in samo s športnim bodrenjem pomagata premagati prvo oviro do uresničitve njihovih in naših želja. Pričetek tekme je ob 10. uri in 15 minut.

Š.

Za nadaljnji razvoj športne rekreacije, bo potreben tudi zaprt plavalni bazen

ZA JAVNO RAZPRAVO

Na podlagi 3. člena Temelnjega zakona o delovnih razmerjih (Uradni list SFRJ 12/70), člena 148 in 261 statuta združenega podjetja Slovenske železarnice — železarnice Jesenice, je delavski svet Železarnice na svoji seji dne sprejel

PRAVILNIK O DELOVNIH RAZMERJIH

Združenega podjetja slovenske
železarnice
Železarnice Jesenice

člen 1

S tem pravilnikom o delovnih razmerjih (v nadaljnjem besedilu pravilnik), delovna skupnost tovarne ureja medsebojna razmerja ter pravice in dolžnosti članov delovne skupnosti, ki izhajajo iz dela in so v zvezi z delom. Obenem ta pravilnik določa tudi način izvrševanja in uveljavljanja teh pravic in dolžnosti.

člen 2

Pravilnik o delovnih razmerjih v tovarni določa podrobneje predvsem način stopanja delavcev na delo, razporejanja in premeščanja delavcev, organizacijo in dolžino odmora, počitka in letnega dopusta, pravico in dolžnost izobraževanja, pogoje in način prenehanja dela delavcem v tovarni ter uveljavljanje ostalih pravic delavca po delu in iz dela v železarni Jesenice.

člen 3

Odredbe o določanju osnovnih meril osebnih dohodkov ter nalog in pogojev v okviru določenega delovnega mesta, o določanju delovnih mest in o kršitvah delovnih dolžnosti vsebujejo posebni splošni akti za zadevna področja.

člen 4

Ta pravilnik, ki je splošni akt, urejuje bolj natančno medsebojne odnose v tovarni, v skladu z določili ustave, TZDR in statuta železarnice Jesenice.

člen 5

Osnova za pridobitev pravic in dolžnosti članov in delovne skupnosti tovarne je prosto stopanje na delo v železarno Jesenice.

S tem, da stopi na delo v železarno Jesenice, postane delavec enakopraven član delovne skupnosti in začne prevzemati dolžnosti in pridobivati pravice po delu in iz dela.

člen 6

Določbe tega pravilnika veljajo enako za vse člane delovne skupnosti ne glede na njihov položaj in delovno mesto, ki ga zasedajo. Kršitev določil tega pravilnika pomeni kršitev delovne dolžnosti, za katero vsak član delovne skupnosti osebno odgovarja.

SPREJEMANJE IN RAZPOREJANJE NA DELO

1. Splošni pogoji

člen 7

Delavec, ki želi stopiti na delo v železarno Jesenice, mora imeti dopolnjenih najmanj 15 let starosti in izpolnjevati splošne zdravstvene pogoje, to je: mora biti duševno in telesno zdrav, kar ugotovi za tovarno pristojna zdravstvena služba.

Zdravniški pregled je obvezen tudi za tiste delavce, ki so navedeni v čl. 8 tega pravilnika, kakor tudi za delavce, ki stopajo ponovno na delo v železarno Jesenice po 6-mesečnem prenehanju dela v tovarni in za tiste, ki menjajo poklic. Zdravniški pregled mora opraviti tudi član tovarne, ki preboli hujšo bolezen.

Zdravniški pregled za posameznega člana lahko zahteva tudi odgovorni delavec ali vodja službe za varstvo pri delu, kadar je mnenja, da je to potrebno ali da član delovne skupnosti ni več zdravstveno sposoben zadovoljivo opravljati svojega dela.

člen 8

Zaradi posebno težkih pogojev dela, kot so velik fizični napor, vročina, prah, ropot in druge negativne okoliščine, ki vplivajo na težo dela, se na delovna mesta, ki so kot taka navedena v pravilniku o sistemizaciji delovnih mest, lahko sprejme in razporedi le tiste delavce, ki so fizično in zdravstveno sposobni za opravljanje takih del in ki so

dopolnili 18 let starosti. Fizično in zdravstveno sposobnost teh delavcev ugotavlja zdravstvena služba.

Poleg teh pogojev pa morajo delavci, ki so sprejeti in razporejeni na taka delovna mesta, izpolnjevati tudi druge posebne pogoje, ki se po pravilniku o sistemizaciji zahtevajo za zasedbo takih delovnih mest.

Delavce — mladince se lahko razporedi na taka delovna mesta le v času usposabljanja, pod pogojem, da se tako usposabljanje izvaja pod strokovnim vodstvom in nadzorom drugega delavca, ki je za taka dela že usposobljen.

člen 9

Poleg splošnih pogojev mora delavec, ki stopa na delo v tovarno, izpolnjevati tudi posebne pogoje strokovnih in drugih delovnih sposobnosti, glede na zahtevo določenega delovnega mesta, na osnovi pravilnika o sistemizaciji delovnih mest. Imeti mora dokončanih najmanj 6 razredov osnovne šole oziroma osemletke.

Posebni pogoji za individualne izvršilne organe so določeni s statutom železarnice.

Posebni pogoji odgovornih in drugih strokovnih delavcev, ki opravljajo zunanje trgovske posle, so določeni s pravilnikom o sistemizaciji delovnih mest.

Izpolnjevanje splošnih in posebnih pogojev se dokazuje z javnimi listinami.

Na delo v tovarno se lahko sprejmejo le tisti delavci, ki so po opravljenem psihološkem preizkusu v tovarni spoznani za sposobne. K temu preizkusu ni potrebno pristopiti delavcem, ki kandidirajo za delovna mesta, navedena v 45. členu statuta.

OBJAVLJANJE PROSTIH DELOVNIH MEST

člen 10

Delovna skupnost tovarne je dolžna objaviti vsako prosto delovno mesto, za katero je pristojni samoupravni organ sklenil, da se zasede. Prosto delovno mesto je treba objaviti v javnih informacijskih sredstvih.

Da je prosto delovno mesto objavljeno na način, določen v 1. odstavku tega člena, se smatra, če pristojni organ prijavi prosto delovno mesto kateremukoli občinskemu zavodu za zaposlovanje.

člen 11

O zasedbi prostega delovnega mesta odloča:

— komisija za kadre in medsebojne odnose v DE za delovna mesta: D-1, D-2, D-3, D-4, D-5, U-2, U-3, U-4, asistente in delavce njihovega ranga

— odbor za kadre za delovna mesta: obratovodij, vodij služb in oddelkov, šefov DE in delavcev njihovega ranga.

Organi, navedeni v 1. odstavku tega člena, sklepajo o prostem delovnem mestu na predlog kadrovskega sektorja, ki na osnovi takega sklepa objavi prosto delovno mesto na način, določen v čl. 10 tega pravilnika.

člen 12

Prijave na objavljeno delovno mesto sprejema kadrovski sektor, ki jih posreduje z ustreznim predlogom po poteku roka za prijavo pristojnemu organu iz čl. 11 tega pravilnika.

člen 13

Pristojni organ, naveden v čl. 11 tega pravilnika, sklepa o sprejemu kandidata na določeno delovno mesto.

Na osnovi sklepa tega organa izda direktor kadrovskega sektorja za delavca, ki je sprejet na delo, ustrezno odločbo o razporeditvi na objavljeno delovno mesto. Delavce, ki niso sprejeti, pa obvesti o tem v 8 dneh.

člen 14

Vsakemu delavcu je dostopno vsako prosto delovno mesto v železarni Jesenice, če izpolnjuje splošne in posebne pogoje za to delovno mesto, ki so določeni s pravilnikom o sistemizaciji delovnih mest in objavljeni v objavi ali razpisu o prostem delovnem mestu in če svojo prosto voljo, da stopi na delo na določeno delovno mesto v tovarno, sporoči v roku in na način, kot je to določeno v objavi ali razpisu.

Tuji državljani ali oseba brez državljanstva stopi lahko na delo v železarno Jesenice le, če izpolnjuje posebne pogoje, ki so predpisani v TZDR.

člen 15

Objava mora zlasti vsebovati:

— naziv delovne organizacije
— naziv in kratek opis prostega delovnega mesta

— pogoje, ki jih mora delavec izpolnjevati
— način in rok priglasiitve, ki ne more biti krajši od 15 dni in ne daljši od 30 dni.

Po preteku roka, ki je naveden v objavi, se prijave ne upoštevajo. V kolikor je določeno v pravilniku o sistemizaciji delovnih mest, da se zahteva za sprejem na določeno delovno mesto poskusno delo in rok trajanja poskusnega dela, mora biti to navedeno v objavi. Delavec, ki se prijavi na tako objavo, s svojo prijavo pristane na pogoj poskusnega dela.

V objavi se mora navesti, če gre za delo za nedoločen ali za določen čas.

člen 16

Na prosta delovna mesta se kandidati prijavijo lahko pisмено ali osebno v kadrovskem sektorju.

člen 17

Delavec, ki je sprejet na delo v tovarno za skrajšani delovni čas, ima pravico zaposlitve se tudi v drugi delovni organizaciji, tako da dosega na tak način polni delovni čas.

člen 18

Invalidi in druge osebe z zmanjšano zdravstveno sposobnostjo, ki so se s poklicno rehabilitacijo usposobili za opravljanje dela na delovnih mestih, ki so primerna za invalide in katera določa pravilnik o sistemizaciji delovnih mest, se štejejo za zdravstveno sposobne za delo, za katero so se z rehabilitacijo usposobili.

člen 19

Delovna mesta, na katera se razporejajo študenti, člani tovarne, povratniki iz odsluženja vojaškega roka, člani, ki jim je prenehal mandat v predstavniških telesih ali družbeno političnih organizacijah, ter delovna mesta, ki jih je mogoče zasedati s člani tovarne, ker bi jim drugače prenehalo delo zaradi ukinitve delovnega mesta ali trajnejšega zmanjšanja obsega proizvodnje, niso prosta delovna mesta in jih ni potrebno objavljati ali razpisati.

Izpraznjena delovna mesta, to je delovna mesta, ki niso prosta, se lahko zasedejo s kadrovanjem ali objavo v tovarni.

Ravno tako ni potrebno objavljati ali razpisovati delovnih mest, ki so določena za invalide železarnice, če se ti razporejajo nanje po odločitvi invalidske komisije zavoda za socialno zavarovanje, ker niso prosta delovna mesta.

RAZPISOVANJE DELOVNIH MEST

člen 20

Z razpisom, objavljenim v javnih informacijskih sredstvih, se obvezno zasedajo delovna mesta, navedena v členu 45 statuta in delovna mesta, za katera tako sklene pristojni organ, ki odloča o prostem delovnem mestu.

člen 21

Razpis izvede razpisna komisija, sestavljena iz najmanj 3–7 članov, ki jo imenuje delavski svet Železarnice oziroma odbor za kadre.

V razpisu morajo biti navedeni pogoji, katere mora kandidat, ki se je prijavil na razpis, izpolnjevati, in sicer, za individualne izvršilne organe navedene v 45. členu statuta tisti, ki so v statutu navedeni, za vsa ostala delovna mesta pa tiste, ki so določeni v aktu o sistemizaciji delovnih mest. Razpis mora vsebovati tudi rok, do katerega se sprejemajo prijave, ki pa ne sme biti krajši od 15 in ne daljši od 30 dni.

Prijave kandidatov sprejema kadrovski sektor, ki jih po preteku roka, določenega za sprejem prijav, posreduje razpisni komisiji. Po preteku roka prispele prijave se ne upoštevajo.

člen 22

Razpisna komisija po zaključenem razpisu ukrepa v primeru, ko se razpisujejo delovna mesta navedena v čl. 45 statuta po določilih statuta.

člen 23

V primeru, kadar se razpisujejo delovna mesta, za katera je pristojni organ, ki odloča o posredovanju delovnem mestu sklenil, da se razpiše, razpisna komisija po zaključenem razpisu predlaga odboru za kadre, katerega delavca naj se sprejme na razpisano delovno mesto.

Pristojni organ po preučitvi celotnega razpisnega gradiva sprejme sklep, da sprejme drugega kandidata ali pa da se razpis ponovi, ker ne sprejme nobenega od prijavljenih kandidatov.

člen 24

Sprejetega kandidata obvesti direktor kadrovskega sektorja v roku 8 dni, da je sprejet na delo na razpisano delovno mesto.

Kandidate, ki niso sprejeti, mora o tem obvestiti direktor kadrovskega sektorja v roku 8 dni; obenem pa jih obvesti, da imajo pravico pregledati razpisno gradivo, ter kdaj to lahko store in kje bodo material lahko dobili na vpogled. Rok, ko se mora dati kandidatom na vpogled razpisno gradivo, ne sme biti daljši od 15 dni od dneva prejema obvestila.

člen 25

Sprejeti kandidat nastopi delo na razpisnem delovnem mestu, ko postane sklep o njegovi izbiri pravnomočen, razen če zahteva ali privoli, da nastopi delo že, ko postane sklep o izbiri dokončen.

člen 26

Delavec, ki se je prijavil na razpisano delovno mesto, pa misli, da je bil s sklepom pristojnega samoupravnega organa iz čl. 23 ali 24 tega pravilnika kršen postopek in da je ta kršitev bistveno vplivala na odločitev o izbiri kandidata ali da sprejeti kandidat ne izpolnjuje v razpisu predvidenih pogojev, ima pravico v 30 dneh od dneva vročitve odločbe oz. pismenega obvestila vložiti tožbo pri sodišču splošne pristojnosti, če je o imenovanju odločal DSŽ, če pa je o imenovanju odločal odbor za kadre, pa vložiti ugovor na komisijo za pritožbe pri DS Železarnice v roku 15 dni.

Če z odgovorom komisije ni zadovoljen ali če ne dobi odgovora v roku 30 dni od vložitve pritožbe, lahko sproži spor pred pristojnim sodiščem v roku nadaljnjih 30 dni.

PREIZKUS STROKOVNE USPOSOBLJENOSTI

člen 27

Kot pogoj, da se delavec sprejme na delo v železarno Jesenice, je lahko predviden preizkus strokovne usposobljenosti z avdicijo ali pismeno nalogo, oz. delovno nalogo, če to predvideva pravilnik o sistemizaciji delovnih mest.

člen 28

Delavec, ki mora opraviti preizkus strokovne sposobnosti naveden v predhodnem členu, mora biti o tem obveščen v objavi oziroma razpisu. Tak preizkus opravi delavec pred nastopom dela. Direktor kadrovskega sektorja določi strokovnega delavca ali komisijo, ki mora imeti najmanj enako strokovno izobrazbo iste smeri ali poklica, kot je predvidena za delovno mesto, za katerega se je delavec prijavil.

člen 29

Delavec, ki je uspešno opravil preizkus strokovne usposobljenosti, je sprejet na delo v tovarno. Delavec, ki preizkusa ni uspešno opravil, ne more zasesti delovnega mesta, na katero se je prijavil.

člen 30

Za delovna mesta, za katera predvideva pravilnik o sistemizaciji delovnih mest poskusno delo, se mora tak pogoj objaviti v objavi oz. razpisu.

Šteje se, da je delavec pristal na poskusno delo, če je objava oz. razpis tak pogoj vseboval.

člen 31

Poskusno delo lahko traja do 6 mesecev. Dolžino trajanja poskusnega dela za posamezno delovno mesto določa pravilnik o sistemizaciji delovnih mest.

Direktor kadrovskega sektorja pred nastopom poskusnega dela določi tričlansko strokovno komisijo, ki bo spremljala delo delavca in po končanem času, ki je predviden za poskusno delo, podala strokovno oceno določenega dela. Člani komisije morajo imeti

najmanj enake strokovne sposobnosti kot se zahtevajo za delovno mesto, ki naj bi ga delavec zasedel.

člen 32

Pri določanju poskusnega dela ali drugega preizkusa strokovne sposobnosti, sme strokovna komisija (oziroma posamezni strokovnjaki) določiti le tiste delovne naloge, ki se redno opravljajo na delovnem mestu, za katerega se delavec poteguje. Ugotavljati se sme samo ali delavčeve delovne sposobnosti in strokovno znanje ustrezajo zahtevam delovnega mesta, ki naj bi ga delavec zasedel.

člen 33

Delavec, ki po končanem poskusnem delu po mnenju strokovne komisije dobi oceno, da ne zadovoljuje zahtevam delovnega mesta, ne more zasesti delovnega mesta, za katerega se je prijavil.

Zoper oceno, da ni uspešno opravil poskusnega dela, prizadeti delavec lahko vložijo pritožbo na komisijo za pritožbe v roku 15 dni od dneva prejema ocene.

člen 34

Delavec, ki je po mnenju strokovne komisije opravil poskusno delo uspešno, dokončno zasede delovno mesto, na katero se je prijavil.

Če strokovna komisija v času, ki je predviden za poskusno delo, ne poda ocene o uspešnosti tega dela, se smatra, da je delavec delo opravil uspešno.

člen 35

Mnenje strokovne komisije mora biti podano pismeno in vročeno delavcu, ki opravlja poskusno delo in direktorju kadrovskega sektorja.

V oceni morajo biti navedene konkretne naloge, ki jih je delavcu dala komisija oz., ki jih je moral opravljati na delovnem mestu in ocena, kako je delavec te naloge izvršil.

člen 36

Delavec, ki se je prijavil na objavljeno oz. razpisano delovno mesto, za katerega zasedbo se predvideva kot pogoj poskusno delo, ne more prenehati z delom pred pretekom poskusnega dela.

člen 37

Delavcu, ki je prekinil z delom po prenehanju poskusnega dela po lastni želji ali zaradi negativne ocene, pripada za čas poskusnega dela OD na osnovi določil pravilnika o delitvi dohodka in nagrajevanju v železarni Jesenice in se mu čas poskusnega dela prizna v delovno dobo.

člen 38

Če delavec uspešno opravi naloge med poskusnim delom in dobi pozitivno oceno svojega dela, se šteje, da je nastopil delo in postal član delovne skupnosti železarnice z dnem, ko je nastopil poskusno delo.

člen 39

Po enakem postopku se lahko vpelje poskusno delo oz. drugačen način preizkusa strokovnosti tudi za člane železarnice Jesenice v primerih, da se prijavijo na objavo oz. razpis.

V primeru negativne ocene poskusnega dela pa članu železarnice ne preneha delovno razmerje, temveč se ga zadrži na delovnem mestu, katerega je že do tedaj zasedal.

člen 40

V primeru, da delavec med trajanjem poskusnega dela zbolí, se mu čas trajanja poskusnega dela podaljša za toliko časa, kolikor časa je boloval, če strokovna komisija že pred nastopom bolovanja ni mogla oceniti poskusnega dela.

Nastop dela

člen 41

V smislu statuta železarnice Jesenice, odločajo o sprejemanju delavcev na delo v tovarno:

1. Komisija za delovna razmerja pri delavskem svetu Železarnice
2. Odbor za kadre
3. Delavski svet Železarnice

O ponovnem sprejemu delavca, ki je bil izključen iz tovarne, daje mnenje pristojnemu organu za sprejem, komisija za medsebojne odnose in nagrajevanje obrata, v katerem je delavec nazadnje delal.

člen 42

Ko je pristojni organ iz čl. 41 tega pravilnika sklenil, da se delavca sprejme na delo, mora direktor kadrovskega sektorja delavca o tem pismeno obvestiti in določiti tudi datum, kdaj nastopi delo.

Ko je sklep o sprejemu delavca na delo vročen delavcu, ga ni več mogoče preklicati, razen če zaradi višje sile preneha delovno mesto, na katero je bil delavec sprejet.

Za delavca, ki določenega dne brez upravičenega vzroka ne nastopi delo, se šteje, da ne želi delati v tovarni. Delavec, ki iz opravičenega razloga ni določenega dne nastopil delo, mora izostanek opravičiti najmanj v roku 24 ur in sporočiti, kdaj bo delo lahko nastopil.

Trajanje delovnega razmerja

člen 43

Delavec stopa na delo v železarno Jesenice praviloma za nedoločen čas.

Izjemoma pa se delavec lahko sprejme na delo v železarno tudi za določen čas, vendar samo v naslednjih primerih:

1. za dela, katerih izvršitev traja po svoji naravi le določen čas, kot na primer sezonska dela v počitniških domovih, rekreacijskih centrih in podobno;

2. če se začasno poveča obseg dela kot na primer povečano razkladanje in nakladanje surovin (koks, ruda, pesek itd.) in ga z obstoječim številom zaposlenih ni mogoče opraviti;

3. če je treba nadomestiti na delovnem mestu začasno odsotnega člana delovne skupnosti, ki je na odsotnosti vojaškega roka, na strokovnem izobraževanju, na daljši bolezenski odsotnosti ali porodniškem dopustu, kadar opravlja javne dolžnosti in v podobnih primerih daljše odsotnosti;

4. pri delih do polnega delovnega časa na delovnih mestih, na katerih delajo delavke — matere z otroki skrajšan delovni čas po določbah zakona do 4 ure na dan;

5. kadar se sprejema delavec na razpisano delovno mesto in ne izpolnjuje pogojev razpisa, če na to delovno mesto ni bilo mogoče razporediti kandidata, ki bi ustrezal pogojem razpisa — v trajanju do največ enega leta.

člen 44

Delavcu, ki je bil sprejet na delo za določen čas po sklepu organa, pristojnega za sprejem delavcev, izstavi direktor kadrovskega sektorja pismeno odločbo o sprejemu na delo za določen čas. V tej odločbi, ki jo delavec mora sprejeti že ob nastopu dela, mora biti navedeno delo, ki ga bo delavec opravljal in rok trajanja dela oziroma dan prenehanja dela za določen čas.

člen 45

Delavcu, ki je bil sprejet na delo v tovarno za določen čas za nadomestovanje začasno odsotnega člana, preneha delo v tovarni tistega dne, ko se je začasno odsotni član delovne skupnosti vrnil na delo. Delavcu, ki je bil sprejet na delo v tovarno za določen čas zaradi izvršitve določenega dela pa tistega dne, ko zaključijo dogovorjeno delo oziroma z dnem izteka v odločbi navedenega roka.

člen 46

Delavec, ki je bil sprejet na delo za določen čas, pridobi vse pravice in prevzame vse obveznosti in dolžnosti ter je enakopraven z ostalimi člani delovne skupnosti.

Razporeditev delavca na delovno mesto:

člen 47

Kadrovskega sektorja tovarne je dolžan organizirati za vse novosprejete delavce uvajalni seminar po programu in v trajanju, ki ga določi odbor za kadre.

Novosprejete delavce je treba seznaniti na uvajalnem seminarju predvsem z organizacijo dela v železarni, z organizacijo in delovanjem samoupravljanja v delovni skupnosti, s statutom, s pravilnikom o delovnih razmerjih, s pravilnikom o varstvu pri delu, z delavčevimi dolžnostmi in pravicami ter ostalimi predpisi, ki urejajo delovna razmerja.

Istčasno je treba novosprejete delavce seznaniti na uvajalnem seminarju tudi z vlogo družbeno političnih organizacij in z osnovnimi informacijami o podjetju. Vsak novosprejeti delavec prejme en izvod statuta, izveček iz pravilnika o delovnih razmerjih in predpise o varstvu pri delu.

člen 48

Brez opravljenega uvajalnega seminarja se člana delovne skupnosti ne more napotiti na delo v tovarno.

V kolikor delavec ni v delovnem razmerju, ima v času udeležbe na uvajalnem seminarju pravico do osebnega dohodka v smislu pravilnika o delitvi dohodka in nagrajevanju delavcev Železarn in se mu ta čas priznava v delovno dobo.

člen 49

Kadrovik je dolžan novospregajetega delavca predstaviti neposrednemu vodju obrata. Vodja dela ali instruktor praktičnega poučevanja je dolžan novega delavca seznaniti z neposrednimi sodelavci, z nalogami na njegovem delovnem mestu, z delovnimi pogoji ter mu dati vsa pojasnila o delu, ki ga bo opravljal.

Posebni poudarek je treba dati temu, da se novospregjeti delavci seznanijo z nevarnostmi pri delu in predpisi o varstvu pri delu in z delovnim redom v obratu oziroma v DE.

Premeščanje delavcev

člen 50

Delavec ima pravico zahtevati razporeditev na delovno mesto, za katero se zahtevajo večje delovne sposobnosti, kot na delovnem mestu, na katerem dela, če je za čas dela svoje delovne sposobnosti izpopolnjeval tako, da je za odgovornejše delovno mesto usposobljen in če ima tovarna tako delovno mesto.

člen 51

Delavec je med svojim delom v tovarni dolžan izpopolnjevati svoje delovne in strokovne sposobnosti, skladno z zahtevami delovnega mesta, na katerem dela in izpopolnjevanjem procesa v tovarni.

člen 52

Delovna skupnost je dolžna nuditi delavcu tovarne pomoč v okviru svojih potreb in možnosti, pri razvijanju njihovih delovnih, upravljaljskih in psihofizičnih sposobnosti. Podrobneje to ureja pravilnik o izobraževanju.

člen 53

Vsak delavec tovarne je lahko razporejen na drugo delovno mesto, če to delovno mesto ustreza stopnji njegove strokovne usposobljenosti za posamezen poklic oz. smer.

Delavca se lahko razporedi proti njegovi volji v smislu 1. odstavka tega člena, če to zahtevajo:

- nemoten proces dela
- reorganizacija posameznega odseka, oddelka, obrata, DE ali sektorja.

člen 54

O razporeditvi delavca odločajo naslednji organi:

1. Komisija za medsebojne odnose in nagrajevanje v obratih odloča o razporeditvi delavcev znotraj obrata za vsa delovna mesta z oznako D-1, D-2, D-3, D-4 in U-2.

2. Komisija za kadre in medsebojne odnose v DE odloča o razporeditvi delavcev znotraj DE za vsa delovna mesta D-5, U-3, U-4 in asistente in za delavce, ki zasedajo delovna mesta D-1, D-2, D-3, D-4 in U-2, kadar se premeščajo iz obrata v obrat.

3. Komisija za delovna razmerja pri delavskem svetu Železarn Jesenice o razporeditvi delavcev iz ene v drugo DE za delavce, ki zasedajo delovna mesta z oznako D-1, D-2, D-3, D-4 in U-2.

4. Odbor za kadre pri delavskem svetu Železarn Jesenice odloča o premestitvah delavcev iz ene v drugo DE za delavce, ki zasedajo delovna mesta z oznako D-5, U-3, U-4, asistente in delavce njihovega ranga, vendar mora imeti predhodno soglasje komisije za kadre in medsebojne odnose DE, v kateri ti delavci delajo.

člen 55

V izrednih okoliščinah je delavec lahko premeščen na katero koli delovno mesto v tovarni, toda samo za čas, dokler take okoliščine trajajo.

Premeštitev v smislu 1. odstavka tega člena se lahko izvrši samo kadar to zahtevajo:

1. nesreča, ki je doletela Železarno ali če se taka nesreča neposredno pričakuje (požar, poplava, velike količine snega ipd.);
2. pomanjkanje surovin ali drugega materiala oziroma večje okvare v obratu;

3. nadomeščanje nenadoma odsotnega delavca;

4. če gre za uvajanje novega tehnološkega procesa;

5. začasno povečanje obsega dela zaradi spremenjenih razmer na trgu.

V primerih začasnega premestitve delavca, navedenih v tem členu, ima premeščen pravico do osebnega dohodka, obračunanega po obračunski postavki iz dotedanjega delovnega mesta.

člen 56

O začasnem premestitvi članov delovne skupnosti odločajo individualni izvršilni organi, šefi DE, obratovodje oziroma vodje služb.

člen 57

Delavec, ki je premeščen na podlagi čl. 55 tega pravilnika, lahko vloži ugovor zoper to odločbo v roku 15 dni na komisijo za pritožbe. Ugovor ne zadrži izvršitve te odločbe.

Če ugovor na pritožbe ni ugoden, pa delavec tudi takrat noče delati na delovnem mestu, kamor je premeščen, mu preneha delo v tovarni, po preteku časa, kolikor ima pravico še ostati na delu.

člen 58

Delavca, ki še ni star 18 let, in ženske se ne more prenesti niti razporediti na delovno mesto, kjer se opravljajo težka fizična, zdravju škodljiva in nevarna dela.

Taka dela so tista, ki po pravilniku o sistemizaciji delovnih mest niso predvidena za mladoletnike in ženske.

člen 59

Ker ima železarna Jesenice svoje organizacijske enote oziroma delovna mesta v več krajih kot na Javorniku, Beli, Dobravi, Javorniškem rovtu, Zasipu, Vintgarju, Radovni in v drugih krajih, sme pristojni organ za razporejanje in premeščanje delavcev v interesu nemotenega proizvodnega procesa izjemoma prenesti člana delovne skupnosti iz enega kraja v drug kraj, kjer sta narava dela in delovnega mesta taka, da se dela opravljajo tudi izven kraja dosedanjega dela. Pri tem je treba po možnosti upoštevati kraj bivanja prizadetega člana Železarn.

člen 60

Razporejanje in premeščanje delovnih invalidov poteka po enakem postopku, kot za vse ostale delavce v tovarni, razen, da je organ, ki je pristojen za razporejanje oz. premeščanje vezan na mnenje invalidske komisije, katerega mora upoštevati.

člen 61

Delavec, ki ne izpolnjuje zahtev na delovnem mestu, kar se ugotovi po postopku, ki ga predvideva ta pravilnik, se lahko premesti na delovno mesto, ki bo ustrezalo njegovim strokovnim sposobnostim.

Če se ugotovi, da takega delovnega mesta v tovarni ni ali če delavec ne pristane, da bi na takem delovnem mestu delal, mu preneha delo v tovarni.

člen 62

Delavca, ki je delal na delovnem mestu, katero je bilo odpravljeno iz kakršnega koli razloga navedenega v čl. tega pravilnika, se lahko razporedi na drugo delovno mesto.

Če v tovarni takega delovnega mesta ni ali če delavec ne pristane, da bi na takem delovnem mestu delal, mu preneha delo v tovarni.

člen 63

Kadar se premešča član delovne skupnosti Železarn, ki ima več kot 20 let delovne dobe v Železarni oziroma, da je star več kot 50 let (delavke 45 let) na delovno mesto z manjšim osebnim dohodkom, zaradi odprave delovnega mesta, ki ga je narekovala objektivna potreba ali zaradi trajnejšega zmanjšanja obsega dela ali poslovanja, ali zaradi preusmeritve proizvodne dejavnosti ima pravico, da prejema osebni dohodek na osnovi obračunske postavke (kategorije), ki jo je imel na dotedanjem stalnem delovnem mestu pred premestitvijo, če je ta višja od obračunske postavke delovnega mesta, na katerega se premešča.

Navedeno določilo velja samo za objektivno utemeljene primere, ko ustrezne preusmeritve oziroma prekvalifikacije ni mogoče izvesti.

člen 64

Delavec, ki nima opravljenega preizkusa znanja oziroma izpita, katerega za posa-

mezne poklice predvidevajo zakonski, podzakonski predpisi in splošni akti tovarne, ne more opravljati dela na takih delovnih mestih, kjer se tak izkaz znanja zahteva.

Takega delavca se lahko premesti na drugo ustrezno delovno mesto, kjer ni potrebno znanje za taka delovna mesta, kot so navedena v 1. odst. tega člena. V kolikor takega delovnega mesta ni ali delavec ne pristane, da bi tam delal, mu preneha delovno razmerje v tovarni.

člen 65

O vseh premestitvah in razporeditvah je potrebno izstaviti odločbo, ki jo na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja ali odbora za kadre izstavi in podpiše direktor kadrovskega sektorja, na podlagi sklepa komisije za kadre in medsebojne odnose jo izstavi in podpiše šef DE, na podlagi sklepa komisije za medsebojne odnose in nagrajevanje pa obratovodja.

Obratovodja, šefi DE in direktorji sektorjev podajo potrebo po delovni sili in profilu delavcev, ki jih potrebujejo. Tak obrazložen predlog obravnava odbor za kadre. Kadroviki ugotovijo potrebo, da se delavca premesti in podajo ustrezni predlog pred pristojnim organom, ki na osnovi takega obrazloženega predloga sklepa o premestitvah delavcev.

Delovni čas

člen 66

V tovarni veljajo trije sistemi delovnega časa:

- a) sistem neprekinjenega obratovanja
- b) sistem prekinjenega obratovanja
- c) sistem deljenega delovnega časa

Vsak od navedenih sistemov delovnega časa zagotavlja delavcem 42-urni delovni teden, račun na letno poprečje.

člen 67

V proizvodnji, kjer zahtevajo tehnološki pogoji neprekinjeno obratovanje, velja alternativno naslednja razporeditev delovnega časa:

a) ali sistem: 4 + 1, 4 + 1, 4 + 2 (4 delovni dnevi dopoldne in 1 prost dan, 4 delovni dnevi popoldne in 1 prost dan, 4 delovni dnevi ponoči in 2 prosta dneva);

b) ali sistem: 6 + 2 (6 delovnih dni dopoldne in 2 prosta dneva, 6 delovnih dni popoldne in 2 prosta dneva, 6 delovnih dni ponoči in 2 prosta dneva).

Vsak od obeh sistemov zagotavlja enako število delovnih dni na leto — 274.

Vsem delavcem se omogoči praznovanje glavnih državnih praznikov in sicer po 1 dan ob naslednjih praznikih: 1. in 2. januar, 1. in 2. maj ter 29. in 30. november, razen tam, kjer tehnološki pogoji nujno zahtevajo neprekinjeno obratovanje.

Nadomestilo za državni praznik se izplačuje vsem delavcem ne glede na to ali pade državni praznik na prosti dan v turnusu ali ne. Dnevi državnih praznikov, za katere delavec prejme nadomestilo, a ne dela, se ne vštejejo v letno kvoto 274 delovnih dni.

člen 68

V proizvodnji, kjer tehnološki pogoji omogočajo prekinjeno obratovanje, je mesečna kvota delovnih dni ob 8-urnem delavniku 10 mesecev po 23 delovnih dni, 2 meseca pa po 22 delovnih dni, kar znaša 274 delovnih dni. V tem okviru odbor za poslovno politiko vsako leto posebej določi razpored prostih sobot.

Delo nad 274 delovnih dni v letu se šteje kot delo preko polnega delovnega časa.

Državni prazniki se nadomestijo z delom ob prostih sobotah. Pri tem se ne nadomešča po 1 dan ob naslednjih državnih praznikih: 1. in 2. januar, 1. in 2. maj ter 29. in 30. november.

člen 69

Za individualne izvršilne organe ter odgovorne delavce, ki jih določijo glavni direktor tovarne, velja naslednja razporeditev delovnega časa: v ponedeljek, torek, sredo, četrtek in petek se dela od 7. do 14. ure, ob ponedeljkih in sredo pa tudi popoldan od 16. do 19.30 ure.

Začetek in konec popoldanskega delovnega časa se lahko zaradi potreb spreminja, ravno tako pa s tem v zvezi tudi kvota prostih sobot.

člen 70

Delavka tovarne z otrokom, starim do 8 mesecev, ima na svojo lastno zahtevo pravico do skrajšanega delovnega časa 4 ure dnevno. V tem primeru ima za 4 ure na dan pravico do udeležbe pri delitvi sredstev za OD po vseh osnovah in merilih glede na svoje delovne uspehe in pravico do nadomestila za delovni čas nad 4 ure na dan do 42 ur na teden, po predpisih o zdravstvenem zavarovanju. Tako dosežen čas 8 ur dnevno oziroma 42 ur tedensko se šteje za polni delovni čas.

V enakem odnosu se tretira tudi člane delovne skupnosti — delovne invalide in bolnike — rekonvalescente, ki po sklepu invalidske komisije oziroma zdravstvene službe delajo skrajšani delovni čas.

člen 71

Pravico do skrajšanega delovnega časa 4 ure na dan ima na svojo zahtevo tudi delavka z otrokom, starim nad 8 mesecev do 3 let, če predloži mnenje zdravniške komisije o potrebi skrbnejše nege otroka, zaradi njegovega šibkega zdravstvenega stanja. V tem primeru ima delavka tovarne le pravico do OD za opravljeno delo 4 ure dnevno, tako skrajšani delovni čas pa se ji prizna v delovno dobo kot polni delovni čas.

člen 72

O razporeditvi dnevnega delovnega časa za delavce, naveden v 70. in 71. členu, odloča vodja odseka, oddelka oziroma obratovodja.

člen 73

V primerih, ki so določeni v statutu, so člani delovne skupnosti dolžni delati tudi dalj kot polni delovni čas.

Član delovne skupnosti, ki mu je naloženo delo preko polnega delovnega časa, lahko tako delo odkloni le, če se zahteva delo preko polnega delovnega časa mimo primerov, ki so navedeni v čl. 158 statuta železarne in v tem pravilniku.

Če član delovne skupnosti neupravičeno odkloni delo preko polnega delovnega časa, se tako odklonitev smatra za hujšo kršitev delovne dolžnosti.

Odločbe za delo, nad polni čas lahko izda obratovodja, šef DE, direktor sektorja in direktor kadrovskega sektorja.

Za delo nad polni delovni čas se šteje delo nad 8 ur dnevno.

člen 74

Za delo, opravljeno nad polni delovni čas, pripada delavcu tovarne povečan OD v višini, ki ga določa pravilnik o delitvi dohodka in nagrajevanja.

člen 75

Dalj kot polni delovni čas ne more delati delavka med nosečnostjo ali če ima otroka, ki še ni star 1 leto, delavec, ki še ni star 18 let in ne delavec, ki bi mu po zdravniškem izvidu delo nad polni delovni čas lahko poslabšalo zdravstveno stanje.

člen 76

V tovarni se šteje kot delovni dan vsak dan, ko bi delavec po razporedu moral delati, ne glede na to ali tak dan pade na nedeljo, dan med tednom ali praznik.

Predhodni odstavek pa nima vpliva na višino OD, ki pripada delavcu po določenih pravilnika o delitvi dohodka in nagrajevanja.

člen 77

Delavec je dolžan pričeti z delom točno ob 6., 14. ali 22. uri oziroma ob času, ki je določen za delavce, ki delajo v deljenem delovnem času. Ob tem času mora biti na delovnem mestu in pričeti z delom.

Delavci zaposleni na delovnih mestih z neprekinjenim obratovanjem smejo zapustiti svoje delovno mesto šele takrat, ko so svoje posle predali delavcu naslednje izmene ali ko jim je to dovolila odgovorna oseba.

člen 78

Delavci, ki so določeni za dežurno službo, so dolžni opravljati dežurstvo po vnaprej določenem razporedu, načinu in času, ki ga odredi tehnični direktor tovarne.

člen 79

Zaradi specifičnosti zahtev tehnoloških procesov je v tovarni v smislu statuta uvedeno tudi nočno delo v tistih delovnih enotah, kjer delo teče neprekinjeno v izmenah. Za opravljanje nočnega dela mora obratovodja ali vodja službe podvzeti vse ukrepe v smislu veljavnih predpisov o varstvu pri delu in za nočno delo zagotoviti potrebne pogoje. Za nočno delo se šteje čas, prebit na delu med 22. in 6. uro naslednjega dne.

člen 80

Delavec tovarne lahko dela ponoči največ en teden neprekinjeno, nato pa se ga mora razporediti na delo v drugem delovnem času.

člen 81

Delovna skupnost tovarne ne more razporediti na nočno delo delavke, ki bi ji nočno delo onemogočilo sedemurni počitek od 22. do 7. ure naslednjega dne. Ta prepoved pa se ne nanaša na delavke na vodilnih delovnih mestih ali pri delih zdravstvene ali socialne službe. Prav tako se ne more na nočno delo v času od 22. do 6. ure naslednjega dne zaposliti delavca, mlajšega od 18 let starosti.

Ne glede na to, pa sme delovna skupnost tovarne razporediti delavko na nočno delo, če je nujno treba nadaljevati delo, ki ga je med dnevom prekinila višja sila, delo, ki ga ni bilo mogoče pričakovati in nima periodičnega značaja, kakor tudi v primerih, če je treba preprečiti škodo na surovinah ali drugem materialu.

Delovna skupnost tovarne pa izjemoma lahko razporedi delavko na nočno delo tudi, če to terjajo posebne tehnološke, ekonomske ali socialne okoliščine pod pogojem, da dobi za izvedbo takega dela soglasje pristojnega republiškega organa.

Delovna skupnost tovarne pa ne sme določiti za nočno delo: delavke med nosečnostjo oziroma delavke z otrokom, ki še ni star eno leto in delavca, kateremu bi po zdravniškem izvidu nočno delo lahko poslabšalo zdravstveno stanje.

Delavca, ki še ni star 18 let, se ne sme razporediti na delo med 22. in 6. uro naslednjega dne. Izjemoma pa se ga lahko razporedi na tako delo ob enakih pogojih, ob katerih se sme razporediti delavko.

člen 82

Pri razporejanju delovnega časa sme odbor za poslovno politiko določiti tak delovni čas v tednu, mesecu ali daljši dobi tako, da je ta čas v tej dobi daljši, v preostali dobi do skupno 1 leta pa krajši kot 42 ur na teden, vendar v povprečju v letu ne sme presegati 42 ur na teden, pri čemer mora biti delavcu zagotovljen dnevni in tedenski počitek.

Varstvo pri delu

člen 83

Delo v tovarni se mora organizirati tako, da član delovne skupnosti s potrebnimi delovnimi in psihofizičnimi sposobnostmi ob normalni pazljivosti lahko opravlja delo na delovnem mestu, ne da bi ogrožal svoje življenje in zdravje ter zdravje in življenje svojih sodelavcev in da ne bi poškodoval delovna sredstva, s katerimi dela.

S pravilnikom o varstvu pri delu ureja delovna skupnost v smislu temeljnega in republiškega zakona o varstvu pri delu in s statutom železarne konkretne varstvene ukrepe pri delu.

člen 84

Član tovarne je dolžan takoj prijaviti neposredno odgovorni osebi vsako pomanjkljivost, okvaro ali kakršenkoli dogodek, ki bi lahko ogrožal varnost pri delu ali povzročil druge škodljive posledice na zdravju delavcev in ima pravico zahtevati od neposredno odgovorne osebe, da se podvzamejo določeni varstveni ukrepi.

Če se pomanjkljivost oziroma okvara takoj po prijavi ne začne odpravljati, ima ta delavec pravico, da primer prijavi oddelku za varstvo pri delu.

člen 85

Delavec tovarne ima pravico odkloniti delo na delovnem mestu, na katerem mu ni zagotovljeno varno delo pod pogoji iz predpisov o varstvu pri delu.

Takega delavca se lahko razporedi na drugo ustrezno delovno mesto za čas, dokler se na njegovem delovnem mestu ne zagotovi varno delo.

Delavec ima pravico za čas, ko ne dela na svojem delovnem mestu, do OD, ki se odmeri po povprečni akontaciji OD, ki ga je imel v preteklih 3 mesecih. Enako pravico ima tudi, če ni razporejen na drugo delovno mesto in ne dela.

člen 86

Delavec, ki je postal invalid ali je zdravstveno zmanjšano sposoben za delo, ima pravico do poklicne rehabilitacije in zaposlitve na ustreznem delovnem mestu, za katerega

se je s poklicno rehabilitacijo usposobil. Ti delavci se po končani rehabilitaciji štejejo za zdravstveno sposobne za delo, za katerega so se z rehabilitacijo usposobili.

Na katera delovna mesta se lahko zaposli invalida ali delavca, ki je zmanjšano zdravstveno sposoben za delo, določa pravilnik o sistemizaciji delovnih mest.

člen 87

Delavec, ki je postal invalid ali je zdravstveno zmanjšano sposoben za delo, pa se ga lahko brez rehabilitacije razporedi na drugo delovno mesto, na katerem bo lahko opravljal svoje delo, se lahko razporedi na tako delovno mesto, ki bo ustrezalo njegovim preostalim psihofizičnim zmožnostim.

Na kakšno delovno mesto se lahko razporedi delavca, ki je postal invalid ali zdravstveno zmanjšano sposoben za delo, odloča invalidska komisija v skladu s pravilnikom o sistemizaciji delovnih mest.

člen 88

Pristojni organ sme razporediti delavca, ki ni invalid na delovno mesto, ki je predvideno za invalida le tedaj, če nima invalida, ki bi bil sposoben opravljati delo na takem delovnem mestu. Taka razporeditev pa sme biti samo začasna, dokler se ne pokaže možnost, da se zaposli delovni invalid ustreznih delovnih sposobnosti.

člen 89

Če v tovarni ni ustreznega delovnega mesta, na katerega bi se lahko razporedilo invalida, preneha delo invalidu z dnem, ko mu je vročena pravnomočna odločba o ugotovljeni invalidnosti.

Dolžina in organizacija odmora in počitka

člen 90

Delavec ima pravico med enkratnim polnim delovnim časom do 30-minutnega odmora, ki se ne more izkoristiti med 1. in ne med zadnjo uro dela.

Za posamezne obrate določa čas odmora obratovodja, ob upoštevanju zahtev, da tehnološki proces nemoteno teče.

Ta čas odmora med delom se šteje za čas prebit na delu.

Delavci, ki delajo nepoln delovni čas oziroma polovico delovnega časa ter delavci, ki delajo v deljenem delovnem času, nimajo pravice do 30-minutnega odmora.

člen 91

Delavec ima pravico do 12-urnega počitka med dvema zaporednima delovnima dnevnima.

Da delavec lahko uveljavi to svojo pravico in da se mu omogoči počitek, mora skrbeti neposredno odgovoren delavec.

člen 92

Delavec ima pravico do tedenskega počitka v trajanju najmanj 24 ur brez presledka.

V kolikor delavcu ni omogočeno v tednu, da izkoristi dan počitka, ker je nujno, da na ta dan dela, mu je neposredno odgovorni delavec dolžan omogočiti, da izkoristi tedenski počitek v naslednjem tednu.

V ta namen je neposredno odgovorni delavec dolžan izdelati podroben razpored dela in koriščenje tedenskega počitka za naslednji teden. Iz tega razporeda, ki mora biti objavljen, mora biti razviden razpored dela in kateri dan v tednu je dela prosti dan.

člen 93

Dan tedenskega počitka se mora razporediti v obratih oziroma delovnih enotah, da delavci koristijo to pravico vsak teden na drugi dan, če je zaradi narave dela nemogoče, da bi ta počitek izkoristili ob nedeljah.

člen 94

Delavec ima med letom pravico do letnega dopusta. Pravico do letnega dopusta se delavec ne more odpovedati, niti ga delovna skupnost ne more zanj prikrajšati.

Pravico do letnega dopusta si pridobi delavec železarne po 11 mesecih nepretrganega dela.

Če delavec, ki ni izpolnil pogojev iz 2. odst. tega člena preide na delo v železarno iz druge delovne organizacije, najkasneje v 3 delovnih dneh, računajoč od dneva, ko mu je prenehalo delo v prejšnji delovni organizaciji, pridobi pravico do letnega dopusta v tovarni po 11 mesecih dela, kjer se upošteva tudi čas, ki ga je delavec prebil na delu v prejšnji delovni organizaciji.

Delavec, ki si je pridobil pravico do letnega dopusta za koledarsko leto v prejšnji organizaciji, pa to pravico ni izkoristil, nima pravice do letnega dopusta v železarni Jese- nice za tekoče koledarsko leto, razen če or- gan, pristojen za sprejem ali imenovanje, ne odloči, da bo železarna prevzela obvezo omo- gočiti takemu delavcu, da izkoristi letni do- pust v tekočem koledarskem letu.

člen 95

Delavec železarne mora izkoristiti letni do- pust v tekočem koledarskem letu. Če delavec nastopi letni dopust ob koncu koledarskega leta, ga lahko nadaljuje tudi v naslednjem letu, vendar med dopustom ne sme biti pre- kinitve.

Kakršnokoli prenašanje dopusta iz enega v drugo koledarsko leto ni dovoljeno.

člen 96

Delavcu, ki mu preneha delovno razmerje v tovarni po lastni želji ali zaradi ukinitve delovnega mesta ali trajnejšega zmanjšanja obsega dela, zaradi upokojitve po sklepu de- lovne skupnosti, zaradi odprave oz. preneha- nja dela železarne, razrešenemu direktorju, ki noče sprejeti drugega delovnega mesta ali in- validu, za katerega železarna nima ustreznega delovnega mesta in v ostalih primerih, kjer ima delavec pravico in dolžnosti pred prene- hanjem delovnega razmerja ostati na delu še toliko časa, kolikor to določa ta pravilnik, mora delovna skupnost do razrešitve določiti in zagotoviti letni dopust, če ga še ni izkori- stil, razen, če delovna organizacija, v katero delavec odhaja, ni prevzela obveze, da bo sama omogočila delavcu izkoristiti letni do- pust.

člen 97

Delavcu železarne, ki izpolnjuje pogoje, določene v čl. 94 tega pravilnika, pripada letni dopust v trajanju najmanj 14 dni, največ pa 30 delovnih dni po merilih in osnovah, dolo- čenih v tem pravilniku.

Po teh merilih in osnovah določeni letni dopust ne sme pri posameznem članu delov- ne skupnosti presegati 30 dni.

člen 98

Dolžina letnega dopusta je odvisna od de- lovni pogojev (telesna in duševna napetost, nevarnost poklicnih obolenj, nezdruvo delov- no okolje itd.), skupne delovne dobe in de- lovne dobe v ZP, uspehov pri delu (trajno doseganje nadpovprečnih uspehov), posebnih socialnih razmer (mati z otroci, invalidi, bole- hen delavec itd.) in delovnega časa.

Ob upoštevanju pogojev iz 1. odst. tega člena se posameznemu članu delovne skupno- sti odmeri dolžina letnega dopusta in sicer:

Delovna mesta	Skupna delovna doba v letih						
	do 5 let	od 5—10 let	od 10—15 let	od 15—20 let	od 20—25 let	od 25—30 let	nad 30 let
I. težavnostna stopnja	16	18	20	22	24	26	30
II. težavnostna stopnja	15	17	19	21	23	25	30
III. težavnostna stopnja	14	16	18	20	22	24	30

Tako odmerjena dolžina letnega dopusta se določa po delovni dobi, ki jo bo delavec izpolnil ob koncu leta, za katerega se mu določa dopust.

Kriteriji za določitev težavnostnih stopenj so:

— I. težavnostna stopnja zajema delovna mesta, ki spadajo v 12. ali višjo kategorijo po kategorizaciji delovnih mest ter delavci, ki delajo na delovnih mestih, kjer se delo opravlja neprekinjeno v 3 izmenah;

— II. težavnostna stopnja zajema delovna mesta, ki spadajo v 5. do 11. kategorije po kategorizaciji delovnih mest ter delavci, ki delajo na delovnih mestih, kjer se delo oprav- lja na 2 izmeni;

— III. težavnostna stopnja zajema delovna mesta, ki spadajo do 4. kategorije po kate- gorizaciji delovnih mest.

Kot kriterij za določanje letnega dopusta se delavcu upošteva tudi delovna doba v to- varnah združenega podjetja in sicer:

od 3—10 let delovne dobe
v tovarnah ZP 1 dan
nad 10—15 let delovne dobe
v tovarnah ZP 2 dni
nad 15—20 let delovne dobe
v tovarnah ZP 3 dni
nad 20 let delovne dobe
v tovarnah ZP 4 dni
Glede na posebne socialne razmere se zvi- ša letni dopust:

- a) materi z 1 otrokom do 1 leta staro- sti oziroma materi z 2 ali več otroci v starosti do 7 let 3 dni
- b) delovnemu invalidu II. in III. kate- gorije 2 dni
- c) delovnemu invalidu s telesno okva- ro od 30—50 % 1 dan
- d) delovnemu invalidu s telesno okva- ro 60 % 2 dni
- e) mirnodobskemu ali vojnemu voja- škemu invalidu od 20—50 % 2 dni
- f) mirnodobskemu ali vojnemu voja- škemu invalidu od 60 % 3 dni

Če je delavec obenem vojaški in delovni invalid, se upošteva le eden od kriterijev in- validnosti in sicer tisti, ki je za delavca ugodnejši.

Invalidom, ki jim ni priznana kategoriza- cija invalidnosti, kot invalidi od rojstva, za- radi bolezni in v podobnih primerih, se pri- znava dopust v višini do 2 dni, analogno s priznanimi delovnimi invalidi. Stopnjo in- validnosti teh članov delovne skupnosti določa zdravstvena služba tovarne v sodelovanju s socialno službo v kadrovskem sektorju.

Udeleženci NOV, ki se jim prizna čas so- delovanja v NOV dvojno, imajo pravico do dodatnega dopusta:

- a) udeleženci NOV od 1941. leta 4 dni
- b) udeleženci NOV od 1942. leta 3 dni
- c) udeleženci NOV od 1943. leta 2 dni
- d) udeleženci NOV od 1944. leta 1 dan

člen 99

Član delovne skupnosti, ki še ni star 18 let, je upravičen do letnega dopusta po merilih in osnovah, ki jih določa 98. člen tega pravilni- ka, povečanega za 7 delovnih dni.

člen 100

Po teh osnovah in merilih pripravi predlog plana letnih dopustov za člane delovnih enot do 31. januarja vsakega koledarskega leta vodstvo obrata v sodelovanju s komisijo za medsebojne odnose in nagrajevanje v obratu. Predlog plana letnih dopustov morajo vod- stva obratov objaviti na oglasnih deskah svo- jega obrata.

V predlogu plana letnih dopustov je treba določiti višino pripadajočega letnega dopusta, ločeno za posamezne člane delovne skupnosti na osnovi kriterijev in meril za določanje letnega dopusta ter orientacijsko tudi čas koriščenja letnega dopusta po posamezniku. Pri planiranju tega časa, je upoštevati orga- nizacijo in proces dela, kakor tudi želje po- sameznikov, vsekakor pa čas koriščenja let- nega dopusta planirati tako, da člani delovne skupnosti koristijo pripadajoči letni dopust iz leta v leto v drugem času.

Izjemoma ima član delovne skupnosti pra- vico izrabiti en dan svojega letnega dopusta za svoje potrebe tistega dne, ki ga sam do- loči.

Vsak član delovne skupnosti je upravičen, da k predlogu poda v roku 15 dni svoje ute- meljene pismene pripombe in jih predloži preko vodstva obrata komisiji za medsebojne odnose in nagrajevanje. Komisija izda nato dokončen sklep.

člen 101

Delavec železarne ima pravico izrabiti svoj letni dopust v nepretrganem trajanju, le na njegovo zahtevo oziroma z njegovo privolitvi- jo sme delovna skupnost odobriti, da ga izrabí v delih.

člen 102

Članu delovne skupnosti se ne more odbiti od letnega dopusta, določenega po teh krite- rijih in merilih čas kakršnekoli odsotnosti z dela, ki se po zakonu priznava v delovno dobo in to:

- čas bolovanja, ki ga je odredil pristojni zdravnik
- čas porodniškega dopusta
- čas orožnih vaj, predvojaških vaj, pro- stovoljnega javnega dela in izvrševanja druž- benih in javnih funkcij

- čas izredno neplačane odsotnosti v tra- janju do 30 dni
- čas izredno plačane odsotnosti
- čas strokovnega izpopolnjevanja ali spe- cializacije
- neopravičeni izostanki z dela
- čas pripora ali zavora v trajanju do 30 dni
- čas odstranitve iz tovarne (suspens)

Ves čas pripora ali zavora v trajanju nad 30 dni, neplačani dopust v trajanju nad 30 dni, čas suspenza nad 30 dni, če je delavec bil izključen iz delovne skupnosti, se delavcu odbije od pripadajočega letnega dopusta v tekočem koledarskem letu.

Če je bil delavec v priporu ali preiskoval- nem zaporu, se mu tudi čas nad 30 dni mora priznati v delovno dobo, če je bil kazenski postopek s pravnomočno sodbo ustavljen ali če je delavec bil oproščen obtožbe oz. je bila obtožnica zavrnjena, vendar ne zaradi nepri- stojnosti sodišča.

Čas, ki se po 2. odst. tega člena odbije od letnega dopusta, se ne prizna v delovno dobo.

člen 103

Delavec tovarne ne more prenesti letnega dopusta v naslednje koledarsko leto tako, da bi nastopil dopust v naslednjem koledarskem letu.

Če član tovarne boluje celo leto, za to leto nima pravice do letnega dopusta.

Če delavec tovarne zaradi bolovanja ni mogel izkoristiti letni dopust v tekočem ko- ledarskem letu, mu ta zapade.

člen 104

Delavcu tovarne, ki dela nepoln delovni čas pripada letni dopust po kriterijih, ki jih določa ta pravilnik, vendar se mu med tem časom prizna nadomestilo za OD samo za toliko ur, kolikor bi mu pripadal OD, če bi delal.

člen 105

Med letnim dopustom ima delavec pravico do nadomestila OD, ki se določi na osnovi povprečne akontacije OD za dobo zadnjih 3 mesecev.

člen 106

Za nosečnost in porod ima delavka tovarne pravico do nepretrganega porodniškega do- pusta v trajanju 105 dni.

Z zdravniškim izvidom sme delavka nasto- piti porodniški dopust 45 dni pred porodom, mora pa ga nastopiti 28 dni pred porodom.

Če se otrok rodi mrtev ali umre med po- rodniškim dopustom, ima delavka pravico, da koristi porodniški dopust še naprej in sicer toliko časa, kolikor ji predpiše zdravnik, da se opomore od poroda in duševnega stanja zaradi izgube otroka, v vsakem primeru pa najmanj še 30 dni.

člen 107

Za pravilno koriščenje letnih dopustov v smislu poglavja o letnih dopustih tega pra- vilnika, so dolžni skrbeti neposredno odgo- vorni delavci.

Izredno plačana odsotnost

člen 108

V smislu statuta železarne ima član delov- ne skupnosti pravico do izredno plačane od- sotnosti do 7 delovnih dni v posameznem koledarskem letu s pravico do nadomestila osebnega dohodka v višini, ki je določena za letni dopust, in sicer, v naslednjih primerih:

1. ob sklenitvi zakonske zveze 2 dni
2. ob rojstvu otroka 1 dan
3. ob smrti ožjih sorodnikov (kot ožji sorodniki se smatrajo: oče, mati, mož, žena, sin, hči, brat, sestra, očim, mačeha, pastorek, pastorka, polbrat, polsestra, posvojitelji in posvojeni otroci 3 dni
4. ob smrti ostalih sorodnikov (kot ostali sorodniki se smatrajo: stari starši, stric, teta, tast, tašča, snaha, zet, svaki, svakinja, vnuk, vnukinja 1 dan
5. v primerih selitve ali preselitve v družinsko stanovanje 1 dan
6. v primerih elementarnih nesreč do 3 dni
7. krvodajalcu ob posebnem pozivu zdravstvene ustanove do 8 ur

Izredno plačano odsotnost odobrava obra- tovodja oziroma vodja službe, razen v pri- merih pod točko 6 tega člena, ko izredno plačano odsotnost odobrava direktor kadrov- skega sektorja.

člen 109

Pravico do izredno plačane odsotnosti si član tovarne pridobi takoj, ko je nastopil delo in jo lahko koristi v zgoraj navedenih primerih s tem, da koristi izredno plačano odsotnost v času dogodka, najkasneje pa v roku 10 dni in da plačana odsotnost ne more biti daljša od 7 delovnih dni v posameznem koledarskem letu.

člen 110

Izredno plačano odsotnost je član tovarne dolžan opravičiti vodstvu obrata že vnaprej ter po izteku odsotnosti predložiti odgovarjajoče potrdilo, sicer se ta odsotnost ne more opravičiti kot izredno plačana in se šteje za neopravičeni izostanek.

Kadar gre za selitev ali preselitev v družinska stanovanja, kjer sta zaposlena v tovarni oba zakonca, imata obadva v tem primeru pravico do izredno plačane odsotnosti.

člen 111

Zaradi strokovnega izobraževanja ali izpopolnjevanja ali za izvršitev določenih nalog, je član tovarne lahko odsoten z dela, s pravico do nadomestila osebnega dohodka v višini, ki ga določa pravilnik o delitvi dohodka in nagrajevanju delavcev v primeru, če je člana tovarne napotil na strokovno izobraževanje oziroma izpopolnjevanje odbor za kadre.

Čas trajanja odsotnosti v teh primerih določa pravilnik o izobraževanju.

Izredno neplačana odsotnost

člen 112

Odgovorni delavec lahko odobri svojemu članu na njegovo željo tudi izredno neplačano odsotnost v trajanju do 30 dni v posameznem koledarskem letu, do katere je član delovne skupnosti upravičen v naslednjih primerih:

1. za delo v družbeno političnih organizacijah ter javnih organih
2. za udeležbo na prostovoljnem delu oziroma mladinskih delovnih akcijah
3. za nego in oskrbo članov družine, če član delovne skupnosti po predpisih socialnega zavarovanja še ni upravičen do bolniškega dopusta oziroma, da nima pravice do uslug patronažne službe
4. za strokovno pomoč pri drugih organizacijah, v kolikor to zaprosijo prizadete organizacije
5. za vse ostale nujne opravke, v primerih elementarnih nevarnosti na zasebnem posestvu in za obisk hudo bolnih ožjih sorodnikov.

Izredno neplačano odsotnost v trajanju do 7 dni v tem členu navedenih primerih odobrava obratovodja ali vodja službe. Odsotnost nad 7 do 30 dni odobrava direktor kadrovskega sektorja po predhodnem soglasju šefa delovne enote.

člen 113

Izredno neplačano odsotnost v trajanju nad 30 dni se članu delovne skupnosti lahko odobri v naslednjih primerih:

1. kadar gre za strokovno izpopolnjevanje v interesu delavca
2. kadar ima delavec poseben interes in tehtne razloge za tak dopust (gradnja hiše, ki je pogorela, odstranjevanje posledic elementarnih nevarnosti, ki so ga prizadele itd.).

Tako odsotnost odobrava pristojni odbor (odbor za kadre, odbor za življenjske pogoje in rekreacijo, oziroma odbor za splošne zadeve (na pismeno vlogo delavca s predhodnim soglasjem komisije za kadre in medsebojne odnose v DE. Vlogo lahko poda tudi društvo, ki mu je v interesu, da delavec dobi odobrenje za tako odsotnost.

člen 114

Če želi delavec oditi na delo v tujino v okviru mednarodnega tehničnega sodelovanja, mora tako neplačano odsotnost odobriti delavski svet železarnice.

člen 115

Za vsako neplačano odsotnost z dela je vodja obrata oziroma službe dolžan izstaviti pismeno obvestilo ter en izvod tega obvestila izročiti delavcu, drug izvod pa posredovati kot prilogo dninskega lista oddelku za obračun osebnega dohodka. Obvezni prispevki iz osebnega dohodka za izkoriščeno neplačano odsotnost bremenijo koristnika.

Po preteku izredno neplačane odsotnosti se člane delovne skupnosti razporedi na do-

tedanje delovno mesto, čas neplačane odsotnosti v trajanju nad 30 dni se mu ne prišteva v delovno dobo, njegove pravice in dolžnosti, ki se pridobijo po delu in iz dela v železarni pa mirujejo.

člen 116

Čas izredno neplačane odsotnosti v trajanju nad 30 dni, se mora v smislu Navodil o vsebini delavske knjižice prizadetemu članu delovne skupnosti evidentirati v za to odredjene kolone delovne knjižice in v ostali personalni evidenci.

člen 117

Kadar je delavec odsoten z dela zaradi vojaških vaj, predvojaške vzgoje, udeležbe v civilni zaščiti, opravljanja javnih funkcij ali pozivov vojaških in drugih organov, h katerim je klican brez svoje krivde, ima pravico do nadomestila OD v višini, ki ga določa pravilnik o delitvi dohodka in nagrajevanja.

Nadomestilo izplača delavcu delovna skupnost tovarne na račun organa, ki je delavca poklical. Nadomestilo mora ustrezati povprečni akontaciji OD, ki ga je imel delavec v preteklih 3 mesecih.

Državni prazniki

člen 118

Za dneve, ki so proglašeni za državne praznike z zveznim oz. republiškim zakonom se štejejo:

1. in 2. januar
27. april
1. in 2. maj
9. maj
4. julij
22. julij
1. november
29. in 30. november

V dneh državnih in republiških praznikov, razen 9. maja, ki ni dela prost dan, se praviloma ne dela, delavci pa, ki bi morali na ta dan po razporedu delati, imajo pravico do nadomestila OD, kot da bi delali.

člen 119

Če pade kateri od dnevo državnih praznikov: novo leto (1. in 2. januar), praznik dela (1. in 2. maj) ali dan republike (29. in 30. november) na nedeljo, se šteje za praznik tudi prvi naslednji delavnik po teh dveh dnevih.

V takem primeru se nedelja ne šteje kot praznik v smislu 118. člena tega pravilnika, pač pa samo ostala 2 praznična dneva.

člen 120

Člani delovne skupnosti, ki delajo na delovnih mestih, kjer se dela neprekinjeno, ker to zahteva tehnološki proces dela, kakor tudi delavci, ki so razporejeni na delovna mesta varnostne službe, poklicne gasilske in reševalne službe, vzdrževalci pri remontih in večjih popravilih ter z razporedom določeni dežurni delavci, delajo tudi na dan državnih praznikov.

Za delo navedeno v I. odstavku tega člena pripada delavcem povečan OD v najmanj 2-kratni višini, na osnovi določb pravilnika o delitvi dohodka za nagrajevanje.

Odgovornost delavca delovne skupnosti

člen 121

Določbe o kršitvah delovnih dolžnosti, postopku za ugotavljanje teh kršitev, pristojnosti organov, ukrepe, ki se lahko izrečejo, določila o povračilu škode povzročene delovni skupnosti in druge določbe v zvezi z odgovornostjo delavca delovni skupnosti, vsebuje pravilnik o odgovornosti delavcev na delu v ZP SZ železarna Jesenice.

Prenehanje dela delavcem v tovarni

člen 122

Članu delovne skupnosti tovarne lahko preneha delo v tovarni samo v primerih, po postopku in v času, ki ga določa zakon, statut ali splošni akt tovarne.

člen 123

Delavcu tovarne preneha delovno razmerje in članstvo v delovni skupnosti železarnice Jesenice, po lastni volji, brez njegove privolitve ali neodvisno od volje delavca in delovne skupnosti.

člen 124

Razen v primerih, ki jih ta pravilnik našteva lahko preneha delo delavcu le tako, da ostane na delu še toliko časa, kolikor predvideva ta pravilnik. Izjemoma preneha delavcu, ki je izključen iz delovne skupnosti, delo z dnem vročitve dokončnega sklepa o izključitvi.

člen 125

Čas, ko mora delavec še ostati na delu v tovarni je naslednji:

- a) za delovno dobo do 5 let 30 dni
- b) za delovno dobo nad 5 do 15 let 2 meseca
- c) za delovno dobo nad 15 do 30 let 3 mesece
- d) za delovno dobo nad 30 let 4 mesece

Delavcem, ki delajo na delovnih mestih, za katere se zahteva poklicna ali srednja šola, se rok iz prejšnjega odstavka podaljša za 1 mesec.

Delavcem, ki delajo na delovnih mestih, kjer se zahteva višja ali visoka šolska izobrazba se rok iz 1. odstavka tega člena podaljša za 2 meseca.

Delovna skupnost in delavec se lahko sporazumeta, da bo odpovedni rok krajši, če je to v obojestranskem interesu.

člen 126

Če je delovno mesto take narave, da se nedokončano delo ne more prenesti na drugega ali če bi s takim prenosom dela nastala v tovarni večja škoda ali bi se pojavile tehnične težave, se lahko delavcu podaljša rok za razrešitev, vendar največ do 30 dni. Po preteku tega roka delavec lahko zapusti podjetje tudi brez razrešitve.

člen 127

Sklep o dolžini časa, ko mora delavec še ostati na delu v tovarni, o skrajšanem takem času ali podaljšanjem takem času izda organ, ki je pristojen za sprejem na delo oz. prekinitev delovnega razmerja za posamezne kategorije delavcev.

Odločbo na osnovi sklepa izda direktor kadrovskega sektorja. Odločba mora biti obrazložena.

Prenehanje dela po volji delavca

člen 128

Delavec lahko na lastno željo preneha delo v železarni Jesenice ob vsakem času, pogoj pa je, da željo o prenehanju dela pismeno sporoči preko neposredno odgovornega delavca ali vodstva obrata oz. DE, ki posreduje pismeno sporočilo organu, ki je pristojen za sprejem in odpust z dela teh kategorij delavcev.

člen 129

Kadar delavcu preneha delo v tovarni po njegovi volji in je to sporočil delovni skupnosti na način naveden v čl. 128 tega pravilnika, je dolžan ostati na delu v tovarni še toliko časa, kot to določi na osnovi določil v tem pravilniku organ pristojen za izdajo sklepa o prenehanju delovnega razmerja delavcu tovarne.

V kolikor delavec ne spoštuje sklepa pristojnega organa ali kadar koli neopravičeno izostane z dela najmanj 4 zaporedne delovne dni, oziroma če na nedvoumen način izjavi (pismeno ali drugače), da bo prenehal z delom, ne da bi upošteval čas, ko bi moral še ostati na delu v tovarni, se to šteje kot samovoljna zapustitev dela.

V takem primeru izvede direktor kadrovskega sektorja tovarne na predlog vodstva obrata, DE oziroma sektorja, v katerem je delavec do tedaj delal, postopek za prenehanje dela delavcu in izda odločbo na osnovi ugotovitvenega sklepa organa, ki je pristojen za sprejem na delo takega delavca.

Če delavec samovoljno preneha delati v železarni Jesenice, mora tovarni povrniti škodo, katero je s takim ravnanjem povzročil.

člen 130

Na osnovi ugotovitvenega sklepa pristojnega organa, izda direktor kadrovskega sektorja odločbo o prenehanju dela delavcu zaradi samovoljne zapustitve dela.

Proti tej odločbi se delavec lahko pritoži v roku 15 dni na komisijo za pritožbe. Pritožba ne zadrži izvršitve odločbe.

Prenehanje dela brez privolitve delavca

člen 131

Da preneha delavcu tovarne delo brez njegove privolitve, sme delovna skupnost skleniti le tedaj, če se odpravi delovno mesto, če se trajneje zmanjša obseg dela ali poslovanja ali če se ugotovi, da delavčeva delovna sposobnost ne zadovoljuje zahtevam delovnega mesta, na katerem dela.

člen 132

O odpravi delovnega mesta, ki ga je narokovala objektivna potreba zaradi izpopolnitve organizacije dela ali ukinitve obratovanja nerentabilnih naprav in dr. odloča delovna skupnost neposredno. Odločitev delovne skupnosti potrdi DS železarne Jesenice s sklepom in spremembo pravilnika o sistematizaciji delovnih mesta.

člen 133

Na osnovi sklepa, da se delovno mesto ali več delovnih mest odpravi izda sklep o prenehanju dela delavcu, ki mu je bilo odpravljeno delovno mesto:

1. DS železarne, če gre za prenehanje dela grupi nad 10 delavcem skupini nad 10 delavcev

2. Svet DE, če gre za prenehanje dela grupi do 10 delavcem.

3. Komisija za kadre in medsebojne odnose v DE, če gre za prenehanje dela do 2 delavcem.

Tak sklep izdajo v prejšnjem odstavku navedeni organi samo v primeru, če nimajo možnosti razporediti delavca na drugo delovno mesto. Predno sprejmejo tak sklep, pa se morajo posvetovati in zahtevati mnenje kadrovskega sektorja, ki predlaga razporeditev teh delavcev na druga delovna mesta, če so na razpolago.

člen 134

O trajnejšem zmanjšanju obsega poslovanja, oziroma dela na posameznih ali več delovnih mestih, bodisi da narekujejo tako zmanjšanje objektivni razlogi, bodisi da so posledica racionalnejše organizacije dela in smotrnejše razporeditve kadrov, odločajo organi:

1. DS železarne, če gre za trajnejše zmanjšanje obsega dela grupi nad 10 delavcev

2. Svet DE, če gre za trajnejše zmanjšanje obsega dela grupi do 10 delavcev

3. Komisija za kadre in medsebojne odnose v DE, če gre za trajnejše zmanjšanje obsega dela do 2 delavcem.

Pristojni organi istočasno, ko odločajo na osnovi utemeljenega predloga direktorja kadrovskega sektorja, kolikšnemu številu delavcev bo trajneje zmanjšan obseg dela, odločijo s sklepom tudi, katerim delavcem bo delovno razmerje prenehalo. Tak predlog mora podati pred tem organom obratovodja, vodja službe ali šef DE ob sodelovanju pristojnega kadrovnika.

člen 135

Ne glede na čl. 133 in 134 tega pravilnika, pa na gornjih osnovah ne more prenehati delo delavcu, brez njegove privolitve, če ima najmanj 30 (delavka 25) za pokojnino vstetih let, razen če odkloni razporeditev na drugo delovno mesto v tovarni ali drugi delovni organizaciji in če tako delovno mesto, ki mu je ponudeno ustreza njegovim strokovnim in drugim delovnim sposobnostim.

Delovna skupnost tovarne je dolžna v kolikor nima ustreznega delovnega mesta v tovarni preko kadrovskega sektorja poiskati tako delovno mesto pri drugi delovni organizaciji. Predno se tako delovno mesto delavcu iz 1. odst. tega člena ponudi, mu ni mogoče odpovedati delovnega razmerja.

člen 136

Delavcem, ki jim je delovno mesto odpravljeno ali jim je delovno razmerje prenehalo zaradi trajnejšega zmanjšanja obsega dela, pa jim tovarna ponudi drugo delovno mesto, mora to narediti z obrazloženo odločbo. V kolikor delavec ne nastopi dela na delovnem mestu na katerega je razporejen, se smatra, da ne želi delati v tovarni.

Delavcem, katerim delovna skupnost tovarne ni v stanju ponuditi ustreznega delovnega mesta, je dolžna ponuditi tako delovno mesto, na katerem se bodo v skladu z določbami pravilnika o izobraževanju lahko usposobili. Če delavec ne pristane na to, da bi

se usposobil za delo na drugem delovnem mestu, mu delo v tovarni preneha.

člen 137

Odločba, katero izda direktor kadrovskega sektorja na osnovi sklepa pristojnega organa in s katero delavcu preneha delo v tovarni, mora vsebovati v obrazložitvi podatke, da tovarna oz. ZP nima možnosti, da bi delavca razporedila na drugo delovno mesto, ali da je delavec to odklonil oz. da ni pristal na to, da bi se strokovno usposobil za delo na delovnem mestu, katero mu je delovna skupnost tovarne ponudila.

Odločba mora vsebovati tudi pravni pouk, da ima delavec pravico znova stopiti na delo v tovarno, če se bo v roku 1 leta od prenehanja dela delavcu vpeljalo isto ali podobno delovno mesto ali če se bo povečalo število delavcev na delovnem mestu, za katerega delavec po svojih delovnih sposobnostih zadovoljuje zahteve.

Pravni pouk mora vsebovati tudi poduk delavcu, da se mora prijaviti zavodu za zaposlovanje v roku 5 dni, če noče izgubiti pravice do gmotne preskrbe in drugih pravic med začasno brezposelnostjo.

člen 138

Kadrovskega sektorja je v primerih, če se v 1 letu od prenehanja dela delavcu odpre isto ali podobno delovno mesto, dolžan v roku 8 dni obvestiti o tem delavca in ga poklicati na delo. Če se delavec v tem roku ne javi na delo ali če izjavi, da se ne poteguje za prosto delovno mesto, lahko kadrovskega sektorja to delovno mesto razpiše ali objavi oz. zasede z drugim delavcem.

člen 139

Če delavec ne zadovoljuje zahtevam delovnega mesta, na katerem dela, mu delovna skupnost lahko odpove delovno razmerje, pogoj pa je, da se to na objektivni način ugotovi, in da v tovarni ni delovnega mesta, na katerem bi delavec po svojih delovnih sposobnostih zadovoljeval ali da delavec takega delovnega mesta ne sprejme.

člen 140

Delovna skupnost začne postopek na tak način, da šef DE oz. direktor kadrovskega sektorja imenuje strokovno komisijo, katere članje imenuje izmed strokovnjakov, ki imajo najmanj enako stopnjo strokovne izobrazbe iste smeri oz. poklica, kot jo ima delavec, katerega delovna sposobnost se ugotavlja. Komisija mora na objektivni način ugotoviti, da delavec na svojem delovnem mestu trajneje ni dosegel povprečnih rezultatov.

Da delavec ni dosegel povprečnih rezultatov v daljšem časovnem obdobju, najmanj pa v zadnjih 6 mesecih, se smatra, če je: konstantno pod normo, če trajneje presega določen izmeček, če stalno ponavlja napačne vknjižbe, večkratne pomote, če se izkažejo predlogi delavca samoupravnim organom kot neučinkoviti in slabi zaradi njegove nestrokovnosti, če je večkrat površno sklenil pogodbe, če zamuja roke, če se na njegovo delo ponavljajo reklamacije, trajnejše zanemarjanje delovnih zadolžitev itd.

člen 141

O prenehanju dela takemu delavcu odloča na osnovi ugotovitve strokovne komisije komisija za kadre in medsebojne odnose v delovni enoti.

člen 142

Zoper ugotovitev strokovne komisije ima delavec, katerega nestrokovnost se je ugotavljala pravico do pritožbe na komisijo za pritožbe v roku 15 dni.

Komisija v pritožbenem postopku ugotavlja ali so dejansko podani razlogi, na katere je strokovna komisija oprla svoje ugotovitve. Sklep komisije je dokončen in je možno zoper njega sprožiti delovni spor.

člen 143

Delavcu v tovarni ne more prenehati delo brez njegove privolitve zaradi odprave delovnega mesta, trajnejšega zmanjšanja obsega dela ali zaradi ugotovljene nestrokovnosti v smislu 140. člena tega pravilnika v primerih: ko je delavec po zdravniškem izvidu začasno zdravstveno zadržan oz. nezmožen za delo, medtem ko je na strokovnem izpopolnjevanju ali specializaciji, na katero ga je napotila tovarna, ko je na letnem dopustu, v mladinski delovni akciji, na vojaških vajah ali na odsluženju vojaškega roka do 3 mesecev in

medtem ko je delavka noseča oziroma ima otroka starega do 8 mesecev.

Za delavca, ki je član delavskega sveta železarne, ali odbora, odbornik ali poslanec, organ upravljanja pristojen za odločanje o prenehanju dela, ne more skleniti, da proti njegovi volji preneha delo v tovarni zaradi odprave delovnega mesta oziroma trajnejšega zmanjšanja obsega dela ali poslovanja. Izjemoma lahko sklene organ, pristojen za odločanje o prenehanju dela, da delavcu, ki je član delavskega sveta železarne ali odbora, preneha delo, če je odpravljena delovna enota in ni možnosti, da bi bil razporejen na drugo delovno mesto v tovarni.

člen 144

Če je delavcu med časom ko teče rok, ko mora še ostati na delu v tovarni, poklican na vojaške vaje ali doslužitev vojaškega roka do 3 mesecev, se tak rok ustavi, če delavec to zahteva. Po prenehanju vaj ali odslužitvi roka, se tak rok nadaljuje in delavcu delo ne more prenehati prej kot v 14 dneh, ko se je vrnil od vojakov.

člen 145

Delavcu lahko preneha delo brez njegove privolitve po sklepu organa upravljanja, ki je pristojen za odločanje o prenehanju dela še v naslednjih primerih:

1. kadar je delavec pridobil pravico do starostne pokojnine, to je, ko je dopolnil 40 let oziroma ženska 35 let pokojninske dobe;

2. če se je začel postopek za odpravo ali prenehanje delovne organizacije v roku, ki ga je delavski svet železarne določil, vendar pa ne v krajšem roku od 15 dni po vročitvi odločbe o prenehanju dela;

3. če je po postopku v smislu pravilnika o odgovornosti delavcev na delu pristojen organ upravljanja odločil o izključitvi delavca — z dnem vročitve dokončne odločbe o izključitvi.

člen 146

Delavec, ki mu preneha delo v tovarni, po sklepu pristojnega organa zaradi odprave delovnega mesta, trajnejšega zmanjšanja obsega dela oz. poslovanja zaradi tega, ker ne zadovoljuje zahtev delovnega mesta ali zaradi tega, ker je dopolnil pokojninsko dobo predvideno v 1. točki člena 145. tega pravilnika ima pravico ostati na delu še toliko časa, kolikor določa ta pravilnik v čl. 125.

Pristojni organ pa ne more odreči pravico delavcu, da preneha delo v tovarni po 1. odst. tega člena še pred pretekom v tem pravilniku določenega roka, če sam to zahteva.

Če pristojni organ sklene sam, da delavec neha delati v tovarni pred potekom roka, ko bi delavec še moral ostati na delu oz. ko ima to pravico, mu mora za ta čas zagotoviti delež pri delitvi sredstev za OD po vseh osnovah glede na njegove uspehe, ki jih je imel v zadnjih 3 mesecih, ko je delal.

člen 147

V času, ko mora še ostati na delu v tovarni, ima delavec med delovnim časom pravico iskati drugo zaposlitev, vendar samo toliko časa, dokler ne dobi druge zaposlitve. Zaradi tega sme biti odsoten z dela 8 ur v 14 dneh, toda ne več kot 24 ur v vsem času, ko bi moral še ostati na delu. Delavec mora vsaj 4 dni vnaprej sporočiti neposredno odgovornemu delavcu, kdaj in koliko časa bo odsoten z dela zaradi iskanja zaposlitve. Za ta čas, ko sme biti odsoten z dela zaradi iskanja nove zaposlitve, ima delavec pravico do nadomestila osebnega dohodka v višini, ki v smislu pravilnika o delitvi dohodka in nagrajevanja delavcev ustreza povprečni akontaciji osebnega dohodka, ki ga je imel v zadnjih treh mesecih. Te pravice pa ne more koristiti tisti delavec, ki mu je delo prenehalo brez njegove privolitve, ker je dopolnil pokojninsko dobo 40 let delavec oziroma 35 let delavka.

Prenehanje dela neodvisno od volje delavca in delovne skupnosti

člen 148

Neodvisno od volje delavca in delovne skupnosti preneha delo delavcu v naslednjih primerih:

1. če spozna organ socialnega zavarovanja delavca za trajno in popolnoma nezmožnega za delo — z dnem vročitve pravnomočne odločbe;

2. če je delavcu po zakonu, po pravnomočni odločbi sodišča ali kakšnega drugega organa prepovedano opravljanje dela na delovnem mestu, kjer je razporejen — z dnem vročitve pravnomočne odločbe;

3. če je delavec obsojen na zapor, daljši od treh mesecev, z dnem ko nastopi prestanje kazni, če pa mu je izrečen varnostni, vzgojni ali varstveni ukrep, ki traja več kot tri mesece in mora biti za to odsoten z dela, z dnem, ko se začne izvajati ukrep.

V primerih prenehanja dela v smislu tega člena izda direktor kadrovskega sektorja ustrezno odločbo o prenehanju dela neodvisno od volje delavca in delovne skupnosti.

člen 149

Pristojni organ za sprejem posameznih kategorij delavcev lahko odloči, da delavcu preneha delo v tovarni proti njegovi volji tudi v primeru, če se ugotovi, da je ob sprejemu na delo zamolčal ali dal neresnične podatke glede pogojev, ki so v zakonu ali pravilniku o sistemizaciji delovnih mest določeni za nastop dela na konkretnem delovnem mestu in so bili objavljeni v objavi ali razpisu in če so ti podatki bistveno vplivali na sklenitev delovnega razmerja.

V takih primerih preneha delo delavcu v tovarni takoj, ko mu je vročen sklep oz. odločba pristojnega organa. Pritožba ne zadrži izvršitve odločbe.

člen 150

Delavcu, ki je razrešen kot individualni izvršilni organ zaradi tega, ker pri novih volitvah ni bil več izvoljen, ostane še naprej član železarne. Delavski svet železarne mu je dolžan ponuditi drugo delovno mesto v tovarni, ustrezno njegovim delovnim in strokovnim sposobnostim.

Delavcu, razrešenemu kot individualnemu izvršilnemu organu, ki noče sprejeti delovnega mesta, ponujenega po prvem odstavku tega člena, preneha delo v tovarni, s pretekom časa, ki je določen s tem pravilnikom.

Ostale medsebojne pravice in obveznosti o prenehanju dela

člen 151

Delavec, ki zaradi odhoda na odslužitev oziroma doslužitev vojaškega roka daljšega od treh mesecev ali zaradi izvolitve v predstavniška telesa oziroma imenovanja v funkcije, ki jih določa zakon zaradi izvolitve za funkcionarja s stalno funkcijo pri družbenopolitičnih organizacijah začasno neha delati v tovarni, ostane še naprej član delovne skupnosti.

Vse dolžnosti in pravice, ki se pridobivajo po delu in iz dela v tovarni, ta čas mirujejo.

O začasnem prenehanju dela delavcu izda direktor kadrovskega sektorja, na osnovi ugotovitvenega sklepa pristojnega organa za sprejem in prenehanje dela, odločbo o začasnem prenehanju dela iz razlogov navedenih v prvem odstavku tega člena.

člen 152

V primerih vpoklica na odslužitev ali doslužitev vojaškega roka, daljšega od treh mesecev lahko član delovne skupnosti začasno neha delati v tovarni na svojo željo največ 6 dni pred nastopom vojaškega roka, in sicer: člani, katerih zakonci oziroma starši stalno prebivajo v:

- socialistični republiki Makedoniji, Črni gori in AP Kosmetu do 6 delovnih dni
- socialistični republiki Srbiji, BiH in AP Vojvodini do 5 delovnih dni
- socialistični republiki Hrvaški in Sloveniji do 4 delovnih dni.

člen 153

Delavec, ki je bil vpoklican na odslužitev ali doslužitev vojaškega roka daljšega od treh mesecev oziroma izvoljeni v predstavniška telesa ali imenovan v funkcije, ki jih določa zakon ter izvoljen za funkcionarja s stalno funkcijo pri družbenopolitičnih organizacijah, ima pravico vrniti na delo v železarno Jesenice, če se je javil na delo neposredno, najkasneje pa v roku 10 dni po odslužitvi vojaškega roka oziroma po preteku mandata ali funkcije.

Če se delavec neposredno, najkasneje pa v roku 10 dni po odslužitvi vojaškega roka ali preteku mandata oziroma oziroma funkcije ne javi na delo, niti ne sporoči vodstvu kadrovskega sektorja opravičljivega vzroka,

da v tem času ne more nastopiti dela, lahko delovna skupnost tovarne to delovno mesto zasede z drugim delavcem, njena obveznost do tega delavca pa ugasne in mu članstvo preneha s tistim dnem, ko je prenehal z delom zaradi odslužitve vojaškega roka oziroma izvolitve v predstavniška telesa.

člen 154

Odgovorni delavec v kadrovskem sektorju tovarne je dolžan na osnovi izdane odločbe o začasnem prenehanju dela delavca v smislu čl. 151 tega pravilnika evidenčno izločiti iz staleža zaposlenih ter to spremembo takoj prijaviti oddelku socialnega zavarovanja z dnem začasnega prenehanja dela.

člen 155

Vsak delavec mora ob vstopu na delo predložiti veljavno delovno knjižico, ki kot javna listina služi za dokazovanje dejstev, s katerimi se uveljavljajo pravice, ki so osnova in pogoj za delo v tovarni.

V času dela hrani delovno knjižico kadrovskega sektorja. Odgovorni delavec mora izročiti delavcu potrdilo o prevzemu delovne knjižice, ob prenehanju dela pa jo je dolžan delavcu, ki je prenehal z delom izročiti oz. v kolikor jo delavcu v roku 15 dni ni možno izročiti, isto dostaviti odseku za delo in delovna razmerja pri skupščini občine Jesenice.

V delovno knjižico se ne sme vpisovati nobenih negativnih podatkov o delavcu.

Delovna knjižica je last delavca. V utemeljenih primerih, zlasti kadar vpisuje naknadno priznano delovno dobo, je delavcu na razpolago toliko časa, kolikor je potrebno, da se vnesejo določeni vpisi.

Medsebojne pravice

člen 156

Da se zagotovi delavcu pravica prisostvovati sestanku vsakega organa samoupravljanja, da odloča o njegovi pravici in dolžnosti je organ, ki je pristojen za odločanje o posamezni zadevi dolžan delavca pravočasno, najmanj pa tri dni prej (če ni z drugim splošnim aktom za konkreten primer drugače določeno) pisмено povabiti na sestanek in ga obvestiti o kraju in času sestanka ter mu omogočiti, da sestanku prisostvuje.

Delavec ima pravico sodelovati v razpravi, jo dopolnjevati z izjavami in potrditi svoje morebitne predčasne pismene navedbe in podobno ter s tem omogočiti organu, ki odloča o pravici in dolžnosti delavca, da čimbolj objektivno odloči.

Za čas eventualne odsotnosti z dela gre v tem primeru delavcu osebni dohodek v smislu pravilnika o delitvi dohodka in nagrajevanju, kot v primerih, če ne dela brez svoje krivde.

člen 157

Delavec ima pravico pritožbe zoper vsako odločbo, ki jo je izdal kateri koli organ samoupravljanja ali pooblaščen oseba.

Delavec ima pravico do pritožbe tudi, če mu pristojni organ ni izdal odločbe v roku 15 dni, ko se je delavec z zahtevo obrnil nanj, ker se v tem primeru šteje, da je delavčeva zahteva zavržena.

Rok za pritožbo je 15 dni od dneva prejema odločbe. Pritožba se vložijo pri komisiji za pritožbe (če ni v drugem splošnem aktu za konkreten primer drugače določeno), ki mora odgovoriti delavcu v roku 30 dni.

Odločba o pritožbi je dokončna. Če je na prvi stopnji odločal o pravici ali dolžnosti delavca SDE ali DSŽ je odločba dokončna že na prvi stopnji.

Ugovor zadrži izvršitev odločbe, če ni v tem pravilniku ali drugem splošnem aktu določeno drugače.

člen 158

Vsa vabila, obvestila, odločbe in drugi akti se delavcu dostavljajo na delovno mesto neposredno, če pa to ni mogoče pa v priporočenem pismu na zadnji naslov, ki ga je dal tovarni.

Če delavec pisma noče sprejeti ali če naslov ni znan oziroma delavca ni več na naslovu, ki ga je dal, se akti nabijejo na oglasno desko v obratu, kjer je delal, če pa ne dela več pa pri glavnih vhodih v tovarno.

Vročitev velja za izvršeno s pretekom 5 dni, ko je bila opravljena na enega od teh načinov.

člen 159

Delavec ima pravico, da se hkrati z ugovorom, ki ga poda pri organu druge stopnje v tovarni obrne tudi na pristojni občinski upravni organ.

člen 160

Če delavec meni, da mu je tudi z dokončno odločbo kršena pravica oziroma, da v roku 30 dni od vložitve pritožbe ne dobi odgovora, sme v roku nadaljnjih 30 dni uveljaviti svojo pravico pri sodišču splošne pristojnosti in sprožiti delovni spor.

S pravnomočno sodbo sodišča mora pravna služba tovarne seznaniti organ, ki je predmet obravnaval.

člen 161

V postopku za uveljavljanje pravic iz dela, delavec ne plačuje upravnih in sodnih taks za vloge, priloge in tudi ne za druge akte in odločbe ter dejanja v postopku.

člen 162

Organ, pristojen za reševanje ugovora lahko odloči, da se:

1. ugovor zavrne, ker je neutemeljen;
2. ugovoru ugodi in odločbo prve stopnje izreče za neveljavno;
3. ugovoru ugodi in odločbo prve stopnje v celoti ali deloma odpravi;
4. odločbo prve stopnje spremeni;
5. ugovor zavrže, če je bil podan prepozno ali če je bilo o stvari že dokončno odločeno.

člen 163

Pravna služba tovarne je dolžna članom delovne skupnosti objektivno in strokovno pojasnjevati, kakšne so njihove pravice in dolžnosti po zakonu, statutu, pravilniku o delovnih razmerjih ter ostalih splošnih aktih tovarne, kadar to zahtevajo, zlasti pa delavca seznanjati o tem, kakšna sredstva lahko uporabijo zlasti za uveljavljanje svojih pravic. Ta služba je dolžna v času, ki je za to določen, dati članom delovne skupnosti napotke za sestavljanje vlog, s katerimi uveljavljajo svoje pravice v tovarni in na njihovo željo protokolirati zahtevke, ugovore in podobno, s katerimi delavci ugovarjajo odločbi organa, ki je odločal o njihovih pravicah in dolžnostih. Če pa gre za pravna sredstva, s katerimi želijo delavci izpodbijati zakonitost odločbe izven tovarne, mora pravna služba informirati delavca, kje bo za uveljavljanje svojih pravic dobil strokovno pravno pomoč.

Civilno pravno razmerje

člen 164

Za opravljanje občasnih del ali nalog, ki po svoji naravi niso taka, da bi bilo v tovarni zanje potrebno posebno delovno mesto, ker so občasna ali začasna in ne trajajo več kot 30 dni v posameznem koledarskem letu, to je za dela, ki so navedena v 173. členu statuta, sklene železarna z delavci, ki jih rabi za opravljanje teh del delovno pogodbo oz. ustrezno civilno pravno razmerje. Pogodba mora biti pismena.

člen 165

Civilno pravno razmerje se lahko sklene s katero koli fizično osebo, ki je sposobna opravljati taka dela, ne glede na to ali je ta oseba v delovnem razmerju z železarno ali drugo delovno organizacijo ali ne.

člen 166

Za opravljanje del v civilno-pravnem razmerju sklepa v imenu delovne skupnosti pogodbo o delu direktor kadrovskega sektorja tovarne na predlog obratovodja oziroma vodja službe.

Pogodba o delu, s katero se sklepa civilno pravno razmerje, mora vsebovati predvsem opis poslov, zahteve v pogledu kvalitete, trajanje dela, nadzor kakovosti dela ter višino zaslužka za opravljeno delo v smislu pravilnika o delitvi dohodka in nagrajevanja.

V pogodbi o delu se lahko določi, da ima delavec pravico do izplačila občasne akontacije na račun zaslužka ob dnevnih rednih izplačilih na blagajni tovarne.

člen 167

Izdatki za kritje zaslužkov delavcev iz 163. čl. tega pravilnika bremenijo sredstva za OD iz katerih mora tovarna izločiti potrebna sredstva, ki bodo namenjena za te svrhe.

(Nadalj. na 19. str.)